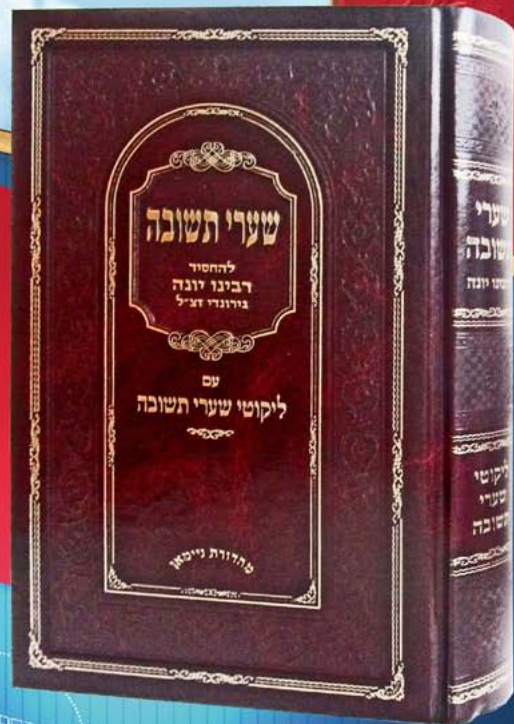

כמה פעמים התחלת?

ללמוד בספר שערי התשובה

אבל לא סיימת?

השנה בעז"ה
תצליח לסיים ב-
30 יום בלבד!

הפצה ראשית
0504-123-114

על הספר
ליקוטי שערי תשובה

ליקוטי יסודות
דבריו הקדושים
בלי להעתיק הראיות
בלשונו הק'

יעזור ללומד
לקלוט בקלות כוונת הענין
וגם יועיל הרבה
לחזרה ושינון

30 יום
ללמוד ע"פ
סדר שני

על הספר
שערי תשובה

בגליון הספר
מסודרים
תמצית הדברים

הפסוקים
(וגם חלקי הפסוקים)
מודגשים

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
אחרי ספר! אתה אחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

בס"ד

המא טבא לרבנן

בצאת לאור עולם

הספר

"קדושת יום טוב"

שו"ת וענינים

מרבנו גאון עולם

מוהר"ר מהרי"ט אלגאזי זצ"ל

ונלוה אליו "דרשות יו"ט דרבנן"

במהדורה מחודשת ומתוקנת בפאר והדר

ובתוספת ביאורים והגהות

תורה מפוארת בכלי מפואר

להשיג בחנויות המובחרות

הפצה ראשית - יסודי: 02-5377098 yessodi@gmail.com

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

לטייל בתוך סיפור

45
סיפורים מהמדור
האהוב "אספּרה"
בבטאון "מרוה לצמא"

אספּרה
יעקב שלמה לוי
סיפור לשולחן שבת

סיפורים על צדיקים, ישרים ותמימים מכל החוגים.
סיפורים הנוטלים את הקורא אל בקתות העיירה,
סמטאות ה"מלאח" ורחובות היהודים.
פרי עטו של הסופר הרב יעקב שלמה לוי

הוצאת המודיע
להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות

הפצה: 'ספרים' 02-8010012

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
אחרי ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

בעזרש"י

מכון אוהב ספרים

**דעת קניית
מה חסרת!**

ספר 'כח הדעת'
הספר שינווט
את שבילי חיך,
יעניק לך כלים
למימוש שאיפותיך,
לסלק מהמורות ומכשולות,
לצעוד בדרכי התבונה.

חדש!

כח הדעת

ספר הספרים
למבקשי השם
ומביני מדע

**מתוך הסכמות מרגן ורבנן
גדולי ישראל שליט"א על ספר "כח הדעת"**

נערך בטוב טעם ודעת
במלאכת מחשבת מעשה
ידי אמן

חיבור נפלא וכביר וטעמו
כצפיה בדבש

הגאון המחבר ראש הישיבה
אינו מלקט אלא חוצב את
הדברים מהווייתם

והם נצרכים מאוד בדורותינו
ובוודאי אלפים רבים יוכו על
ידם ליהנות מאורה של תורה

וראויים הספרים הללו
לקבוע בהם שיעור ברבים

יש בו שיטה מסודרת של
דרך ההתעלות בקניית
מידת הדעת

והייב ספרים אלו להמצא בכל
משפחה ומשפחה והספרים הנ"ל
יהיו ברכה ושמירה לבית

תוכן רוחני רב עוצמה

ובוודאי יהיה לתועלת
עצומה מלימוד הספר

המחבר אחד מבני עליה
המיוחדים בזמננו

מי שימלא את הספר
יוכה לטהר מחשבתו
ונשמותו

**ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית יפה נוח**

או במכון נחלת צבי טל: 03-8006080 a4300400@gmail.com

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohevseforim@thejnet.com

מודעה רבה לאורייתא

הופיע

ספר קול אריה

על עניני לימוד התורה

חדש!

מתוך הסכמות
הגאב"ד וויען שליט"א

"והוא ליקוט נפלא
על עניני לימוד התורה
בהדרכות שונות
אשר יהיו לתועלת רב
ללומדי תורה והוגיה"

**להשיג
בכל
חנויות
הספרים**

ונלוה אליו

הליכות ומנהגי הקול אריה בעניני לימוד התורה

מכירה הראשית אצל מכון קול אריה: 718-757-1912

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

לרגל
יום היארצייט
של הגה"ק מרן
רבי אלחנן וסרמן
זצוק"ל
מחיר מוזל
לשבוע זה בלבד

יומא טבא לרבי אלחנן

הופיע ויצא לאור
ספר

חידושי רבי אלחנן

והוא סידור מחדש של הספר
קובץ שיעורים
על סדר הדף
בתוספת הערות והארות מגדולי האחרונים

טל. 052-7616873

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

מהות הקניין והמקח

יצא לאור בסייעתא דשמיא
ספר

קניין אמנה

בירור גדרי קניינים,
התחייבויות ושאר
חלויות הנעשים בדבר
שלא בא לעולם

ניתן להשיג בחנויות הספרים

הפצה קולמוס: 072-2441670

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohevseforim@thejnet.com

זוה"ר חדש על ציון תאיר
בשעשוע"צ
יצא לראשונה לאור עולם
הזוהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש"
הנצי"ט והנכ"ל שווארצמן בנ"ל ומנצחון ישראל

בפורמט "ובלכתך בדרך" - גודל כיס
- מהדורת הרב יוסף צבי בערנער -

**חדש נמלא
בבית מדרשו
של רשבי**

מחיר מיוחד
לרוב המנוסחאות למנוי
ולמכור
החללה דחופה!

→ מהדורה חדשה עם שינויים ותיקוני שגיאות
→ סט חז"ק שלם, כולל תיקוני חז"ק, חז"ק חדש והמסורת חז"ק
→ 10 ספרונים מחולקים לשיעורים חסידים, פורקים
→ גודל פורקי, כריכה רכה ונייד, חז"ק מיוחד לכל בית
→ נח וקל ללימוד בדרך
→ נדפסו ב-2 פארטים מסמרים וחזקים

כן ניתן להשיג שאר המהדורות - כריכה קשה (23 כרכים)

**פורמט
נינוני**
(חז"ק שלם)
מהדורת ר' חזקיהו ור' חזקיהו

**פורמט
גדול
ומפואר**
(חז"ק שלם)
מהדורת ר' חזקיהו ור' חזקיהו

להשיג בחנויות
המוכרות

מחירים חיים עד הבית
מחירים נוחים

1-800-350-330
להזמנה:

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

בס"ד

בשורה משמחת

ארגון "גדר עולם" שמח להציג ספר לבוש מלכות

העוסק בענין מקום השוק ואורך הלבוש
בעידודם של גדולי ישראל
ומרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

בספר מובא השו"ת המלא
מהגר"ח קניבסקי שליט"א
בענין מקום השוק ואורך הלבוש

- < הסכמות מגדולי ישראל
- < ביאור מקיף בענין מקום השוק
- < ביאור דיני טפח ושוק
- < דין אורך הלבוש
- < מנהג בנות ישראל מאז ומעולם
- < סקירה הסטורית בענין מנהג הלבוש בעולם
- < ועוד יסודות רבים בעניני צניעות

ספר חובה לכל בית

מחיר: 150 ש"ח
מחיר: 100 ש"ח

לפרטים והזמנות: 050-4124033 | לשמיעת שיעורים: 0799-503311

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

מאור המועדים

הספר בנוי סביב נידונים הלכתיים במועדי השנה, בשפה ברורה ונעימה מובאות השאלות והספקות ההלכתיות החל מדברי הראשונים והאחרונים ועד הדעות בפוסקים בני זמננו.

בתוך ארבעים ושישה סימני הספר ימצא הלומד נידונים וחקירות הנלמדים רבות בענייני החג, כגון: האם ספירת העומר זו מצוה אחת או כמה מצוות, האם ברכת התורה היא ברכת השבח או ברכות המצוות. בספר מובאים המקורות לצדדים והנ"מ לדעות השונות.

להזמנות: 02-5712553

חוקי הסופר

ילקוט הדרכות ומוסרים, סגולות וענינים, עובדות והנהגות טהורות מתורתו של הגה"ק בעל ה'חתם סופר' ז"ע, בענייני פרנסה ומזונותיו של אדם; עניני 'ששכר וזבולון', לומדי התורה ותומכיהם: פרשת המן - עניניה וסגולתה, ועוד. מלוקט מספריו הקדושים, ספרי בניו ותלמידיו הגדולים זצ"ל וצאצאיו אחריו, ושאר ספרים וסופרים.

יצא לאור ברב פאר והדר על ידי מכון אוצרות הסופר שעל ק"ק תורה עץ חיים לונדון, תשע"ז קעח עמ'

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

יצא לאור ספר יודעי שמך / דרך הרמח"ל בתכנית הבריאה

תורת הרמח"ל ידועה כאבן יסוד באמונת ישראל ועבודת ה', ידוע גם שגילו לרמח"ל מן השמים שעל ידי הפצת תורתו וגילוייה יאיר אורו של המשיח, אך דא עקא, לא רבים יחכמו לרדת להעמיק ולהבין את המסר המרכזי העובר כחוט השדרה בכל ספריו, הן בנסתר והן הנגלים יותר. רבינו הרמח"ל זע"א ידוע ומפורסם בעולם הישיבות הקדושות כבעל "מסילת ישרים", לרבים ממבקשי ה' אף מוכר ספרו הקדוש "דרך השם" או ספרו "דעת תבונות". אולם

כפי שמתבאר מכתביו ייעדו לו משמים חלק גדול וחשוב כמי שמכין את ביאת הגאולה בעולם, וזאת על ידי תורתו בחלק הנסתר של התורה שלא ניתן אלא ליחידים.

על כן בואו ונחזיק טובה להאי גברא יקירא, צנוע ומעלי, זקן ויושב בישיבה, הרה"ג המופלא מוה"ר אהרן טורנר שליט"א, בעמ"ח ספר "יתרון האור", וכפי שהעיד עליו ראש מוסדות בית אל בבני ברק שליט"א, הרב המחבר שליט"א הינו "אור גדול, גאון וצדיק, שקדן ומתמיד, יראתו קודמת לחכמתו, ממשיכי השחר יום יום בבית מדרשינו בהתחדשות גדולה ובעמלה של תורה, שנים ארוכות ללא הפסק קיץ וחורף", אשר במשך שנים רבות עמל ויגע להגיש לפני המעיין שעדיין לא זכה להכנס אל הקודש פנימה, לדלות מתורת הרמח"ל מעמקי

סודותיו באופן השווה לכל נפש מבקש ה', את החלק הנגלה מעבודת ה' שהנחיל הרמח"ל בתורתו העמוקה והמקיפה, והעמדת "תכנית הבריאה" בשפה ברורה ונעימה, דבר דבור על אופן.

לאורך כל הספר לוקח הרב המחבר שליט"א את המעיין עמו, צעד אחר צעד, שלב אחר שלב, ודולה יחד עמו ממעינותיו הנובעים של הרמח"ל בכל ספריו, ביסודות האמונה ותכלית חובת האדם בעולמו, מסדר קטעים מתוך כתבי הרמח"ל, ומבארם היטב באור בהיר ומאיר, כך שהלומד עומד נפעם לפני אורות הרמח"ל המגלים לפניו יסודות התורה לעומקם

ובהירותם.

בסוף הספר מסכם המחבר שליט"א את שלושת סוגי הגילויים שנועדו לרבינו הרמח"ל בעולם, כפי ראות עיני המחבר שליט"א, לאחר לימוד של שנים רבות בתורתו: הראשון הוא גילוי סודות עליונים, כפי שבא לידי ביטוי בספר הזוהר שחיבר הרמח"ל, וכפי שנאמר לו ע"י המגיד בהאי זוהר דילך אנת נהיר ליה

למשיח

בן דוד דקאים בחשוכא, חלק זה מיועד ליחידי סגולה, השרידים אשר ה' קורא, ואיננו שווה לכל נפש. השני – העמדת סודות התורה כגילוי של פרטי התכנית של הקב"ה בעולמו, כיצד מנהל את העולם ומסבבו בחכמה גדולה, ומזה נולד לאדם אמונה חושית, ולימוד זה מוליד חשקו של האדם לעבוד את הבורא ית' בכל לבו. ידיעה חשובה זו היא כחלק מתהליך הגאולה אשר ניתן לו רשות לגלותה, וכלשונו עתה הרשות נתונה לי ת"ל לבאר כל סתום בדברי תורתנו הקדושה.

הסוג הנוסף של אור הרמח"ל – הוא אשר לו נועד ספר זה, הפרטים בידיעת התכנית שנועדו לכל נפש בלי להכנס למים העמוקים של תורתו בחכמת האמת, וכפי שמתגלה בספר דרך ה', ולזאת ייעד המחבר שליט"א את ספרו זה, אשר עמל ויגע בעריכתו וליבונו, והביאו לביקורות חוזרות לפני ת"ח יראי ה', למען יוכל להגיש לפני המעינים, ושיהיה לתועלת חזק באמונה ויראת שמים, כפי שמובא מראש

הספר ממכתב ברכת מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א, שהספר זכה לשהות על שולחנו לעינו מספר ימים, וכפי שנכתב בסיום הספר כי תכלית יעודו הוא להביא להכרת יקר העבודה אשר בידינו כדברי הרמח"ל במסילת ישרים, שמכוח הכרה זו יבוא האדם לדקדוק במצוות, לעבודת ה', ולעמוד בנסיגות, להשתמש בעולם רק כאמצעי לעבודת ה' ולימוד תורתו הק', ולהתעלות כל אחד ממצבו אשר הוא שם.

ניתן להשיג בחנויות מובחרות, הפצה ראשית ספרייתי אחים
גיטלר 02-538-9934, 03-579-2612 או אצל משפחת טורנר, רח'
סוקולות 29 בני ברק 03-050-411-9879

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
אחרי ספר! אתה אחראי על אלת? פרסם גליון אוהב ספרים

ohavseforim@thejnet.com

רבי מנדל קמינר - ספר הזכרון והצאצאים, מאת ישראל נתנאל רובין (ירושלים תשע"ז)

מהר"ל מפראג, צאצאי ה"סמיכת חכמים", צאצאי מהר"ם לובלין, צאצאי ה"מגן אברהם", צאצאי ה"קיקיון דיונה", צאצאי ה"ברוך טעם", ומשפחות נוספות; וכן עבור חוקרי היסטוריה וגנאולוגיה בכלל.

בפרק השני נאסף המידע הקיים על פעילותו הציבורית של ר' מנדל כמנהיג "אגודת ישראל" בפולין בתקופה שבין שתי מלחמות-העולם, והפולמוסים השונים בהם עסק בהקשר זה מול יריבים מבית ומחוץ.

הפרק השלישי מוסר את סיפורו של "דאס יודישע טאגבלאט", שהיה כאמור היומון האורתודוקסי הראשון בזמן המודרני, ובקימו ההיסטורי המשיך, גם לאחר חדלוננו, להתוות את הדרך לכל העיתונות האורתודוקסית שלאחר השואה.

הפרק הרביעי מתאר את ימיהם האחרונים של ר' מנדל ומשפחתו בוורשה הכבושה בידי הנאצים, ומוסר את סיפור גורלם של צאצאיו.

כנספח לספר מצורפת רשימת חמש-מאות ואחת צאצאי רבי מנדל קמינר, מסודרת לפי סדר כרונולוגי של שבעה דורות.

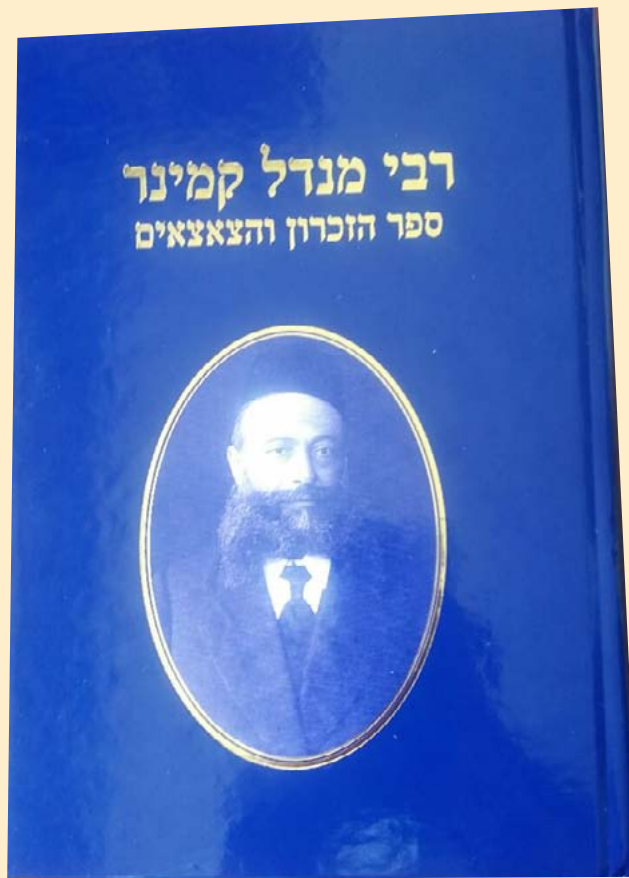
זוהי ביוגרפיה של רבי מנדל קמינר (1863-1940), מנהיג "אגודת ישראל" בפולין שבין שתי מלחמות-העולם, והמייסד והבעלים של "דאס יודישע טאגבלאט", היומון החרדי הראשון בעידן המודרני שהופיע בוורשה ברבבות עותקים מדי יום בעשור האחרון של הקיום היהודי בפולין.

בספר ארבעה פרקים:

הפרק הראשון כולל חקירות גנאולוגיות-היסטוריות, ומפרט את מוצאו של ר' מנדל, בו עוסקת ספרות שכתבו כמה וכמה מבני המשפחה מזה שנים. מעט מאד משפחות בישראל עשויות להתפאר בכתב-ייחוס כמו של ר' מנדל קמינר, המתועד בדייקנות עד למאה החמש-עשרה. כאן אמנם נבדקות מחדש כל המסורות והטענות שהועלו במשך השנים לייחוס זה, והוא מבוסס מחדש, דור אחר דור, באמצעות מסמכים ותעודות מזמן-אמת בלבד: רישום בשערי ספרים, בהסכמות לספרים, או איזכורים בספרים מאת בני הדור; רישום בפנקסי קהילות, על גבי מצבות, ועל גבי לוחות קיר, או

העתקות מתועדות שלהם בזמן אמת (רוב הרישומים האורגנליים מסוג זה אבדו בשואה); ורישומים בארכיונים העירוניים והמדינתיים.

החקירות הגנאולוגיות שבפרק זה הן בעלות-ערך גם עבור משפחות רבות אחרות, ובכללן: כל צאצאי מהר"י מינץ ומהר"ם פדובה, צאצאי משפחת הורביץ, צאצאי

הספר ניתן להשגה אצלי,

במייל: natie@netvision.net.il.

מחירו בישראל 120 ₪, ועם דמי משלוח 140 ₪. מחיר הספר בחו"ל 55\$ כולל משלוח.

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

ספרים חדשים שיצאו לאור

ספר חסידות מפורשת מתורת מרן הבעל שם טוב הק' ותלמידיו - במדבר

ביאורים

על ספרי החסידות ערוכים בשפה ברורה ונעימה השווה לכל נפש, להבין עומק הדברים ולהרגיש בנועם זיו ספרי החסידות, לקנות את יסודות תורת החסידות. נערך בטוב טעם ודעת, עם הוספות והערות, כשהקדמה מבוארת קודמת לכל מאמר ומאמר, ויצא לאור ברב פאר והדר על ידי מכון יסוד החסידות, ברוקלין ניו יארק, ניסן תשע"ז תפח עמ'

ספר עובדות דרבי לוי

עובדין טבין, תולדותיו, הליכותיו וארחות חייו של הגאון הצדיק רבי לוי הכהן רבינוביץ זללה"ה בעל 'מעדני השלחן' על שו"ע יורה דעה, וגם לרבות הדרכות וסיפורי צדיקים שנרשמו מפיו. נערכו על ידי בנו ויד ימינו הרה"ג ר' אלחנן יעקב דוד הכהן רבינוביץ שליט"א ויצא לאור ברב פאר והדר על ידי מכון מעדני השלחן. טבת תשע"ז שמה עמ'

זמירות שבת המפואר - אידיש פלאם

זמירות שבת פיל מיט תוכן ארום דעם שבת טיש, באגלייט מיט הערליכע און אויג-פארכאפנדע בילדער מבית 'מלכות וקסברגר'; הערליכע מעשיות און מדרשים, דברי תורה אויף שבת קודש, וויכטיגע הלכות, מנהגים, טעמים און ציענדע משלים, ווי אויך א רייכ'ן אוצר פון געקליבענע דביקות'דיגע אידישע לידער. הוצאת 'מפואר' און 'מלכות וקסברגר'. תשע"ו 208 עמודים

ספר מאין תמצא על מסכת סנהדרין

אוצר מלא מזן אל זון במרגליות טובות ופניני מחשבה, חידושי אורייתא, עניני מוסר ומילי דחסידותא, אמרי נועם מתוקים לנפש, מפי ספרים וסופרים. נרשמו מתוך שיעוריו של בנש"ק הרה"ג רבי צבי אלימלך טייטלבוים שליט"א בבית המדרש דקהל ראחמיסטריווקא. ברוקלין תשע"א - בצירוף מפתחות מפורטים - תקסג עמ'

ספר מסילות בספר התניא

ביאורים והארות, מובאות ועיונים בספר הקדוש ליקוטי אמרים - תניא שחיבר הרה"ק רבי שניאור זלמן ז"ע מלאדי, על פי יסודות החסידות המבוארים בספרים הקדושים ערוכים בטוב טעם ודעת באופן השווה לכל נפש. מאת הגה"ח רבי פנחס פרידמאן שליט"א בעמח"ס 'פרי הדר' ו'שבילי פנחס' בעריכת הרה"ג ר' יצחק טרויבע שליט"א מחבר סדרת ספרי 'מסילות באור החסידות'. לעת עתה יצא לאור על פרקים א - ח, בהוצאת מכון "אור הצפון" דחסידי בעלזא. סיון תשע"ז קסט עמ'

ספר זיו התורה - אוצר חידושים יקרים, הערות מחכימות - ליישר הדורים וליישב הרבה קושיות והערות שנתקשו בהן האחרונים, ואף גם לרבות חקירות שונות, בכמה וכמה ענינים מפוזרים מהרבה חלקי התורה, ונקבצו כולם לפונדק אחד. חיבר ברב עמל בתורה הרה"ג ר' יוסף זאב וועטטענשטיין שליט"א, בעמח"ס 'אמרי זיו' על מסכתות הש"ס, לונדון תשע"ו רלה עמ'

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

ספר נתיבי מלח

ביאורים על סדר השו"ע הלכות מליחה וצליה
הספר (כ - 400 עמ') שממתיק את הלימוד בהלכות
מליחה וצלייה שהן מההלכות הקשות בדיני איסור
והיתר. בראש הספר "קיצור הלכות מליחה וצלייה למרן
החפץ חיים" (- מספרו "נדחי ישראל"), בעריכה חדשה
מאירת עינים, בתוספת מאות ציונים ומראי מקומות.
מעטרת בהסכמות נלהבות של גדולי התורה והפוסקים:
כ"ק אדמו"ר גאב"ד ערלוי זצ"ל, ויבלחט"א: הגר"ט וייס,
גאב"ד העדה החרדית, הגאונים רבי מרדכי גרוס גאב"ד
חניכי הישיבות ב"ב, ורבי יעקב מאיר שטרן, מבית דינו
של הגר"ש ואזנר זצ"ל.
ניתן להשיג אצל המחבר: הרב יהונתן וייס, טל:
0527679729

יצא לאור ספר פתחי אברהם

זרעים - מועדים מאת רבי אברהם דוב אויערבאך
שליט"א אב"ד דטבריה

יצא לאור ספר טובות זכרונות

זכרונות זקני חסידי בעלז

חדש! הופיע ספר כח הדעת

יום בשורה הוא לשוחרי מוסר ועבודת ה' בכל אתר
ואתר, עם הופעתו של הספר המפואר "כח הדעת" שבו
נמצא התבוננות מעמיקה ומקיפה על התמודדויות
האדם בימי חייו, ואת הדרך והשקפת התורה והאמונה
כיצד לעוברם מתוך מנוחת הדעת ושלוות הנפש.
ספר "כח הדעת" פותח צוהר מיוחד ונדיר, לעולם רוחני
גבוה ומעמיק, בכל חלקי עבודת ה', וסולל דרך חיים
נשגב ומרומם, לחפצים לדבקה בו יתברך, לדעת מהי
מטרת החיים ואת המסילה העולה בית ה'.
וכל זה בא בלשון נעימה וקולחת בשפה ברורה השווה
לכל נפש, מבוסס על מקורות רבים מספרי ראשונים

ספר קול יהודה על מסכת ביצה

חידושים וביאורים נפלאים, הערות והארות מחכימות,
ומשא ומתן בדברי רבותינו הראשונים והאחרונים
לדורותיהם באופן בהיר ושווה לכל נפש ההוגה במסכת
ביצה. חיבר להפליא והו"ל ברב פאר והדר הרה"ג רבי
יהודה לייב קעניג שליט"א, ראש כולל להוראה זיו
התורה, ברוקלין תשע"ז (קנא עמ').

ספר הלכה למשה הלכות שבת

מיוסד על כל הלכות שבת כולל כל הל"ט מלאכות
ותולדותיה;
מוקצה, אמירה לנכרי ושאר שבותים, הלכות ברורות
הנוגעות למעשה לכל אחד ואחד בכל שבת. [על שמו
ולזכרו הטהור של כ"ק בעל ה'ישועות משה' מוויזניץ
זי"ע, ביוזמת בתו הרבנית הצדקנית מבעלזא תליט"א].
ערוך בלשון קלה ובשפה ברורה ונעימה, בסיכום
והמחשה, מנוקד ומעוטיר בכותרות. "ספר מיוחד במינו
וראוי לכל אחד לקבוע בו שיעור בכל שבת בעת שלחן
שבת" (לשון הגרש"ק גראס שליט"א בהסכמתו). חיבר
וערך בטוב טעם ודעת הרה"ג ר' שלמה בינעט שליט"א
דומ"ץ ק"ק קהל מחזיקי הדת בירושלים, מהדורא שניה
חדשה, עם הוספות רבות ונחוצות, אלול תשע"ז (תלו
עמ').

יצא לאור ספר "דובר שלום"

מאת נשיא מועצת חכמי התורה חכם הרה"ג ר' שלום
כהן שליט"א

יצא לאור ה' חלקים ספר "שיעורי רבי יוסף"

מאת רבי יוסף רוזבסקי זצ"ל ראש ישיבת אור ישראל -
על מס' גיטין קידושין ב"ק ב"מ ב"ב יותר מ-2700 עמודים.
ובתוכו גם שיעורים על מסכת זבחים ששמע ממרן רי"ז
הלוי זצ"ל.

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

להוצאת ספרי רבותינו ובתוכם ספרי הגאון המחבר שליט"א והוא מהווה המשך לסדרת הספרים 'כח התשובה', 'כח התפילה', 'כח המשנה', 'כח הרציפות', שאיתבדרון בבי מדרשא והתקבלו באהדה ובהתלהבות אצל רבנן ותלמידהון. וכבר העידו גדולי וצדיקי הדור בהסכמותיהם לספרים "שהגאון המחבר ראש הישיבה שליט"א אינו מלקט אלא חוצב את הדברים מהוויתן, ושבח גדול לספר שנכתב מנקודת האמת", "והוא אחד מבני עליה המיוחדים בזמננו". ואין ספק שבכל מקום שיבוא ספר זה הוא יאיר באור יקרות ורבים יהנו לאורו. ניתן להשיג את הספר בחנויות הספרים המובחרות הפצה ראשית יפה נוף טל: 1599-581581 או במכון נחלת צבי טל: 03-8006080

ואחרונים, ועד גדולי הדורות האחרונים, בשילוב הדרכות מעשיות, כיצד לעלות במעלות הדעת, ולהיזהר ממפסידה כי רבים המה. לא בחינם גדולי וצדיקי הדור שליט"א יצאו מגדרם בהסכמותיהם לספרי ראש הישיבה הגאון המחבר שליט"א וכתבו "שהוא ספר רב הכמות ורב האיכות בתורה הקדושה ויראת שמים" "ומי שימלא אחר הספר יזכה לטהר מחשבתו ונשמתו" "וראויים הספרים הללו לקבוע בהם שיעור ברבים, וחייב ספרים אלו להימצא בכל משפחה ומשפחה, והספרים הנ"ל יהיו ברכה ושמירה לבית" "והם נצרכים מאוד בדורותינו ובוודאי אלפים רבים יזכו על ידם ליהנות מאורה של תורה" הספר יוצא לאור בהוצאת מכון "נחלת צבי"

מזכר חיפוש איצ

הגור אוהב ספרים

רצ"ג אלול היכן יש חנוה ספרים שפגמה

אחרי 11 באלה בפי בקק

אמח אמנה

הנוסח נ"י יצא אוצר פלאה הגור אבמדר דהרים

גור

talkaplan770@gmail.com

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

לטייל בתוך סיפור

יעקב שלמה לוי

אספרה

סיפור לשולחן שבת

45

סיפורים מהמדור
האהוב "אספרה"
בבטאון "מרוה לצמא"

סיפורים על צדיקים, ישרים ותמימים מכל החוגים.
סיפורים הנוטלים את הקורא אל בקתות העיירה,
סמטאות ה"מלאח" ורחובות היהודים.
פרי עטו של הסופר הרב יעקב שלמה לוי

הוצאת המודיע
להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות

הפצה: 'ספרים' 02-8010012

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohvseforim@thejnet.com

יעקב שלמה לוי / אספרה

יעקב שלמה לוי

אספּרה

סיפור לשולחן שבת
ולכל עת מצוא

סיפורי מופת והשכל
על צדיקים וחסידים
ועל כל עמך בית ישראל

חלק ראשון

אשדוד תשע"ה

הוצאה לאור:

הוצאת המודיע

תשע"ה (2015)

עיצוב ועימוד: סטודיו המודיע

© כל הזכויות שמורות למחבר
לרבות צילום הדפסה או העתקה של הספר או חלקים ממנו

הרב הקדוש רבי ישראל מריז"ן אמר פעם:

"מקובל לומר, שכאשר מספרים במוצאי שבת סיפור מהבעל שם טוב

הרי זו סגולה לפרנסה טובה.

וכאשר מספרים על האחים הקדושים

רבי אלימלך מליז'נסק ורבי זושא מאניפולי

הרי זו סגולה ליראת שמים ולבנים.

ואני אומר:

לא רק על הצדיקים האלו, זכותם תגן עלינו -

אלא על כל צדיק וצדיק.

ולא רק במוצאי שבתות -

אלא בכל עת מצוא.

ולא רק לפרנסה, בנים ויראת שמים -

אלא בכל פעם שמספרים סיפור מאיזה צדיק שיהיה

הרי זו סגולה לכל מילי דמיטב!" - - -

תוכן הענינים

108	כסף נקי לגמרי	9	בפתח
115	אשרי מי שחושדין בו	11	חכם עדיף מנביא
125	כוס ישועות	19	ישועה מן האדמה
132	רופא כל בשר	27	חותם של ברכה
140	הן בקדושיו לא יאמין	34	סבלנות
147	נמשל כבהמות נדמו	41	ניחוח ישועה
154	מעבר לים היא	48	מי יחיה
162	רגלי חסידיו ישמור	56	מחיצה של רחמים
169	שידוך משמים	63	מסירות נפש
176	תורת אלקיו בלבם	70	האמת מנצחת
183	רועה נאמן	77	פדיון נפש
190	באור החיים	85	רגע שהציל
198	פתקא מן שמיא	93	ליום אחרון
205	פסק דין	101	קדמה לתורה

276	בכל נפשך.....	212	דרך המלך.....
284	חסד נעורים.....	219	לא תסור!.....
291	"מופת?!".....	226	הוא לא טעה.....
298	הוציאו את המקלל.....	233	השתדלות.....
305	צרות של רבי.....	240	מתוך ההפכה.....
313	חברו של אליהו.....	247	הקנקן.....
321	דעת זקנים.....	254	לא ינום.....
327	רוח נכון חדש בקרבי.....	261	סוד המנוחה.....
336	עד כלות.....	268	חכימא דיהודאי.....

בפתח

הסיפורים שבספר שלפנינו, על צדיקים, ישרים ותמימים מכל שבטי ישראל, התפרסמו ברובם במדור **"אספרה"** שבבטאון החינוכי **"מרוה לצמא"** (תחת שם העט **"שלמה גוראריה"**).

תודתי נתונה למייסד וראש המערכת, איש האשכולות הרב **ישראל פולק שליט"א**, ולבניו: העורך הראשי הרב **יצחק ז. פולק שליט"א**, והמגיה הרוחני הרב **אברהם פולק שליט"א**.

ברכה אשא גם לכל הצוות המסור המופקד על העריכה, ההגשה, העיצוב והניהול, שבדבקות ובהתמדה אין קץ עושים הכל כדי להגיש לכלל ישראל כלי מחזיק ברכה זה.

ולפני הכל ואחרי הכל – בשם ה' אקרא, להודות להלל ולשבח למי שהכל מידו, שהחיינו וקיימנו והגיענו עד הנה.

כה יתן ה' וכה יוסיף.

יעקב שלמה לוי

אשדוד ת"ו

מסירות נפש

בית המדרש צעד אנה ואנה אברך אפוף דבקות. הנה הגיעה השעה אותה כל כך רצה לדחות. אלא שכך דרכו של עולם. שומה עליו לשוב לביתו. חזקה על אברך שכמותו כי בהזדמנות הראשונה שתקרה לפניו ישים שוב את פעמיו הנה.

הוא להט בכיסופין של היאחזות ברגעים האחרונים שטרם עזיבה, כעולל שאינו מוכן לנטוש את חיק אמו. תיכף ומיד יכנס אצל רבו ליטול ברכת הדרך. רבי משה לייב מסאסוב, האברך הגאון והקדוש שידי ר' ר' גם בחסד, ובפרט בהצלחת נפשות ופדיון שבויים, עמד להפרד מרבו, הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג.

הגיע הרגע. רבי משה לייב נכנס לפני ולפנים. רבי שמעלקא הושיט לו ידו לברכת שלום ושוחח עמו מה ששוחח. וכיון שנפנה לצאת הוסיף לו רבי שמעלקא מילים ספורות, סתומות וחתומות: "עבור יהודים צריך למסור את הנפש!"

התלמיד הקדוש האזין בדממה. מסירות נפש עבור יהודים תפסה תמיד מקום נכבד בכל מהלך חייו. מן הסתמא יש עוד מה להוסיף ולהתחזק. הרבי אינו אומר דברים של מה בכך.

פונדקה של העיירה עמד שומם ואבל. רק קול שוועה והתייפחויות עלו מתוכו בשעה ששוטריו של הפריץ התדפקו בגסות על דלתותיו כשהם מצוידים בשלשלאות של ברזל. באיו הותיקים והקבועים של הבית כבר מזמן לא פקדוהו. משום מה סר חנו בעיניהם ושוב לא היו נכנסים בו תכופות כבעבר. כיון שכך ירדו ההכנסות ושוב לא היה בידי חוכר הפונדק ממון די הצורך לקניית כמות חדשה של יי"ש משובח ושאר מיני מטעמים כמקדם, מה שהרחיק עוד יותר את האורחים וחוזר חלילה. כבמעגל קסמים שחור הלכו ההכנסות ונסוגו עד שמלבד חובות שהלכו ותפחו לא הביא הפונדק לבעליו דבר.

את הפריץ אדון הכפר לא עניינו התירוצים, כמובן. פקידיו הופיעו בשערי הבית תמידין כסדרן ופיהם מלא תביעה ואיום על העונש הממשמש ובא אם לא ישולם החוב עד הגרוש האחרון. החוכר היהודי לא נזקק לאזהרות ותיאורים מיותרים. מנהגיהם של הפריצים ואכזריותם, בפרט כלפי חוכרים שלא העלו את התשלום הקבוע, ידועים ומפורסמים היו לכל. בורות הכליאה הטחובים והחנוקים שבחצרותיהם של הפריצים כבר ספגו הרבה דמעות ויבבות ולא אחת גם הרבה דם יהודי.

כעת הגיע היום הנורא. אל הפונדק הריק והמרוקן נכנסו שוטרים משופמים וקשוחי מבט. אבי המשפחה הספיק להמלט מבעוד מועד שכן החמור שבעונשים ציפה לו. אבל בעלת הבית וילדיה נכבלו באכזריות והובלו אל בור בית הסוהר.

ללא משפט, ללא תנאים, ללא התחשבות מינימלית. לפריץ לא היה איכפת כלל ועיקר כי יוציאו שם את נשמתם או ירקיבו שם חלילה לאורך ימים.

כעת יעברו עליהם ימיהם באופל ובמחשך, בטחב, בצינה הנוראה או בשרב האיום. בצוותא עם עכברושים ושאר חיות מחמד מהסוג הזה. רק פעם ביום תחדור קצת אורה מבעד לפתח שיפתח בתקרת הבור ומנות אוכל זעומות יושלכו אליהם כאל כלבים. מאסר מר ממות ללא הגבלת זמן. מלבד תפילות, בכיות ויללות לא נותר להם לעשות דבר.

אבל תפילות, כלום מילתא זוטרתא הן? - - -

אברך נלהב צעד בסמוך לאחוזתו של אדון הכפר כאשר ממקום קרוב בקעו יללות והתייפחויות קורעות לבב. הוא נעמד תחתיו כהלום רעם. שערותיו סמרו. צערם של ישראל תמיד נגע עד עמקי שיתין שבלבו. הוא הטה אזנו היטב ושוב לא היה ספק בלבו: הקולות, של אחינו בני ישראל המה. קול אשה וילדיה המצווחים מרה. הקולות לוו בבת הד עמומה. נרעש ונסער נפנה לשאול עובר אורח מבני העיירה לפשר היללות. הלז סיפר לו דברים כהווייתם. אשתו ובניו של החוכר הם, חייהם צומתים בבורו של הפריץ עקב אי תשלום במועד.

מהטירה הסמוכה עלו קולות נגינת תזמורת אמנים, מלווה בזמרת הוללים פרועה. מיטיבי שמע יכלו לקלוט גם צלילי הקשת כוסות בקצב מסחרר. נשף חגיגי נערך בטירה לחבריו של הפריץ המקומי. חזיון נפוץ למדי. רק לעומד מצדה האחד של הטירה נמסכו קולות השירה והזמרה בקולות הבכי והיללה.

האברך הנלהב עמד תקוע למקומו. כסף בכדי לשחררם לא היה עמו וכלום יבוא בידים ריקות אל הפריץ?! אין סיכוי. הוא הכיר היטב, ומנסיון, את אופיים של הרשעים האלו. אלא מאי, כלום יצא כעת במסע על פני המדינה בכדי לגייס כסף לפדיון שבויים ושאינם ככה בבכיים הנורא?!

פתאום כמו הדהדו באזניו מילותיו של הרבי: "עבור יהודים צריך למסור

את הנפש!"

הוא ידע כעת את אשר לפניו.

ברור היה לו כי לא היתה כוונת הרבי בדברים אותם השמיע באזניו בשעת פרידתו ממנו, כי אם למקרה זה. הוא גמר אומר בנפשו כי יפעל בכל כחו להוציא כעת ממסגר אסיר, אפילו במחיר מסירות נפש של ממש.

רבי משה לייב נאזר בגבורה. "היכן הכניסה לטירה?" שאל את מי ששאל. "שם בסוף השביל!" הראו לו עוברי אורח את הכיוון. בצעדי עוז צעד לאורך השביל עד הגיעו אל שער הטיירה. קולות ההוללות נשמעו היטב. השומר שבפתח קידם את פניו בפליאה. טירתו של הפריץ אף פעם לא האירה פניה ליהודים, בשעת נשף הוללות על אחת כמה וכמה.

- "מה רצונך, ז'יד?"

- "חייב לפגוש את ה'פאן', עכשיו!"

הזקיף לא ידע אם לצחוק או להתרגז. האדון חוגג עכשיו. למי יש זמן וראש לפגישות באמצע החגיגה?! "האדון אינו מקבל קהל כעת, הוא חוגג!" נהם. אבל היהודי עמד על שלו.

"אם הוא אינו מקבל קהל בלשכתו, אזי אחת מהשתיים: או שתכניסני אל אולם החגיגות, או שתקרא לו לכאן".

השומר נבעת. לקרוא לפריץ לכאן?! אבל המבט החד שבעיני היהודי שכנע אותו שלא לסרב. "לך אמור לו שמישהו רוצה לפגוש אותו, עכשיו!" בצעדים מהוססים צעד השומר פנימה. מי יודע, אולי נושא עמו יהודי זה איזו עיסקה שמנה והפריץ עוד ישמח על כך. "אדם נכבד מחכה לפגוש את האדון!" לחש באזניו של הפריץ אגב קידת קידה כדת וכדין.

"אותי? עכשיו?" עיניו של הפריץ שכבר היו חכליליות במקצת התעגלו בתמהון. אדי האלכוהול אפפו קצת את מוחו. "הבה ונראה במי מדובר!" אמר לבסוף, קם בכבדות ממקום מושבו וצעד אל עבר השער.

רבי משה לייב קידם את פניו במאור פנים. מבלי להותיר לו רגע להיסוסים החל מעתיר באזניו דברי ריצוי ותחנונים. היתכן כזאת, להשליך לבור תחתיות אשה מסכנה וילדים אומללים שלא חטאו ולא פשעו ואף אביהם כל חטא אין עמו?!

בזמנים כתיקונם היתה ידו של הפריץ נשלחת במקרה שכזה ישירות אל האקדח. חוצפה שכזאת, להפריע בעיצומה של מסיבה בשביל זוטות שכאלו. אבל היין ההולם ברקותיו עשה את שלו. הפריץ השתפך בשאגות על העומד מולו ונכנס פנימה אגב טריקת הדלת. "נס גדול היה לך!" מלמל הזקיף ההמום.

רבי משה לייב נותר על עמדו מהורהר. דעתו לא היתה נתונה כעת לנסים כי אם למעשים של מסירות נפש. מתוך התבוננות קלה ידע את אשר לפניו, ברי היה לו שאין טירה זו כשאר בקתותיה של העיירה. חזקה עליה שכמה וכמה פתחים יש לה. ינסה איפוא בפתח הבא...

צעדה קלה סביב הארמון והשביל המוליך אל הפתח הנוסף נמצא. הוא צעד לאורכו של השביל תוך שהוא מאמץ את לבבו שלא לפחד כלל.

"מה רצונך, ז'יד?" הרים השומר את קולו בכדי לגבור על קולות המשתה שמבפנים, הוא לא העלה בדעתו מה אירע בדלת הראשית לפני דקות ספורות.

"חייב לפגוש את ה'פאן' עכשיו!"

"עכשיו? השתגעת?"

"עכשיו ומיד!" פסק רבי משה לייב את פסוקו בנחרצות שהטילה מורא על הזקיף השני עד שגם הוא שרך את צעדיו אל הארמון פנימה.

"אותי? עכשיו?" שאג הפריץ מסוחרר היין מול הזקיף. "מי זה? איש חשוב?" משהו הלם בזכרונו המסתחרר, דומה היה עליו שכבר יצא זה לא מכבר אל השער. מתנוודד במקצת עשה את דרכו אל הפתח השני.

"שוב אתה?" צרח מול רבי משה לייב בעוד עיניו יורקות זיקים.

"שחרר לאלתר את האשה והילדים!" רעם קולו של ר' משה לייב לעומתו מתוך מסירות נפש מוחלטת "בוש והכלם! אכזריות שכזו!"

"חצוף!" שאג הפריץ כחיה פצועה "אשליך גם אותך אל הבור!". הוא רטט מכעס ומיין גם יחד, טרק את הדלת במהלומת אימים ורץ חזרה אל המשתה. חבריו השיכורים החלו מהתלים בו. "מי הם האנשים החשובים אליהם רץ הנך מידי כמה דקות?!"

הם נענו בקול חרחור שיכורי, שלא היה היחיד...

רבי משה לייב הוגיע את מוחו. לבו שתת דם מקול בכיים של האסירים האומללים שלא מש ממנו. מצווה ועומד היה על מסירות נפש. בנחישות יצא לחפש את הפתח השלישי. אם היה הזקיף שניצב בו יודע מה התחולל כאן זה עתה, לא היה נזקק לאקדחו של הפריץ.

לזעמו של הפריץ לא היה קץ משהגיע הלום יין בפעם השלישית אל הפתח השלישי ומצא בו את היהודי הנועז. פיו מעלה הקצף נמלא אלה וקללה. הוא השתולל והתפרע וירק איומים למכביר. "עוד אגמור עמך חשבון! אתה הורס לי את המסיבה!"

"ואתה הורס חיים!"

הפריץ לא ידע את נפשו. "אם אינך מסתלק מכאן תיכף ומיד אשים קץ לחייך. בעצמי איני מבין למה לא עשיתי זאת עד עכשיו!"

לבו של רבי משה לייב הלם כתוף מול הדלת השלישית שנטרקה בפניו. אבל כשמוסרים את הנפש לא בורחים רק מחפשים את הפתח הרביעי...

"אותי? עכשיו?", צווח האדון מול זקיפו הרביעי שבא ומסר לו כי מאנדהו מחפש אותו בדחיפות. "יהודי כזה?" התפלבלו עיניו הארגמניות באש חרון. "זהו זה! עכשיו נגמור אתו ודי!". הוא שעט אל הדלת מתנווד ומצא שם כצפוי את האברך הלוהט שאינו פוחד ממנו כלל ועיקר. עיניו של רבי משה לייב להטו באש קודש. "את האשה והילדים! הוצא אותם מן הבור. עכשיו!". - - -

הפריץ קרב אליו בצהלת רצח. "בוא, יהודון, בוא! הכנס אל הארמון, חגיגה נאה הכנתי לך!".

רבי משה לייב נלפת בידיהם של משרתים חסונים ונגרר פנימה אל הטרקלין הגדול. צחנת אדי אלכוהול וריח עשן מקטרות מילא אותו עד להבחיל. "הנה הז'יד המפריע לנו את המסיבה שוב ושוב!" קרא הפריץ לעומת חבריו הלומי תכולת הבקבוקים המשובחים. "עכשיו נכין לו חגיגה מסוג מיוחד...". קול צחוקו הפרוע התמזג בקולות הצהלה החייתיים של חבריו.

"תביאו אותם!", קרא למשרתיו תוך קריצה שהם הבינו היטב את משמעותה. עד מהרה הובילו הללו פנימה שלשה כלבים אימתניים וחורצי שיניים שמלומדים בשיסוף בני אדם ובקריעתם לגזרים תוך שניות. רבי משה לייב עמד מוכן ומזומן למסור את נפשו למען יהודים.

האות ניתן והכלבים שוחררו, אבל למרבה הפלא לא הגיבו כצפוי לסימנים אותם הכירו היטב. רק קרבו אל רבי משה לייב והיו מתרפקים ועליו ונשכבים למרגלותיו ככבשים כנועים.

הס עמוק הושלך האולם. עיניו של הפריץ קמו בחוריהן. מול מחזה שכזה נצטללה הכרתו. לרגע נאלם דום אבל עד ארגיעה קלט עם מי יש לו עסק... "אם יש לך כח שכזה אמור נא מה בקשתך ותיעש!"...

"את האשה והילדים שהושבת בבור, שחרר לאלתר", דרש ממנו רבי משה לייב במפגיע, "ואם לא, יעשו בך כלביך את מה שתכננת כי יעשו בי!" ואך למותר לספר כי יצאה המשפחה ממות לחיים.

זה היום קיוונו לו

בס"ד

שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה

מתוך סייעתא דשמיא מרובה ולאחר הרבה עמל ויגיעה והשקעה מרובה,
בהגלות נגלות אור המאורות המאור הגדול

ספרי

שמן המאור

ז' כרכים - על התורה

בעריכה מחודשת ומבוארת ובמהדורה מפוארת
ומאירת עיניים לכבודה של תורה ולכבודו של צדיק

יוצא לאור מתוך כתבי יד המחבר

מורנו ורבנו הגאון הקדוש המקובל האלוף חסידא קדישא ופרישא המלובן

רבי מנצור בן שמעון זצוקללה"ה זי"ע ועכ"א

מזקני המקובלים ומגדולי חו"ר ישיבת פורת יוסף יכב"ץ ורבה של העדה המערבית

מחיר
מיוחד
לרגל
ההוצאה

ספר
שמן
המאור

בראשית א

בית המדרש
שמן
המשחה

הגאון רבי מרדכי בן שמעון זי"ע

הוצאת
המדרש
לדפוס

הפצה ראשית: טל' 03-5660202 | 03-5299089 | 053-3183388

פרשת כי תצא

כי תצא למלחמה וגו'. (כ"א. י)

נראה לפרש בס"ד סמיכות הכתובים דכתיב למעלה מזה כי תעשה הישר בעיני ה', וסמך לזה כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך וגו', ונראה לומר על פי מה שכתב הרב החסיד מהר"י אלגאזי ז"ל בספרו הבהיר שארית יעקב (כפ' שופטים דף קכ"ח ע"א בר"ה אשר זה יהיה טעם הכתוב וכו') שכתב שם וזה לשונו וכת הקודמין ז"ל פירשו כלפי מה שאמרו בפרק אלו מציאות (ב"מ ל' ע"ב) לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה, ועל זה אמר צדק צדק תרדוף לעשות לפניך משורת הדין למען תחיה וירשת את הארץ, לעניות דעתי יתכן טעם לזה על פי מה שאמרו בספרי (דברים פ') ז"ל כי תעשה הטוב והישר בעיני ה' אלהיך וסמך ליה כי יכרית ה' אלהיך את הגויים (לעיל י"ב. כח, כט), עשה מצוה האמורה בעניין שבשכרה יכרית ה' אלהיך את הגויים ע"כ. ויראה שהכוונה באומרו עשה מצוה האמורה בעניין על מה שאמר כי תעשה הטוב והישר זו לפניך משורת הדין, על דרך שדרשו (ב"מ פ"ג ע"א) בפסוק (משלי ב. כ) למען תלך בדרך טובים דהיינו לפניך משורת הדין, והנה ישראל שהיו מבעיסין ובאים בכל הדורות שורת הדין לא היו ראויים לנרש מלפניהם גויים כמו שנאמר (לעיל ט. ה) לא בצדקתך וביושר לבבך אתה בא לרשת את ארצם, ועל כן אמר אם

תעשה מצוה האמורה בענין כי תעשה הטוב זו לפניך משורת הדין, ובשכרה באותה מדה גם הוא יעשה לפניך משורת הדין, ואף על גב כי אינך כדאי להכרית את הגויים מפניך, מכל מקום כיון שתעשה לפניך משורת הדין יכרית ה' אלהיך את הגויים, ובכן ממילא יתבאר טעם אומרם לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה, כי כל עצמם שהכריתם מפניהם לא היה אלא בשכר שיהיו עושים לפניך משורת הדין, וכל שלא שמרו לעשות לפניך משורת הדין חזרו גויים לאיתנם וחרבה העיר ירושלים, וזה טעם הכתוב (ישעיה נ"ו. א) שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבא וצדקתי להגלות, שהכוונה על הצדקה הנעשית במשפט לפניך משורת הדין, כי על ידי שיתקנו את אשר עיוותו שהיו דנים דין תורה ועבשו יעשו צדקה במשפט ישוב עטרה ליושנה כאשר בתחלה ע"כ דברי קודשו ז"ל. ואפשר כי זהו גם כן רמז הכתוב כאן באומרו מה למעלה מזה כי תעשה הישר בעיני ה', וסמך לזה אמר כי תצא למלחמה וגו', הכוונה בזה כי תעשה הישר בעיני ה' זו לפניך משורת הדין ובשכרה באותה מדה גם הוא ית"ש יעשה לפניך משורת הדין, ואף על פי שאינך כדאי לנצח את העמים מכל מקום כיון שתעשה לפניך משורת הדין משום הכי כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושכית

שביו, והשמיענו הכתוב דבר זה למעלה במלחמת ז' עממים, דכתיב ביה בהדיא, כמבואר זה בכתוב עצמו שנאמר כי יכרית ה' אלהיך את הגויים אשר אתה בא שמה לרשת אותם מפניך וירשת אותם וישבת בארצם ע"כ, ומלחמה זו היא קרויה מלחמת חובה ומצוה כנודע, וכעת השמיענו את כל זאת אף במלחמת הרשות כי הנה מקרא קודש זה כי תצא למלחמה וגו' דרשוהו חז"ל והובא בפירוש רש"י ז"ל כי במלחמת הרשות הכתוב מדבר, ועל זה השמיענו בסמיכות הנ"ל כי תעשה הישר בעיני ה' זו לפני משורת הדין, ובשכר זאת אל חי חלקנו יהיה בעורך ויעשה גם הוא עמך לפני משורת הדין כי תצא למלחמה על אויבך אף שהיא מלחמת הרשות עם כל זה ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו וק"ל.

א"נ יש לבאר סמיכות הכתובים כי תעשה הישר בעיני ה' וסמך ליה כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו וגו', ונראה לפרש בס"ד בהקדים מה שאמרו רז"ל (סוטה מ"ב ע"א) והובא דבריהם בפירוש רש"י ז"ל על פסוק ואמר אליהם שמע ישראל (לעיל כ. ג.) וז"ל אפילו אין בכם זכות אלא קריאת שמע בלבד כדאי אתם שיושיע אתכם ע"כ. וכתב הרב כלי יקר ז"ל על זה וז"ל אטו קריאת שמע מילתא זוטרתא היא, ונראה לפרש שהעיקר הוא על התפילין שבראש כי הקורא קריאת שמע מסתמא אינו קורא כי אם על ידי תפילין, שלא יהא כמעיד עדות שקר בעצמו, ועל ידי תפילין שבראשו תיפול אימתה ופחד על האויבים כמו שנאמר (לקמן כ"ח. י) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וייראו ממך ואמרו רז"ל (ברכות ו' ע"א)

אלו תפילין שבראש, ולדבר זה היו צריכים במלחמה שיראו השונאים וייראו מהם. (ואף קריאת שמע של לילה כשם שמציל מכל מזיק ומחבל כך הוא מציל מן האומות אשר כחם מן שרים של מעלה, ולכך סמכו קריאת שמע אל פסוק (במדבר כ"ג. כד) לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה כי פשוטו מדבר מסתמא בסתם מלחמה וכו') עכ"ל יעו"ש. וזה אומרו כי תעשה הישר וגו' הישר עולה בנימ' תפלה שם רמז לתפלה, לקיים מצות הנחת תפילין תפלה של יד ותפלה של ראש כדת וכהלכה, ובזכות שיניח תפילין, ובפרט תפלה של ראש, שהיא מונחת בגובהו של ראש, ונראית, ועליה נאמר וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וייראו ממך, בזכות זה מגיד הכתוב כי נכון יהיה לך בטוח כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו, כי כל אומות העולם בראותם את התפילין ובפרט תפלה של ראש שהיא בגובהו של ראש ונראית, יכירו וידעו כי שם ה' נקרא עליך וייראו מגשת אליך מפני פחד ה' ומהדר גאונו השורה עליך, והוא יפילם חללים חללים לפניך, ויתקיים כך מקרא שכתוב (לקמן ל"ג. כט) אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עורך ואשר חרב גאותיך ויכחשו אויבך לך ואתה על במותימו תדרוך.

ועוד יש להסמך בזה מה שאמרו רז"ל (מנחות ל"ו ע"א) סח בין תפלה לשל יד לתפלה של ראש עבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה. וזה אומרו כי תעשה הישר וגו' הישר בנימ' תפלה כלומר שלא יסיח בין תפלה לתפלה אזי כי תצא למלחמה וגו', ומכלל זה תבין ותדע שאם

שמן

פרשת כי תצא

המאור

צז

סח ביניהם לא יצא בצבא כי ידיעת ההפכים אחת היא וק"ל. אחר זמן רב ראיתי שקידמני בזה גאון עוזנו מרן החיד"א ז"ל בספרו הבהיר פני דוד על התורה בסדרין עיין שם וסהדי במרומים.

ועוד יש להסמך בזה מאמרם ז"ל (סנהדרין מ"ד ע"ב) לעולם יקדים אדם תפלה לצרה שנאמר (איוב ל"ו, י"ט) היערוך שועך לא בצר. וזה אומרו כי תעשה הישר וגו', הישר בגימ' תפלה כלומר שתקדים תפלה לצרה לפני ה', ואזי נכון יהיה לבך בטוח אחרי זאת, כי בזכות זה כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו.

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו. (כ"א. י)

נראה לרמוז בס"ד על פי מה שאמרו רז"ל והובא דבריהם בפירוש רש"י ז"ל בפרשת שופטים (על הפסוק ואמר אליהם שמע ישראל וגו', לעיל כ. ג.) וז"ל אפילו אין בכם זכות אלא קריאת שמע בלבד כדאי אתם שיושיע אתם ע"כ. ובזה נראה לפרש כוונת הכתוב (תהילים מ"ד. ה) אתה הוא מלכי אלהים צוה ישועות יעקב, כך צרינו נגנח בשמך נבוס קמינו, אתה הוא מלכי אלהים כלומר שאנחנו מקבלים עלינו עול מלכות שמים ואומרים אתה הוא מלכי אלהים, בזכות זה צוה ישועות יעקב כך צרינו נגנח וגו', ואפשר כי זה גם כן רמז קראין כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך כלומר בעבור שהוא אלהיך שאתה מקבל עליך עול מלכותו בזכות זה יתנהו ה' בידך ושבת

שביו. ועיין עוד בדברינו לעיל (כ. ג.) על הפסוק ואמר אליהם שמע ישראל וק"ל.

ושוב ראיתי להרה"ג המוסמך כמהר"ר הרי"ף ז"ל בספרו הבהיר כסף מזוקק בסדרין (דרוש א' דף ר"ב ע"ג) שכתב שם וז"ל ושמעתי רמז שחז"ל אמרו שזכות שמע ישראל החולך עמם, והנה שמע ואנכי בגימ' עולים תצא ויאמר שזכות קבלת שמע ואנכי תצא למלחמה עכ"ל ודברי פי חכם חן.

א"נ על פי מה שאמרו רז"ל (ירושלמי פאה פ"א ה"א) דורו של אחאב אף על פי שהיו עובדים עבודה זרה היו יוצאים למלחמה ונוצחים לפי שלא היה בהם דלטוריא והיו באחדות אחת. ובזה אפשר לפרש כוונת הכתוב (לקמן כ"ג. י) כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע, קרי ביה דיבור רע, כלומר שישמר ויזהר מכל דיבור רע. דהיינו לשון הרע ודלטוריא שעל ידי זה הם נוצחים במלחמה, וזהו גם כן כוונת הכתוב (שם ט"ו) ולא יראה בך ערות דבר, רצונו לומר ערות דיבור. ובזה נראה לפרש גם כן כוונת הכתוב (שמות י"ד. יד) ה' ילחם לכם ואתם תחרישון, כלומר ה' ילחם לכם, הוא ילחם מלחמותיכם, אבל בתנאי ואתם תחרישון, בזמן שאתם תשתקו מלדבר לשון הרע איש על רעהו, בשכר זאת ה' ילחם לכם, וזהו גם כן רמז קראין כי תצא למלחמה, אמר כי תצא למלחמה וגו' בלשון יחיד, שם רמז שיהיו כולם באגודה אחת כאיש אחד, ובזכות זה ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו. ועיין להרי"ף ז"ל בספרו הבהיר כסף מזוקק (כפ' שופטים דרוש ב' דף קצ"ח

ע"ד ע"ש) וכן אפשר עוד לרמוז זה בפסוק
'כי תצא למלחמה' ראשי תיבות בנימ'
'בהאחדות ביחד' בדקדוק וק"ל.

כי תצא למלחמה וגו'. (כ"א. י)

פירש רש"י ז"ל במלחמת הרשות הכתוב
מדבר, שבמלחמת ארץ ישראל, אין
לומר ושבות שביו, שהרי כבר נאמר פרשת
שופטים (דברים כ' ט"ז) לא תחיה כל נשמה
עכ"ל רש"י ז"ל. ולפי דבריו אפשר לרמוז
בס"ד באומרו כי תצא למלחמה תיבת
למלחמה היא ראשי תיבות 'למלחמה לא
מלחמת חובה הכתוב מדבר'. או אפשר לומר
ראשי תיבות 'להודיענו לא מלחמת חובה
הכתוב מדבר' ורצונו לומר אלא במלחמת
הרשות הכתוב מדבר. עוד אפשר לרמוז
באומרו כי תצא למלחמה, 'למלחמה' ראשי
תיבות 'לרצונך, מלחמת לא חובה, מלחמת
הרשות' וכמו שכתב רש"י ז"ל.

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבות שביו. (כ"א. י)

יש לדקדק דפתח הכתוב באויבך לשון
רבים, וסיים בלשון יחיד ונתנו ה'
אלהיך בידך ושבות שביו, וחזה הוית בספר
הבהיר נחל קדומים על התורה למרן הגאון
החיד"א ז"ל שכתב על זה וז"ל ושמעתי רמז
נאה במה שאמרו בגמ' יומא (ס"ט ע"ב)
דאנשי כנסת הגדולה בעו רחמי על יצרא
דעבודה זרה ונמסר בידם ובטלוהו, ושוב בעו
רחמי על יצרא דעבירה ונמסר בידם אלא
שהיה נחרב העולם דלא אשתכח אפילו
ביעתא בת יומא בכל ארץ ישראל, והתזירוהו
וסימו עינו דלא לגרויי בקריבי ע"ש. וזהו

הרמז כי תצא למלחמה על אויבך תרי
שהם יצר עבודה זרה ויצר עבירה, ונתנו
לאחד בידך דהיינו יצרא דעבודה זרה,
ומהשני ושבות שבין לעשות לו סימוי דיהיה
מועיל קצת ע"כ דברי קודשו ז"ל עיין שם.
ותמהני דלא זכר שר שכן פירש הגאון
החסיד מהר"י אלגאזי ז"ל בספרו הבהיר
שארית יעקב (עה"ת עפ"ז) ע"ש וכבר קדמו
בזה חד מקמיא עיר וקדיש הרב כלי יקר
ז"ל בספרו הבהיר שפתי דעת (עה"ת על פסוק
זה) ע"ש.

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבות שביו. (כ"א. י)

הנה רמזו רבותינו על הפסוק (בראשית ג.
טו) הוא ישופך ראש ואתה תשופנו
עקב. רמז ליצר הרע הלוכד את האדם
על-ידי שהוא מפתה אותו להיות ראש
ומשריש בליבו גאווה והתנשאות, והעצה לזה
היא ואתה תשופנו עקב, להכריע אותו
על-ידי העקב מידת הענוה. ונראה לרמוז זה
בפסוק דילן 'כי תצא למלחמה על אויבך'
וכבר דרשו רז"ל פסוק זה על יצר הרע,
ראשי תיבות בנימ' 'הוי שפל מאד מאד'. עוד
אפשר לרמוז בס"ד 'כי תצא' בנימ' 'מאד מאד'
הוי שפל בדקדוק. למלחמה על איבך על
איבך בנימ' זה ס"מ' וגונדא דיליה, אזי
בזכות הענוה והשפלות שתהיה כך בזכות
זה ונתנו ה' אלהיך בידך ושבות שביו ודו"ק.

כי תצא למלחמה על אויבך וגו'. וראית בשביה אשת יפת תואר וגו'. (כ"א. י)

דרשו חז"ל (קידושין כ"א ע"ב) אשת אפילו
אשת איש ולקחת לך לאשה לא

שמן

פרשת כי תצא

המאור

צט

דברה תורה אלא כנגד יצר הרע שאם אין הקב"ה מתירה, ישאנה באיסור (אבל אם נשאה סופו לשנאותה שנאמר כי תהיין לאיש וכו' וסופו להוליד ממנה בן סורר ומורה ע"כ רש"י). אמר הגאון ר' יחזקאל אברמסקי זצ"ל לפנינו פרשה המחייבת אותנו לשמירה מלאה של כל מצוות התורה, ואינה מניחה שום מקום לטענה שכאלו יש מצוות שקשים מדי ואי אפשר לעמוד בהם, והראיה שהרי במקום שהתורה ירדה לסוף דעתו של אדם ואמרה שאין בכוחו לעמוד בניסיון היא התירה לו את הדבר, וזהו ששנינו בפרשתנו שהותרה לו אשת יפת תואר וכדברי רש"י הנ"ל, ומכאן צא ולמד שבמקום שלא התירה התורה את האסור, אות הוא שיש בכח כל אנוש המצווה בה לעמוד בניסיון ללא כל ספק.

כיוצא בזה מצינו שאמרו חז"ל (כתובות ל"ג ע"ב) שאילו היו מייסרין את חנניה מישאל ועזריה לא היה בכוחם לעמוד בנסיון ולא להשתחוות לצלם, וביאר אחד מחכמי היראה כי באו חז"ל ללמדנו שמנסה הקב"ה את האדם רק בדבר שיכול לעמוד בו, ולכן נתנסו בכבשן האש ולא ביסורין.

אך לפנינו דבר מופלא, והלא הדברים אמורים בצבא ה' קדושי עליון החשוכים מכל חטא ומנוקים מכל עון כפי שלמדנו בפרשה הקודמת (שופטים) כי כל הירא ורך הלבב שב לביתו ולא נטל חלק במלחמה, ופירשו חז"ל (סוטה מ"ד ע"ב) הירא מעבירות שבידו, אפילו אם שח בין תפילין של יד לשל ראש או בין ישתבח ליוצר אור עבירה בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה, ואם כן כיצד מגיע חייל צדיק זה למצב

שאם לא תתיר לו תורה אשת איש גויה יעבור על רצון הקב"ה, לימדתנו תורה בזה כלל גדול של אל תאמין בעצמך, אף האדם הגדול ביותר בתורה ויראת שמים צריך להישמר מפני היצר הרע האורב לו ומצפה להכשילו, ובמה הצליח היצר ללכוד את אותו צדיק, וראית בשביה כאשר נכשל מבלי משים בראיה אסורה, כבר נפרצה פרצה ליצר החטאת הרובין על הפתח, ואז נכנס הוא ומטמא את עיני שכלו של האדם, כנוהג שבעולם כאשר מגיע אדם לפרק האיש מקדש ומציעים לו שידוך כמה חקירות ודרישות עורך אודות אישיותה ויחסיה של המדוברת, ואם אלמנה וגרושה היא אודות סיבות הדברים, וכאן מסוגל הוא ליקח אשת איש, גויה ללא יחוס כלל, ושאר חסרונות. כי יסוד היסודות הוא שמירת העיניים וכן מצינו דאמר הקב"ה ליעקב אבינו (בראשית כ"ח. יג) אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק ומביא רש"י דברי המדרש (תנחומא תולדות ז) אף על פי שלא מצינו שייחד הקב"ה שמו על הצדיקים בחייהם משום שנאמר (איוב ט"ו. טו) הן בקדושו לא יאמין, כאן ייחד שמו על יצחק לפי שכהו עיניו וכלוא בבית ויצר הרע פסק ממנו, על כן רואים אנחנו בזה כי עיקר סכנות שליטת היצר הרע ואף על הגדולים ביותר הוא בכוח העיניים.

כי תצא למלחמה על אויבך וגו'. וראית בשביה אשת יפת תואר וגו'. (כ"א. י)
עייין בפירוש רבינו אור החיים ז"ל כאן שפירש יפת תאר היא הנשמה הקדושה הנקראת יפת תאר, כי זוהר

כי דברי קודשו ז"ל בזה נפלאו ממני וצריכים לי עיון.

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו. (כ"א. י)

ראיתי להגרי"ח ז"ל בספרו הבהיר בן איש חי (חלק הדרושים שכתב על מקרא קודש זה) וז"ל נ"ל בס"ד ידוע אין דבר מכניע הקלי' והמשטינים כמו מזמורי תהילים, דלכן נקראים זמירות לשון זימור שמזמרים עריצים, ואויב ישראל הוא הנחש, וקודם אותיות 'נחש' יש 'זמר', וזה שאמר כי תצא למלחמה צריך שתבין לך כלי זיון שלך, שהוא רמוז באתיות שהם על אויבך שהוא הנחש, והוא זמר, כי זה עיקר הזין של ישראל כשנלחמים עם אויביהם, לכל צרה מסוגלים מזמורי תהילים יותר מכל לימוד תורה, ועל ידי זה ונתנו ה' אלהיך לאויבך הוא הנחש בידך ואז ושבת שביו וכו' עכ"ל. ולפי דברי קודשו ז"ל הנ"ל אפשר לרמוז בס"ד כי הנה ראשי תיבות אלו 'כי תצא למלחמה על אויבך' עולים בגימ' 'זוה' יהא תהלים' בדקדוק, שם רמז כי זה על ידי לימוד מזמורי תהילים תנצח את אויבך כי הם מסוגלים יותר מכל לימוד תורה וכו' שכתב הגרי"ח ז"ל. ונראה עוד לרמוז בזה את מלחמתו של דוד המלך ע"ה בעל התהילים עם גולית, 'כי תצא למלחמה על' סופי תיבות אלו בגימ' 'זוה' הוא בדוד' וסופי תיבות 'אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו' בגימ' 'אך זה גלית'. וכן סופי תיבות כל הפסוק 'כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו' גימ' 'זוה'

הנשמות הקדושות מופלא ועצום הוא, וזאת האשה קנתה בה חלק זה הטוב, ולזה קראה הכתוב אשת יפת תאר עיין שם בדברי קודשו ז"ל המלאים זיו ומפיקים נוגה ומתוקים מדבש ונופת צופים כי נעמו. ולפי דברי קודשו ז"ל אפשר לרמוז בס"ד 'פת תאר' בגימ' 'כי זהו הזוהר הנשמה הקדושה' בדקדוק. עוד אפשר לרמוז לפי דברי קודשו הנ"ל כי הנה בן מה טוב ומה נעים עוד להוסיף ולומר כי תיבות 'פת תאר' הן מספר תיבות אלו הן בגימ' 'פאר נשמה קדושה' בדקדוק. וכמו שכתב רבינו אור החיים זצ"ל כי יפת תאר שהיא הנשמה הקדושה הנקראת יפת תאר, כי זוהר הנשמות הקדושות מופלא ועצום הוא כאמור.

כי תצא למלחמה על אויבך. (כ"א. י)
כתב רבינו יעקב בעל הטורים ז"ל ע"ז וזה לשונו על אויבך חסר יו"ד שבמלחמת יחיד הכתוב מדבר עכ"ל. ותמהני כי בכל הספרים שבידינו כתוב כאן אויבך ביו"ד, וכן מצאתי להר"ב כלי יקר ז"ל כאן שכתב בפרשת שופטים (לעיל כ. א) כתיב כי תצא למלחמה על אויבך בלא יו"ד אצל הבי"ת, וכאן נאמר אויבך ביו"ד המורה על אויבים רבים, אלא ודאי כלל החיצוני והפנימי יחד ועיין עוד שם בהמשך דברי קודשו ז"ל. וכן תרגם אונקלוס בעלי דבבך, וכן בתרגום יונתן בן עוזיאל עיין שם, ועיין לרבינו אור החיים ז"ל מה שכתב בזה עיין שם, והוא פלא, שבכל הספרים שבידינו תיבת אויבך מלאה באות יוד אויבך לשון רבים, וכן מפורש יוצא בכל דברי רז"ל הנ"ל, והם הופך מדברי רבינו בעל הטורים ז"ל הנ"ל באופן

שמן

פרשת כי תצא

המאור

קא

הוא דוד, גלית זה האויב' בדקדוק. וכן 'בידך' גימ' 'זביר דוד'.

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו. (כ"א. י)

איתא בגמ' קידושין (ל' ע"ב) תנו רבנן ושמרתם (לעיל י"א. יח) סם תם, נמשלה תורה כסם חיים, משל לאדם שהכה את בנו מכה גדולה והניח לו רטיה על מכתו, ואמר לו בני, כל זמן שהרטיה זו על מכתך, אכול מה שהנאתך ושתה מה שהנאתך, ורחוץ בין בחמין בין בצונן ואין אתה מתיירא, ואם אתה מעבירה הרי היא מעלה נומי, כך הקב"ה אמר להם לישראל בני, בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין, אם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו, שנאמר (בראשית ד. ז) הלא אם תטיב שאת, ואם אין אתם עוסקין בתורה אתם נמסרים בידו, שנאמר לפתח חטאת רובץ, ולא עוד, אלא שכל משאו ומתנו כך, שנאמר ואלו תשוקתו, ואם אתה רוצה אתה מושל בו, שנאמר ואתה תמשל בו. ונראה לרמזו זה בפסוק 'כי תצא למלחמה' בגימ' זה יהא בכח התורה' בדקדוק. על אויביך 'על' בגימ' ס"מ בדקדוק. ונתנו ה' אלהיך בידך כמו שאמרו רז"ל בגמ', ולא עוד אלא 'ושבת שביו' בגימ' זה בא בכח התורה לשמה' בדקדוק.

גם 'תצא' ראשי תיבות 'תורה צדקה אחרות' כי בזכות שלשה דברים אלה שיהיו כך, אזי כי תצא למלחמה על אויביך, נכון יהי לבך בטוח כי בזכות שלשה דברים אלו ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו.

עוד אפשר לרמזו כי 'תצא' בגימ' 'זזה יהיה באמת' וזה אומרו כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו וזה תזכה בזכות האמת, שתדברו אמת ולא תשקרו איש בעמיתו, וזהו רמז אומרו (שמות ה. ט) ואל ישעו בדברי שקר 'זאל ישעו' גימ' 'בל ישועה' בדברי שקר אלא כי 'תצא' בגימ' 'זזה יהיה באמת' כנז"ל.

עוד נראה לרמזו 'כי תצא למלחמה על אויביך' סופי תיבות אותיות 'אהליך' הרומזים על בתי כנסיות ובתי מדרשות, ונראה לפרש רמז זה על פי מה שאמרו בפרק קמא דגיטין (ו' ע"א) על הפסוק (תהלים ל"ז. ז) דום לה' והתחולל לו, השכם והערב עליהם לבית המדרש והם כלים מאליהם, כי אם כה תעשו נכון יהי לבכם בטוח כי בזכות זה ונתנו ה' וגו'. ועיין לנאון עוזנו מרן החיד"א ז"ל בספרו הבהיר חומת אנך בסדרין וק"ל.

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו. וראית וגו' ולקחת לך לאשה, והבאתה אל תוך ביתך. (כ"א. י, יא, יב)

נראה לרמזו בפסוקים אלו הא דכתב רבינו האריז"ל בשער המצות בסדרין וז"ל מצות דין יפת תואר כתיב כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה. עניין זה יתבאר בשני פנים הפן הראשון הוא מה שאמרו רז"ל (קדושין כ"א ע"א) לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, וקשה וכי מפני היצר הרע שנתגבר על האדם נתיר לו עבירה גדולה כזו שהבא

ולכן וראית בשביה ולקחת לך לאשה עב"ל ועיין עוד שם בהמשך דברי קודשו ותפארתו. ועל פי דברי קודשו ז"ל נראה לרמזו בס"ד ושבת שביו קרי בה 'ושבי' ת' שהוא גימ' 'חנשמה' ששבה אותה בתחילה וזהו שביו.

וכתב גאון עוזנו מרן החיד"א ז"ל בספרו הבהיר חומת אנך בסדרין ז"ל אפשר בכללות ענין זה במה ששמעתי משם המקובלים פירוש מאמר רז"ל (שבת נ"ו ע"ב שמו"ר פ"ו א) מוטב היה לשלמה לגרור ביבין וכו', כי הנה כתב הרב עיר וקדיש מהר"א גאלנטי ז"ל (ר"ף צ"ה) מספר קול בוכים דמטעם שלמה המלך ע"ה שנשא בת פרעה שרצה לגיירה ולהכניסה ולמתקה תחתיו, וטעה כי עדיין לא הגיע זמן אל מיתוק הקליפות ואדרבא היא היתה בעוכריו עכ"ד, והנה בעת נפילת אפים הכוונה ששולח נפשו אל הקליפות ומבררים ניצוצות הקדושה, אבל שלמה המלך ע"ה הביא הסט"א לביתו בכבוד ויקר וגדולה ודא עקא, וזה שאמרו מוטב היה לו לשלמה לגרור ביבין, דהיינו שישלח נפשו לסט"א וילקט משם ניצוצי הקדושה וזהו גורר ביבין עכ"ד, וכיוצא בזה ענין יפת תואר כי הנה כתבו גורי האר"י ז"ל שחשק בה מסיבה דיש בה ניצוץ קדוש השייך לשרש נשמתו, ולכך הותר לו ביאה ראשונה במלחמה לדעת ר"ת בקדושין (דף כ"ב) כמו שכתבו שם התוספות, ושם במלחמה הוא דומה לנפילת אפים שנפשו הולכת אל הקליפה ומבררת וזהו עיקר מצות יפת תואר, אבל אם אחר כך הביאה לביתו הוא מסוכן להביא הסט"א לביתו, וכן אמרו בספרי וזה לשונו אביו של זה חשק יפת תואר והכנים שמן בתוך ביתו, נעשה בנו בן

על הארמית קשורה בו ככלב בעולם הזה ובעולם הבא (יומא ל"ה ע"ב). והרי מעשה באותו אדם שהגיע למות ואמרו הרופאים אין לו תקנה עד שיראה אותה האשה שחשק בה ואמרו רז"ל (סנהדרין ע"ה ע"א) ימות ואל יראה אותה, ומכל שכן כאן שאינו מת עליה, ולא עוד אלא שהותרה לו ביאה ממש, במה שאמר ואחר כן תבא אליה ובעלתה. והענין הוא שיוכן במה שאמרו ז"ל בסבא דמשפטים (וירא ק"י ע"א) בענין ההוא טקלא דאסתחר ולזימנין אסתר לשמאלא ועשיק נשמתין דקדושה ביד הקליפות. והנה היוצא למלחמה היה צדיק גמור וכמו שאמר הכתוב (לעיל כ. ה) מי האיש הירא ורך הלבב מעבירות שבירו חוזר לביתו, וכיון שהוא צדיק אין יצרו יכול להתגבר עליו לבא על הארמית, כי ה' לא יעזבנו בידו, כמו שאמר הכתוב (תהלים ל"ו. לב) צופה רשע לצדיק כו'. אמנם כאשר איזה אדם פוגע באיזו ארמית וחשק בה בתכלית החשק, והנה הוא צדיק גמור, אין זה אלא הוראה שהיא נשמה עשוקה ביד הקליפות, ולכן הותר לו לבא עליה כי איננה טמאה להתקשר בה ככלב, ויותר טוב שתיקחנה ותגיירנה ותחזירנה לשרשה. וזה שאמר הכתוב כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך זה הוראה שאתה צדיק גמור, שהוא ית' נתנה בידך ולא בכחך ובחרבך ובקשתך, ואם כן כאשר ראית בשביה אשת יפת תואר תדע לך שהיא נשמה טהורה קדושה עשוקה שבויה ביד הקליפות, וזה שאמר הכתוב וראית בשביה אשת יפת תואר ושבת שביו, רצונו לומר אתה שובה מהם אותה הנשמה ששביו הם בתחילה על ידי ההיא מיקלא

שמן

פרשת כי תצא

המאור

קג

בשר תמותות נבלות ע"ש. ואפשר לרמוז בתיבת 'אשת' שהיא ראשי תיבות 'אכילת תמותות שחוטות', שם רמז למה שדרשו רז"ל מוטב שיאכלו ישראל בשר תמותות שחוטות ואל יאכלו בשר תמותות נבלות ע"ש. ועיין לרבינו יעקב בעל הטורים ז"ל שרמז באופן אחר כי תיבת 'אשת' בגימ' 'בשר נבלה מאוסה' ע"ש וק"ל.

עוד אפשר לרמוז בס"ד בהאי קרא האי דינא דגמ' אשת ואפילו אשת איש. דהנה תיבות אלו 'בשביה אשת יפת תאר' עם התיבות עולה מספרן כמספר תיבות אלו 'אמנם והיה כן אפילו אם זאת הוא אשת איש נכרי' בדקדוק ועיין ברש"י ז"ל (הכא בסדריק).

וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה. (כ"א. יא) **בפרק** קמא דקידושין (כ"א ע"ב) אבעיא להו כהן מהו ביפת תואר חידוש הוא לא שנא כהן ולא שנא ישראל או דילמא שאני כהנים הואיל וריבה בהן מצות יתירות, רב אמר מותר, ושמואל אמר אסור, בביאה ראשונה כולי עלמא לא פליגי דשרי דלא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, כי פליגי בביאה שניה רב אמר מותר הואיל ואשתרייא אשתרייא, ושמואל אמר אסור דהא הוייא לה גיורת וגיורת לכהן לא חזייא, איכא דאמרי בביאה שניה כולי עלמא לא פליגי דאסירא דהויא לה גיורת, כי פליגי בביאה ראשונה רב אמר מותר דהא לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, ושמואל אמר אסור כל היכא דקרינא ביה והבאתה אל תוך ביתך קרינא ביה וראית בשביה, וכל היכא דלא קרינא ביה והבאתה אל תוך ביתך לא קרינא

סורר ומורה וכו' ע"ש, דמה שהביאה לביתו גרם רעה לעצמו, ולכן צוה הקב"ה והסירה שמלת שביה כדי לנוולה ובכתה וכו' כדי להכניעה, ועם כל זה אינו תקון גמור ויצא בן סורר ומורה, וכל שכן ששלמה המלך ע"ה הביא בת פרעה למלכה בביתו ואחריה רעותיה מובאות המה מלכות ויצא תקלה גדולה, ולכללות הענין הזה יש רמז בפרשת יפת תואר ודו"ק היטב כי קצרתי עכ"ל. ועל פי דברי קודשו ז"ל נראה לרמוז בס"ד 'לאשה והבאת אל תוך ביתך' עם התיבות בגימ' זה עשה שלמה המלך לבת פרעה' כמו שכתב החיד"א על פי דברי רבינו האר"י האמורים לעיל וק"ל.

עוד נראה לרמוז בהאי קרא וראית בשביה אשת וכו' 'אשת' ראשי תיבות 'אל שיחה תרבה' כמו שאמרו רז"ל (אבות פ"א מ"ה) אל תרבה שיחה עם האשה באשתו אמרו קל וחומר באשת חבירו. ואמרינן בגמ' (עירובין נ"ג ע"ב) ברבי יוסי הגלילי דהוה קא אזיל באורחא, אשכחא לברוריה, אמר לה באיזו דרך נלך ללוד, אמרה ליה גלילי שומה, לא כך אמרו חכמים אל תרבה שיחה עם האשה, היה לך לומר באיזה ללוד. ובגמ' נדרים (כ' ע"א) אמרינן אל תרבה שיחה עם האשה שסופך לבא לידי ניאוף.

וראית בשביה אשת יפת תואר וגו' (כ"א. יא)

אמרו רז"ל (קידושין כ"א ע"ב) תנו רבנן וראית בשביה בשעת שביה, אשת ואפילו אשת איש, יפת תואר לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, מוטב שיאכלו ישראל בשר תמותות שחוטות, ואל יאכלו

ביה וראית בשביה עכ"ל הגמ' שם ע"ש. ופסק הרמב"ם ז"ל (כפ"ח מהל' מלכים ה"ד) כרב דאמר מותר וכאיכא דאמרי בתרא לחומרא, שכתב שם (הלכה ב') וז"ל וכן בועל אשה בגיותה אם תקפו יצרו, אבל לא יבעלנה וילך לו, אלא מכניסה לתוך ביתו, שנאמר וראית בשביה אשת יפת תואר, ואסור לבעול אותה ביאה שניה עד שישאנה עכ"ל. ובהלכה ג' כתב וז"ל ומניין שלא ילחצנה במלחמה שנאמר והבאתה אל תוך ביתך יכניסה למקום פנוי ואחר כך יבעול. ובהלכה ד' כתב וז"ל הכהן מותר ביפת תואר בביאה ראשונה שלא דיברה תורה אלא כנגד היצר אבל אינו יכול לישאנה אחר כך מפני שהיא גיורת עכ"ל ע"ש. ואפשר לרמוז דין זה במקרא קודש זה באומרו ולקחת לך לאשה, תיבת לך' ראשי תיבות 'לרבות כהן' שם רמז דאפילו הוא כהן מותר ביפת תואר בביאה ראשונה דוקא כרב. עוד אפשר לרמוז בס"ד באומרו 'והבאתה אל תוך ביתך' סופי תיבות בגימ' 'כהן' שם רמז דכהן מותר ביפת תואר בביאה ראשונה דוקא, וכדברי הרמב"ם ז"ל שלא ילחצנה במלחמה, אבל אסור לישאנה אחר כך מפני שהיא גיורת.

וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה. (כ"א. יא.) חזקה הוית למרן הגאון מוהרימ"ט ז"ל בחידושיו לקידושין (דף כ"א ע"ב בד"ה שאני כהנים וכו') שעלה ונסתפק במלך שיש לו י"ח נשים אם מותר ביפת תואר או לא והניח בצריך עיון יעויין שם. ואנכי הדל

באלפי מצאתי ראיתי בשו"ת הריב"ש ז"ל (כס"י שצ"ח) דמפורש יוצא מדבריו ז"ל דגם המלך מותר ביפת תואר בביאה ראשונה בלבד, ואין כאן משום לא ירבה לו נשים, שכתב שם בתשובה הנ"ל וזה לשונו ומה שהוקשה לך מת' ילדים (פנהדרין כ"א ע"א) ובנית על קושיה זו בנין גבוה עד שהכרעת כדברי הראב"ד ז"ל שהפילגשים אינן ממנין הי"ח, לו יהי פי' אותה מימרא כמו שחשבת שהיו בני דוד, אף על פי כן אינה קושיה שהרי ע"כ מדקאמר בני יפת תואר היו מביאה ראשונה נתעברו, דהא לא קאמר בני פילגשים היו, ומשום הכי חשיב להו גויים בפרק עשרה יוחסין (קידושין ע"ו ע"ב) כדאיתא התם בהדיא ויגיד עליו רעו תמר בת יפת תואר הייתה, ובודאי מביאה ראשונה נתעברה, דאי אחר כל המעשים בת ישראלית היא כאבשלום, ואסורה הייתה לאמנון, ואם כן על כרחך היו ת' נשים מת' מלחמות בין כל ימיו שהרי אין לבא על שתים במלחמה אחת, וזה היה מותר בין למלך בין להדיוט ואין כאן משום רבוי הנשים שהרי לא נשא אותן רק שבא עליהן ביאה ראשונה ושלקח, וכן כתב רבינו מאיר הלוי ז"ל, אבל לנו פי' נאה בזה שלא היו בניו אלא בני ביתו או שנתגדלו בביתו, ולשון היו לו לדוד כמו הגיבורים אשר לדוד (שמו"ב כ"ג. ח) וסרה הקושיה, ועוד אם קושיה היא לקשיה מר' לנפשיה שאם היו פילגשיו שיחדם לו אחר שלקחם במלחמה הרי עבר בלא ירבה לדעת הרב ז"ל שהפילגשים בכלל, ועוד דאף בלא קידושין לאחר כל המעשים אשתו היא כדכתיב

בס"ד

הופיע ויצא לאור הספר שרבים ציפו לאורו

ספר הזמירות המפואר מאור ישראל

הספר המושלם לשלחן השבת

סדר שבת קודש ערוך מחדש בדקדוק רב ובשפה ברורה
ערוך בטוב טעם ברוב פאר והדר

עם הוספות רבות:

- דינים והנהגות מגדולי ומאורי הדורות.
- מגוון רחב של זמירות ופיוטים לשבת קודש מכל קהלות ישראל.
- שירים משירת הבקשות.
- שירים ופיוטים לשמחות ולימות השנה.
- שירים ופיוטים מספר "יגל יעקב" לרבני משפחת אביהצירא ז"ע"א.
- ביאורים נפלאים לפיוטים המפורסמים מספר "יגל יעקב",
ובכללם הפיוטים "אעופה אשכונה", "יודו לך רעיוני", ועוד.
- עם פירוש משולב, ביאורים והערות.
- ועוד הוספות רבות וחשובות.

המזכרת המושלמת
לשמחות ולשבתות חתן
הטבעה הינם!
להזמנות: 050-4160360
או 052-7694535

איזו תפילה חיבר הבן איש חי לפני הדלקת נרות?
מה הסדר של י"ב החלות כטענה האר"י ז"ל?
מי המחבר האמיתי של הפיוט "יום זה לישראל" המיוחס להאר"י ז"ל?
מדוע מוזכרים את אליהו הנביא במוצאי שבת?
האם מברכים שבע ברמות בסעודת ברית מילה שחתן וכלה משתתפים בה?
איזה פיוט מולל את כל סדר ההכנות לשבת ע"פ האר"י ז"ל?
בן כמה היה רבי יצחק אביהצירא ז"ע"א כשחיבר את הפיוט "אעופה אשכונה"?
כל התשובות בספר הזמירות המפואר "מאור ישראל"

ניתן להשיג את הספר בטל. 050-4160360

או במייל. buso.david@gmail.com

גליון אוהב ספרים - פרסום ברחבי העולם לאלפי אוהבי ספרים
מחבר ספר! אתה מחפש תוצאות? פרסם בגליון אוהב ספרים

ohevseforim@thejnet.com

ספר הזמירות המפואר
מאזר ישראל

לשבת קודש

עם שירים ופיוטים

מספר

יגל יעקב

מפורשים ומבוארים

נכתב ונערך בחדש ה' ע"י

דוד בלאמור רבי משה אליהו שליט"א בוסז

נר"ג לסבא קדישא קדוש ישראל

אדמו"ר רבינו ישראל אביהצירא זצוק"ל, כנא סאלי זע"א

עיה"ק ירושלים תוכב"א

מהדורה שניה

תמוז ה' תשע"ד לפ"ג

בס"ד

היות ובמהדורה מפוארת זו
הושקעו הון רב ויגיעה רבה,
לכן ע"פ דין תורתנו הקדושה,
ולהבדיל ע"פ כל תקנות וחוקי
הזכויות בארץ ובעולם, אין
להעתיק או לשמור בכל אופן
שהוא, או לעשות שימוש מכל
סוג שהוא, אפילו חלקי, בספר זה
או בתוכנו, בלי רשות מפורשת
מראש ובכתב.

©

כל הזכויות שמורות
לעורך והמו"ל
דוד בוסו
רח' חיים פרחי 9 ירושלים

•

נדפס על נייר שאין בו חשש
חילול שבת ח"ו

•

גרפיקה: ג. אמסלם
052-7694488

עימוד: חיים וילהלם
02-5791996

עיצוב כריכה: ח. כץ
052-7162344

ניתן להשיג את הספר בכתובת:

משפחת בוסו	משפחת בוסו
רח' זכרון יעקב 5 ב'	רח' חיים פרחי 9
ירושלים	ירושלים
02-5371830	02-5401635

ניתן לפנות גם למספר 052-7694535

כמו"כ ניתן להשיג בכתובת הנ"ל את הספר
'פיתוחי חותם' המבואר בהוצאת 'עוז והדר'

בסייעתא דשמיא

ספר הזמירות המפואר

מאור ישראל

ע"ש רבם ומאורם של ישראל

אדמו"ר עט"ר

כמוהר"ר ישראל אביחצירא זע"א

כל סדר שבת קודש

ערוך מחדש בדקדוק רב ובשפה ברורה

עם הוספות רבות:

דינים והנהגות מגדולי ומאורי הדורות

.

מגוון רחב של זמירות ופיוטים לשבת קודש ולמוצאי שבת

.

שירים משירת הבקשות

.

שירים ופיוטים לשמחות ולימות השנה

.

שירים ופיוטים מספר 'גל יעקב'

.

ביאורים לפיוטים המפורסמים מספר 'גל יעקב'

.

ועוד הוספות רבות וחשובות

בנוסח 'שלום עליכם' יש כמה מנהגים, יש נוהגים לומר 'ממלך מלכי המלכים' כפי הנוסח המקורי שנדפס בספר תיקוני שבת ובכל הסידורים עד זמנו של היעב"ץ, וכן היה מנהגו של רבינו ישראל אביחצירא זיע"א. ומשמעות לשון זו היא שאומרים למלאכים שלום עליכם בבואכם ממלך מלכי המלכים הקב"ה, וכן תברכו אותנו שנתברך ממלך מלכי המלכים הקב"ה. ויש נוהגים לומר 'מלך מלכי המלכים' כמו שכתב היעב"ץ (סידור עמודי שמים), וכן כתב הבן איש חי (ש"ב בראשית כט). גם בנוסח 'מלאכי השרת' ו'מלאכי השלום' יש כמה מנהגים, ולפינו הובא הנוסח המקורי מספר תיקוני שבת. ויש נוהגים להוסיף גם 'מלאכי רחמים', ומקור נוסח זה מספר מנהג טוב שהובא לעיל, וכן היה מוסיף רבינו ישראל אביחצירא זיע"א. ונוהגים לכפול כל בית שלש פעמים בקול רינה ותודה (מנחת אהרן כלל ד אות ב), והטעם שנהגו כן הוא כדי לחזק את הענין (ליקוטי מהר"ח, ועי' אבודרהם סדר מוצאי שבת).

בספר תיקוני שבת לפני 'שלום עליכם' כתב וז"ל: ותיכף בהכנסם לביתם יאמרו כנגד השלחן שהעריכו ומנורה שהדליקו לכבוד שבת מלכתא תפילה זו המהוללה המזכרת למטה, בכוונה וברעותא דליבא ובשמחה ובחדוא, והטעם, כי שני מלאכים הם מלוין לו מבית הכנסת לביתו, אחד טוב ואחד רע, כמאמר רבותינו ז"ל בפרק כל כתבי (שבת שם) וכו'. וזו היא התפילה שיאמר כל איש ואשה:

שְׁלוֹם עָלֵיכֶם מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, מַלְאֲכֵי עֲלִיּוֹן,
[מַלְאֲכֵי רַחֲמִים]. מִמְּלֶךְ מַלְכֵי
הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: שלש פעמים

בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי
עֲלִיּוֹן, [מַלְאֲכֵי רַחֲמִים]. מִמְּלֶךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: שלש פעמים

בְּרַכּוֹנִי לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מַלְאֲכֵי עֲלִיּוֹן,
[מַלְאֲכֵי רַחֲמִים]. מִמְּלֶךְ מַלְכֵי
הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: שלש פעמים

קידוש ליל שבת

אחד המסובים יחזיק את כוס הקידוש בשתי ידיו וימסרנה למקדש, והמקדש יקבל את הכוס בשתי ידיו. אחר כך יעביר המקדש את הכוס לימינו, ואחד המסובים ימזוג אותה במים שלש פעמים ביד ימינו, ולאחר מכן יקדש.

לפני הקידוש נכון לומר 'מזמור לדוד ה' רועי' (שער הכוונות ענין קידוש ליל שבת, בא"ח שם).

מְזֻמָּר לְדָוִד, יְהוָה רֹעִי לֹא אֲחַסֶּר: בְּנֹאוֹת דָּשָׁא
יִרְבִּיצֵנִי, עַל מִי מְנַחֹת יִנְהַלֵּנִי: נַפְשִׁי יִשׁוּבָב,
יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגִיא צִלְמוֹת
לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי, שְׁבִטְךָ וּמִשְׁעֲנֶתְךָ הֵמָּה
יִנְחֵמֵנִי: תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי שְׁלֹחַן נֹגֵד צִרְרִי, דִּשְׁנֶתָ בְּשֶׁמֶן רֹאשִׁי
כּוֹסֵי רִוְיָה: אֵד טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי, וְשִׁבְתִּי
בְּבֵית יְהוָה לְאֶרֶךְ יָמִים:

יש מוסיפים: שְׁבֶת מְקוּדָשׁ. שְׁבֶת שְׁלוֹם.

יוֹם הַשְּׁשִׁי: וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל
צָבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְלֹאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִכָּל מְלֹאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי כֹן שָׁבֶת
מִכָּל מְלֹאכֶתוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

המקדש אומר: סְבָרִי מְרֻנָּה. ועונים השומעים: לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא
פְּרִי הַגֶּפֶן:

מה ידידות

שם המחבר מנחם, וחתם שמו בראשי תיבות הפיוט, אך כפי הנוסח שלפנינו נוספו שני בתים שאינם מכלל הסימן. ויתכן שהוא רבי מנחם בן מכיר ז"ל בן דורו של רש"י (סידור בית יעקב), או המדקדק הנודע רבי מנחם בן סרוק ז"ל שהיה דור לפניו.

מה ידידות מנוחתך, את שבת המלכה. בכן נרוץ לקראתך, בואי כלה נסוכה. לבוש בגדי חמדות, להדליק נר בברכה. ותכל כל העבודות, לא תעשו מלאכה: להתענג בתענוגים. בברורים ושליו ודגים:

א ערב מזמינים, כל מיני מטעמים. מבעוד יום מוכנים, תרנגולים מפטמים. ולערוד כמה מינים, שותות יינות מבשמים. ותפוניקי מעדנים, בכל שלש פעמים: להתענג

ב חלת יעקב יירש, בלי מצרים נחלה. ויכבדוהו עשיר ורש, ותזכו לגאלה. יום שבת אם תשמרו, והייתם לי סגלה. ששת ימים תעבדו, ובשביעי נגילה: להתענג

ג פציד אסורים, וגם לחשוב חשבונות. הרהורים מתרים, ולשידד הפנות. ותנוק ללמדו ספר, למנצח בנגינות. ולהגות באמרי שפר, בכל פנות ומחנות: להתענג

הלויך תהא בנחת, עונג קרא לשבת. והשנה משפחת, בדת נפש משיבת. בכן נפשי לך ערגה, ולנוח בחבת. פשושנים סוגה, בו ינוחו בן ובת: להתענג

ז עין עולם הבא, יום שבת מנוחה. כל המתענגים בה, יזכו לרוב שמחה. מתכלי משיח, יצלו לרוחה. פדותינו תצמיח, וגם יגון ואנחה: להתענג

א. יש להעיר שהערכה זו לא נכתבה ע"י היעב"ץ, כי בסידורו עמודי שמים לא הביא זמירות אלו כלל, וכל סדר הזמירות המובא בסידור בית יעקב נוסף ע"י המדפיסים.

משניות לסעודת יום שבת

בזמן סעודת שבת יקרא פרקי משניות ממסכת שבת, וטוב שיקרא שמונה פרקים בכל סעודה, ובשלוש סעודות יסלים את כל כ"ד הפרקים שבמסכת שבת שהם כנגד כ"ד קישוטי כלה לעטר בהם את הכלה העליונה, וכמו שנתבאר בענין פרקי המשניות של ליל שבת.

פרק ט'

א. אמר רבי עקיבא, מנין לעבודה זרה שמתמאה במשא בנדה, שנאמר (ישעיה ל כב) 'תזרם כמו דה צא תאמר לו', מה נדה מתמאה במשא, אף עבודה זרה מתמאה במשא:

ב. מנין לספינה שהיא מהורה, שנאמר (משלי ל יט) 'דרך אניה בלב ים'. מנין לערוגה שהיא ששה על ששה טפחים שזורעין בתוכה חמשה זרעונים, ארבעה בארבע רוחות הערוגה ואחד באמצע, שנאמר (ישעיה סא יא) 'פי בארץ תוציא צמחה ונגנה זרועיה תצמיח', זרעה לא נאמר, אלא 'זרועיה':

ג. מנין לפולטת שכבת זרע ביום השלישי שהיא טמאה, שנאמר (שמות יט טו) 'היו גבוים לשלשת ימים'. מנין שמרחיצין את המילה ביום השלישי שחל להיות בשבת, שנאמר (בראשית לד כה) 'ויהי ביום השלישי בהיותם באבים'. מנין שקושרין לשון של זהורית בראש שעיר המשתלח, שנאמר (ישעיה א יח) 'אם יהיו חטאיכם כשנים כשולג ילבינו':

ד. מנין לסיכה שהיא בשתייה ביום הכפורים, אף על פי שאין ראיה לדבר, וזכר לדבר, שנאמר (תהלים קט יח) 'ותבא כמים בקרבן וכשמן בעצמותיו':

ה. המוציא עצים, כדי לבשל ביצה קלה. תבלין, כדי לתבל ביצה קלה. ומצטרפין זה עם זה. קלפי אגוזים, קלפי רמונים, אסטים ופואה, כדי לצבע בהן בגד קטן בסבכה. מי רגלים, נתר ובורית, קמוציא ואשלו, כדי לכבס בהן בגד קטן בסבכה. רבי יהודה אומר, כדי להעביר על הפתם:

**כנסת ישראל משתוקקת לשוב לקב"ה שהתרחק ממנה בגלות
ומבקשת את קרבתו וגאולתו.
הקב"ה משיב לכנסת ישראל שישוּבו בתשובה ומיד יגאלם**

מחבר הפיוט: הגאון הקדוש רבי יצחק אביחצירא זיע"א, בן זקוניו של מרן אביר יעקב זיע"א.

בהקדמה לספריו של רבי יצחק זיע"א כתב עליו רבינו ישראל אביחצירא זיע"א בזה הלשון: עם קונו נקשר בעבותות האהבה הפנימית ויראת הרוממות. במילים קצרות אלו כלל בבא סאלי זיע"א מסכת חיים מופלאה של עבודת ה' בשמחה ובהשתוקקות, מתוך אהבה עמוקה וערגה עד כלות הנפש. מעט מרגשותיו העמוקים ניתן לחוש בפיוטים הנפלאים והנשגבים שכתב, כאשר המיוחד והמפורסם שבהם הוא הפיוט 'אעופה אשכונה'.

מסופר כי פיוט זה התחבר על ידי רבי יצחק זיע"א בהיותו כבן י"ב שנים, באותם ימים היה לומד אצל אביו הגדול מרן אביר יעקב זיע"א. באחד הימים לא הגיע רבי יצחק בזמן ללימודו הקבוע עם אביו הגדול, שלח אליו רבי יעקב זיע"א את אחד מתלמידיו שיקרא לו, הלך התלמיד ומצא את רבי יצחק מסתגר בחדרו ושקוע בכתיבה. כששמע רבי יצחק שאביו קורא לו סיים מיד את כתיבתו ובא לפני אביו הגדול, כשהגיע אליו גער בו אביו מדוע לא הגיע בזמן ללימוד, בתשובה לשאלתו הראה לו רבי יצחק את הפיוט 'אעופה אשכונה' שכתב זה עתה. רבי יעקב זיע"א התפעל מאד מהפיוט והפליג בגודל קדושתו ומעלתו, ולתלמידיו אמר כי כל מה שלמדו היום אינו מגיע לקדושתו של פיוט זה.

מבנה הפיוט: בכל בית שתי צלעות המורכבות משני חלקים - דלת וסוגר. כל בית מתחרז בפני עצמו, שתי הדלתות מתחרזות זו עם זו, ושני הסוגרים מתחרזים זה עם זה.

מבוא: פיוט זה מיוסד על פי משלו של שלמה המלך ע"ה בשיר השירים, איך כנסת ישראל משתוקקת לאהבת הקב"ה שישוּב אליה כאשר שהורחקה מבעלה ומצפה שישוּב אליה, וכמו שפירש רש"י בהקדמתו לשיר השירים, וזה לשונו: ראה שלמה ברוח הקודש שעתידין ישראל לגלות גולה אחר גולה חורבן אחר חורבן, ולהתאונן בגלות זה על כבודם הראשון ולזכור חיבה ראשונה אשר היו סגולה לו מכל העמים לאמר אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה, ויזכרו את חסדיו ואת מעלם אשר מעלו ואת הטובות אשר אמר לתת להם באחרית הימים. ויסד ספר הזה ברוח הקודש בלשון אשה צרורה אלמנות חיות משתוקקת על בעלה מתרפקת על דודה מזכרת אהבת נעורים אליו ומודה על פשעה, אף

דודה צר לו בצרתה ומזכיר חסדי נעוריה ונוי יופיה וכשרון פעליה בהם נקשר עמה באהבה עזה, להודיעם כי לא מלכו ענה ולא שילוחיה שילוחין, כי עוד היא אשתו והוא אישה והוא עתיד לשוב אליה. ע"כ לשון רש"י.

ועל דרך זה חיבר רבינו את הפיוט, בתחילה פותח בדברי כנסת ישראל המצטערת בגלות על כך שהקב"ה רחוק ממנה ואהבתו בוערת בלבה, ודבריה הם מתחילת השיר עד סוף הבית 'צפיתי לדודי'. אחר כך בבית 'חשוף זרועך' מתחננת כנסת ישראל לקב"ה שישוב וירחם עליה, והקב"ה משיב לה 'קומי יחידתי ושובי בתשובה' וכו', ומיד כששבה בתשובה גואל אותה הקב"ה וקורא לה 'חמודה יקרה' וכו', 'זכרתי לך חסד' וכו'. ובבית האחרון מזכיר איך יקרא הקב"ה לכנסת ישראל בזמן הגאולה 'קול דודי הננה בא מדלג על הרים, קומי לך אהובה כי בא קץ דרורים'.

אמנם במשנה מסכת ידים (פ"ג מ"ה) אמר רבי עקיבא שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר השירים לישראל, שכל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קדשים. וכן מבואר בכמה מקומות בזהר (ח"א צח: ח"ב קמז:קמה: ח"ג עז: עד:) ששיר השירים קודש קדשים וכולו רומז לסודות רבים ועליונים נפלאים ונשגבים^א, ושם מבואר שהרעיה הנזכרת בו רומזת לשכינה הנמצאת בגלות בצער גדול ומבקשת מהקב"ה על הגאולה. ובאמת נראה שכוונת רבינו בפיוט זה גם כנגד גלות השכינה, ובדאי רמז בו סודות עליונים, ועמקן מחשבותיו. ומכל מקום פשוטם של דברים הוא כנגד ישראל^ב, ועל דרך זה יתבאר תוכן הפיוט להלן.

סימן: אני יצחק חזק

אָעוּפָה אֶשְׁכֶּנָה, וְאַרְחִיקָה נָדָד. בְּמִדְבָּר אֶלְיָנָה, וְאוּלִי אֶמְצָא דוֹדִי:

כנסת ישראל מצטערת בגלות על אהובה הקב"ה שעזב אותה, ואומרת בצער ובגעגועים: **אָעוּפָה אֶשְׁכֶּנָה, וְאַרְחִיקָה נָדָד** אני מוכנה לעוף כיונה ולנדוד למקום מרחקים כדי לחפש את קרבתו של הקב"ה. **בְּמִדְבָּר אֶלְיָנָה** בחיפושי אחריו אני מוכנה גם ללון במדבר שהוא מקום שממה וסכנה, **וְאוּלִי אֶמְצָא דוֹדִי** אולי אמצא את אהובי הקב"ה:

מקורות וביאורים

- א. וכתב הט"ז (אורח סי' רפח) שכן מצינו ברבי עקיבא שהיה בוכה מאוד באמרו שיר השירים באשר ידע היכן הדברים מגיעים, וראה בזהר פרשת וירא (ח"א צח:). ב. וכן מתבאר ממה שכתב בפיוט זה 'קומי יחידתי ושובי בתשובה' שהיא קריאה לישראל שישבו בתשובה. ג. מלשון הפסוקים (תהלים נה ז-ח) 'אומר מי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכונה, הנה ארחיק נדוד אליך במדבר סלה'. ד. 'דודי

בְּשֶׁק אֶהְבֶּתוּ, בְּלִבִּי בּוֹעֶרָה. מִיּוֹם פְּרִידָתוֹ, נִפְשִׁי עָלִי מָרָה:
 יָדִיד מִנִּי בָרַח, הֶלֶךְ עֲזָבֵנִי. אֵיזוֹ דֶּרֶךְ אָרֶחַ, וְאַלְכָּה גַם אָנִי:

בְּשֶׁק אֶהְבֶּתוּ^א, בְּלִבִּי בּוֹעֶרָה^ב חשק אהבתו של הקב"ה כאש בוערת בלבי.
 מִיּוֹם פְּרִידָתוֹ^ג מיום שעזב אותי הקב"ה וסילחני לגלות, נִפְשִׁי עָלִי מָרָה^ד מרוב
 צערי על שאין הקב"ה עמי כבתחילה:

יָדִיד מִנִּי^ה בָּרַח הקב"ה שנקרא ידידי^ו ברח ממני, הֶלֶךְ סִילַק ממני את
 השראת שכינתו שהיתה עם ישראל בבית המקדש וְעֲזָבֵנִי^ז לבדי. אֵיזוֹ דֶּרֶךְ
 אָרֶחַ^ח, וְאַלְכָּה גַם אָנִי הלואי שאדע באיזו דרך הלך ואלך גם אני אחריו^ט:

מקורות וביאורים

תבערת אש (רש"י ורד"ק), ופעמים רבות שי"ן ימנית
 ושמאלית מתחלפות ביניהן (עי' עירובין פא. ושבת קיט.),
 ובזה מבואר היטב המשך הדברים 'בלבי בוערה'.
 ו. כמו שמפורש בשיר השירים פעמים רבות, וכגון
 'כי חולת אהבה אני' (שם ב ה). ואהבת ה' נמשלה
 לאש בוערת, כמו שנאמר (שם ח ו) 'כי עזה כמות
 אהבה קשה כשאל קנאה רשפיה רשפי אש
 שלהבתיה', וכוונת הכתוב לכנות גם את האהבה
 באש, וכמו שנאמר לאחריו (שם פסוק ז) 'מים רבים
 לא יוכלו לכבות את האהבה' (רש"י שם). ז. מלשון
 הפסוקים 'ממר נפשי' (איוב ז יא), 'בנפש מרה' (שם כא
 כה). ח. ממני, כמו 'שעו מני' (ישעיה כב ד), 'ולא
 מני' (שם ל א). ט. כמו שדרשו במנחות (נא): 'ידיד'
 זה הקב"ה, דכתיב (ישעיה ה א) 'אשירה נא לידידי
 שירת דודי לכרמו'. י. 'אָרֶחַ' היינו הלך בדרך,
 והדרך נקראת 'אָרֶחַ'. יא. ע"פ הכתוב בשיר
 השירים (ג א-ב) 'בקשתי את שאהבה נפשי בקשתיו
 ולא מצאתיו, אקומה נא ואסובבה בעיר בשווקים
 וברחובות אבקשה את שאהבה נפשי בקשתיו ולא
 מצאתיו', וכעין זה עוד שם (ה ו) 'פתחתי אני לדודי
 ודודי חמק עבר וגו' בקשתיהו ולא מצאתיהו.

היינו אהובי, וכוונתו ע"פ לשון הכתוב בשיר
 השירים (ה ו-ה) שכנסת ישראל מבקשת ומחפשת
 את הקב"ה 'פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר וגו'
 בקשתיהו ולא מצאתיהו, אם תמצאו את דודי וגו'.
 ה. 'נשק' הוא לשון תשוקה, כמו שפירש רש"י
 בפירושו השני על הפסוק (תהלים ב יב) 'נשקו בר':
 ומנחם פתר אותו לשון תאוה, כמו 'ואל אישך
 תשוקתך' (בראשית ג טז). ע"כ. עוד היה נראה לפרש
 'נשק אהבתו' דהיינו נשיקת אהבתו, וע"פ הפסוק
 (שה"ש א ב) 'ישקני מנשיקות פיהו', ופירש רש"י: זה
 השיר אומרת בפיה בגלותה ובאלמנותה, מי יתן
 וישקני המלך שלמה מנשיקות פיהו כמו מאז וכו',
 על שם שנתן להם תורתו ודבר עמהם פנים אל
 פנים, ואותם דודים עודם ערבים עליהם מכל
 שעשוע וכו'. ע"כ. אבל לפירוש זה לא יובן כראוי
 המשך הדברים 'נשק אהבתו בלבי בוערה', לכן
 נראה יותר כפירוש הראשון שמשמעותו 'חשק
 אהבתו בלבי בוערה'. והעיר הראש"ל הגאון הגדול
 רבי שלמה משה עמאר שליט"א שאפשר לפרש
 'נשק אהבתו' דהיינו אש אהבתו, וע"פ הפסוק
 (תהלים עח כא) 'ואש נִשְׁקָה ביעקב' שהוא לשון

אש המועדים

הכנה למועדי ה'
מתוך העמקה בספרי החסידות

חודש אלול

מלוקט מספרי החסידות

מיוסד על פי הספרים הקדושים

אהבת שלום | אוהב ישראל | אוצר החיים | אור המאיר | אור יצחק | אורח לחיים | אמרי פנחס
| באר מים חיים | בן פורת יוסף | בני יששכר | דברי בינה | דברי חיים | דובר צדק | דרכי צדק
| היהודי הקדוש מפרשיסחא | המגיד ממעזריטש | הרה"ק מרדכימין | זרע קודש | חוזה דוד
| ייטב לב | ישמח ישראל | ליקוטי אמרים | ליקוטי תורה - טשערנאביל | לקוטי תורה | לקט
אמרי פנינים | מגן אברהם - טריסק | מהרי"ד מבעלזא | נועם אלימלך | עבודת ישראל | עטרה
לראש צדיק | עטרת ישועה | ערבי נחל | פרי הארץ | צדקת הצדיק | צוואת הריב"ש | צפנת
פענח | קדושת לוי | רבי שמחה בונם מפרשיסחא | רמתים צופים | רסיסי לילה | שם משמאל
| שפת אמת | שפתי צדיקים | תולדות אהרן | תולדות יעקב יוסף | תניא | תפארת שלמה

אש המועדים

הכנה למועדי ה'
מתוך העמקה בספרי החסידות

הוצאת אש החסידות

מרכז עולמי
להפצת לימוד ספרי החסידות

הוקם לע"נ
הגה"צ רבי משה בן רבי יוסף זצ"ל
אב"ד טורדא
ע"י בנו מ"מ אב"ד טורדא שליט"א

רח' דובר שלום 15
בית שמש

פל. 0533-120-760
פקס 153-2-502-1864
דוא"ל w8804486@gmail.com

סידרת 'אש המועדים'

אש המועדים - פסח
אש המועדים - ל"ג בעומר
אש המועדים - שבועות
אש המועדים - חודש תשרי
אש המועדים - חנוכה
אש המועדים - ספירת העומר
אש המועדים - בין המצרים
אש המועדים - חודש אלול

בקרב: סידרת 'אש העבודה' בעניני עבודת ה'

הארות והערות
יתקבלו ברצון במערכת

עיצוב כריכה ושערים:
שילוב 052-7680880

"אכלול" אחר לגמרי

ס"א "האלוהים"

מאמרים מעמיקים שווים לכל נפש
מיוסדים על ספרי החסידות

"אש המועדים"

הסידרה שכבשה את עולם החסידות

מעניקה בהירות לכל אברך ובחור, להתכונן כראוי
לקראת מועדי השנה, ולהתרומם לאורם של
צדיקי הדורות מתוך העמקה בספרי החסידות

אהבת

שלום | אוהב ישראל |

אוצר החיים | אור המאיר | אור יצחק | אורח
לחיים | אמרי פנחס | באר מים חיים | בן פורת
יוסף | בני יששכר | דברי בינה | דברי חיים
| דובר צדק | דרכי צדק | היהודי הקדוש
מפרשיסחא | המגיד ממעזריטש | הרה"ק
מרדכימין | זרע קודש | חוזה דוד | ייטב
לב | ישמח ישראל | ליקוטי אמרים |
ליקוטי תורה - טשערנאביל | לקוטי
תורה | לקט אמרי פנינים | מגן אברהם
- טריסק | מהרי"ד מבעלזא | נועם
אלימלך | עבודת ישראל | עטרה
לראש צדיק | עטרת ישועה | ערבי
נחל | פרי הארץ | צדקת הצדיק
| צוואת הריב"ש | צפנת פענח |
קדושת לוי | רבי שמחה בונם
מפרשיסחא | רמתים צופים |
רסיסי לילה | שם משמאל |
שפת אמת | שפתי צדיקים
| תולדות אהרן | תולדות
יעקב יוסף | תניא |
תפארת שלמה

להשיג אצל:

מוקדים לרכישת 'אש המועדים' ברחבי העולם

ירושלים

- 'ספרים ווינקל' רח' עלי הכהן
- 'גירסה' ליד זכרון משה
- חנות ספרים ברח' עין יעקב
- 'ספרי הישיבה' ליד ישיבת מיר
- 'ולדמן' בבנין ביהמ"ד בעלזא
- הרב מרדכי רוזנפלד רח' דברי חיים 22
- 0533160848

בית שמש

- בית "אש החסידות" דובר שלום 15
- 0533120760
- חפציבה - הרב יצחק סלומון 0548598993
- קריה החרדית ביהמ"ד לעלוו - הרב אברהם גוטליב
- הרב פליטאל קליין רמב"ש 0548465881

ביתר

- הרב פנחס טייבר גבעה א 0527649992
- הרב יצחק שפר גבעה ב 0527609031

עפולה

- הרב אלטר שטרן 0527670913

לונדון

- חנות ספרים 'המסורה'
- הרב אהרן מושקוביץ, 447846568552
- הרב אהרן פריעדמאן, 447539458902
- הרב אהרן יצחק רויז
- הרב חיים פרידמן, 447983216719

אנטווערפן

- הרב אהרן אדלר, 32485119335
- הרב אנשיל קארניאול, 32491280675

בורו פארק

- מרכז אש החסידות, סעל. 3477862361
- הפצת ספרים 'שירה'

בני ברק

- חנות הספרים רח' קדושת יו"ט
- מרכז העיר - הרב משה פיליפ 0504173033
- משפ' פאנעט רח' אהבת שלום 12 קומה 5

חיפה

- הרב מנחם פרידמן שיכון סערט וויזניץ
- 0548477761
- הרב אלימלך רוזנפלד ביהמ"ד בעלזא רח'
- הרצוג

אשדוד

- הרב חיים רוזנברג רח' ר' טרפון 10
- 0548478281
- הרב הלל וינד רובע ז' 0548436175
- הרב חיים שלמה רוזנפלד רובע ג'

קרית גת

- הרב אברהם יצחק פרלשטיין 0533184487

הצטרף למאגר 'השותפים' של הבעש"ט הק' - להפצת אור תורתו

0533-120-760

תוכן הענינים

חלק א

ימי הרחמים והרצון

מבוא

אלול!.....ג

פרק א

גילוי הרצון העליון.....ה

רצון הקודם למעשה | י"ג מידות של רחמים | רצון - ריצוי | הרצון העליון הנעלם |
הרצון מעורר תענוג וחשק בתוך מערכת המידות והמעשה | הארת 'אריך אנפין' בתוך
'זעיר אנפין' | המשכת אור הרצון בתוך המידות

פרק ב

רעוא דרעוין.....טו

להתענג על הרצון | עבודתינו בעת גילוי 'עת רצון' | שורש התעוררות רצון האדם
בחודש אלול | תשובה מתוך ידידות | רצון למעלה מהמצב שלנו | עבודת 'אדר' ועבודת
'אלול'

פרק ג

אני לדודי ודודי לי.....כב

איזה רצון קודם? | המלך בשדה | רצון חיצוני ורצון פנימי | המלך בשדה והמלך בהיכלו
| אלול ותשרי - אהבה ויראה - רחמים ודין | אלול מכין לתשרי | עושין רצונו של מקום

פרק ד

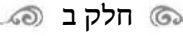
תיקון קומת הרצון.....לא

אלול - תקופת הרצון | תיקון היסודות ולא הסדקים | הנותן בים דרך | עיקר האדם הוא
הרצון | הכל תלוי ברצון

פרק ה

מעמקי הרצון.....לז

העונג שבתוך הרצון | כיצד מעוררים רצון | מרדף חסר מעצורים | התעוררות, הבדלה,
והעמקה | עורו ישינים משנתכם | בירור טוב ורע | "יראת ה' טהורה - עומדת לעד" |
בירור הרצון | שתי דרכים כיצד לעורר רצון | להמאס את העיקר ולא את התוצאה |
לשבור את הפחד להתקדם | כאשר הרצון פנימי ואמיתי מסתלקים העיכובים | על ידי
סימון מטרה מגיעים אל הרצון הפנימי | 'מבטשין ביה' | כמה דקות של ישוב הדעת

שלושה ספרים נפתחים

פרק א

היחוד בין תרתי דסתרינ

דבר והיפוכו שוים | דעת עליון ודעת תחתון | הרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידם |
שורש הסתירות בשתי בחינות של ההנהגה העליונה | 'לכי ומעטי עצמך' | ימות
הגשמים וימות החמה | בני רחל ובני לאה | ט"ו באב - הנקודה המאחדת בין הסתירות

פרק ב

שלושה ספרים נפתחיםס

עד היכן תכלית יסורים | משפט לאלקי יעקב | לעברך בברית ה' | האדם מחליט באיזה
ספר להחקק | אלול - סוד הרצון | 'יהודי' או 'עורך דין' | 100% יהודי | קבלו מלכותי
ואח"כ קבלו גזירותי

פרק ג

וחותם יד כל אדם בוע

החקיקה בראש השנה - כפי מחשבתו | תכלית הבריאה - להטיב לברואיו | להחדיר
בקרבנו את טובו יתברך | מה יש יותר בעולם: טוב או רע? | לטב עבד | ע"י המחשבה
מכין האדם כלים לשפע | להזהר מלחשוב מחשבות לא טובות על עצמו | בחירת המלך
בראש השנה | עבודת חודש אלול - לחשוב טוב על עצמו ועל ישראל | בר"ה יש לעורר
את הרצון 'להטיב'

בפתח השער

חבלים נפלו בנעימים, אף נחלת שפרה עלינו, כאשר אנו זוכים להגיש בסייעתא דשמיא בפני ציבור שוחרי החסידות חוברת נוספת בסידרת "אש המועדים" אשר נתקבלה בחיבה יתירה בחצרות בית ה' והיו לאבן שואבת ליראי ה' וחושבי שמו.

זכינו שקונטרסים אלו עלו על שולחן מלכים, מאן מלכי רבנן, צדיקי דורינו שליט"א, אשר בירכו על המוגמר ושיבחו ופיארו את תוכן הדברים, כדבר הנכון והראוי לדורינו, ותובעים להוציא עוד ועוד. ומלבד זה מתקבלים ללא הרף תגובות נלהבות מצד בחורים ואברכים, משפיעים ומשגיחים, רבנים ויושבי על מדין מכל רחבי תבל, כולם יעידון ויגידון כי קונטרסים אלו העניקו להם הבנה מקיפה ומעמיקה בספרי החסידות, ואורו את עיניהם לקראת מועדי ה'.

קונטרס זה, מטרתו לחבר את הלומד אל ספרי החסידות השופכים אור על ימי חודש אלול, ומדריכים בעצות למעשה כיצד להתחבר לעבודת הימים הנשגבים הללו. וכדי לסייע אל הלומד לגלות את העומק הטמון בספה"ק, שילבנו הקדמות ומבואות, ביאורים ומשלים, להוריד הדברים המופשטים והמושגים הנעלים, ולהסבירם בשפה פשוטה ומובנת לכל נפש, כדי שיוכלו הלומדים להבין את דבריהם כגחלי אש, ולהתעלות ולהתרומם בדבריהם הקדושים של צדיקי החסידות לדורותיהם, מתוך בהירות וסיכום, לא רק על תוכן הדברים, אלא גם ובעיקר על ה'נקודה למעשה' העולה מתוך הספר.

מלאכת מחשבת זו, נעשתה בידי אמן, ויצאה תחת קולמוסו של אחד מחשובי משפיעי 'אש החסידות', הרה"ג רבי **יחיאל יהושע שיינפלד** שליט"א, אשר זכה לדלות מבאר קדשם של ספרי החסידות ולהשקותם בשפה ברורה ונעימה, כדי שיהיו הדברים שווים לכל נפש.

התודה והברכה שגורה בזה מעומק הלבבות, קדם ידידנו עוז, הרה"ג רבי **אהרן מושקוביץ** שליט"א מעיר לונדון הבירה, אשר בעקבות פעליו הכבירים למען כבוד שמים ולהרמת קרן השכינה הק', זוכים אנו להוציא קונטרס זה לאור עולם, לחלקו ביעקב ולהפיצו בישראל.

וכן נודה ונהלל אל האברכים היקרים והחשובים, המסורים בלב ונפש, המקדישים מזמנם היקר וכשרונם המבורך בהגהות מחימות למען יצא דבר נאה ומתוקן.

ואחרונים חביבים, הני עשרות אברכים היקרים והחשובים המסולאים מפז, כל אחד בשמו הטוב יבורך, העושים מלאכת שמים במסירות נאמנה בהפצת הקונטרסים בכל אתר ואתר למען הרבות כבוד שמים ואור החסידות בקרב בית ישראל.

בברכה
אש החסידות

מבוא

אלול!!!

'חודש אלול' גוונים רבים לו, כל אחד מביט עליו מזווית שונה. יש מי שנתפס אצלו כימי פחד ורעדה, ימים של חשבון הנפש, ה'הזדמנות האחרונה' שמעניקים בית דין של מעלה לפני פתיחת המשפט הנורא, יום הדין, בראש השנה. יש מבטים נוספים על חודש זה, כל אחד כפי שהורגל מילדותו ולפי מה שהחדירו בקרבו במשך השנים.

אספקלריית החסידות מאירה צוהר נוסף לימים אלו, ימי חודש אלול נתפסים בספרי החסידות כימים של קירבת אלוקים, ימים שרצון האדם מתעורר באהבים אל בוראו ית', ימים אשר השי"ת מקבל את כולם בסבר פנים יפות, ימים נעלים ונשגבים שבהם מאירים י"ג מידות של רחמים.

כל חג ומועד, גנוז בו אוצר מלא של נקודות מבט. בכל ספר שלומדים אנו מגלים רעיון אחר, עבודה אחרת, כל אחד תומך יתידותיו במדרשי חז"ל ואף בפסוקי התורה.

והלא כך דרשו חכמינו ז"ל (סנהדרין לד.) על מאמר הכתוב (ירמיה כג, כט) "הלוא כה דברי כאש נאום ה' וכפטיש יפוצץ סלע", מה פטיש זה מתחלק לכמה ניצוצות - אף מקרא אחד יוצא לכמה טעמים.

ברם, צדיקי החסידות ידעו להצביע על הרעיון המרכזי, על הדברים כפי שהם בשורשם, וגם אם השורש מתחלק למטה לכמה ניצוצות, ידעו לחבר ניצוץ אל ניצוץ, ולהוכיח כי כולם משורש אחד נולדו. אין לשלול שום דרך ולא שום עבודה, יש לאחוז בשורשם של דברים, וכאשר אתה אוהז בשורש - אתה אחוז בכל הניצוצות המתחלקות ממנו.

כך אנו פוגשים את היהודי בחודש אלול, עם לב מלא רצון וחשק לקראת הימים הנשגבים הממתינים לו, והוא עומד עם רגשות מעורבות וחוכך בדעתו: "מה עלי לעשות בימים נעלים אלו?!", הרי כל ספר מושך אותי לעבודה אחרת, האם עלי להסתגר, להתבודד, או שמא להרבות באחוות רעים. האם עלי להשקיע בחשבון הנפש, או בהוספת לימוד שעות רצופות. האם ימים אלו עצובים ומלחיצים, או שמא מאירים באנפין נהירין.

וספרי החסידות עומדים ומאירים את החשיכה, מבהירים את העלטה, מגלים את השורש, מבטאים את הרעיון המרכזי של חודש אלול - הוא סוד ה'רצון', אשר מקפל בתוכו את התשובה ואת החרטה, את ההתקרבות ואת הנעימות, את הפחד לצד הארת הפנים, ואת

החשש מהעתיד לצד התענוג של ההווה. כל הדרכים מובילים למקום אחד - 'הרצון'.

ספרי החסידות מיוסדים על דברי הרשב"י והאריז"ל אשר גילו סוד נסתרים רזין עילאין שהם כבשוננו של עולם, וכאשר אחזו בשורשם של דברים, והביטו לנוכח האור העליון היורד ומתגלה בכל חג ומועד, תרגמו זאת לשפת המעשה, לגלות היכן מאיר אור זה בתוך נפש האדם. שהרי קומת האדם התחתון עשויה באותה תבנית של הקומה העליונה, בדמות ובצלם של מעלה, ולכן, אם מתגלה בחודש אלול בגבהי מרומים אור הכתר, שהוא עומק הרצון היורד ומתבטא ב"ג מידות של רחמים, הרי גם אצל האדם מתעורר אור הכתר, שמתבטא בעומק בחינת ה'רצון' שבו.

כעת עבודתינו לבאר מהו הרצון, היכן זה נמצא אצלינו בנפש, איך יכולים לנגוע שם - במעמקי הרצון, מהו התעוררות הרצון - 'רעוא דרעוין' - אצל השי"ת, מהו הגדרת 'עת רצון' ומה עבודתינו באותה שעה, איך זה קשור ל"ג מידות של רחמים המאירים בימים אלו, וכיצד מתיישב הרצון הרחמים והחמלה המתגלים בחודש זה, עם ה'אריה ישאג מי לא יירא'.

פרק ב רעוא דרעוין

להתענג על הרצון

כאשר יבוא אחד ויודיע לך שאחד מהשבעה רועים, וניקח לדוגמא את 'משה רבינו', אוהב אותך אהבה עצומה, מדבר עליך כל הזמן, ואינו מפסיק לחשוב עליך. ולאחר שתלך ותברר את הדבר, תראה כי אכן אמת היתה בפיהו, משה רבינו יושב ומשתעשע בך, חושב עליך, ואוהב אותך בלי גבול. הרי אין ספק שנפשך תתמלא אהבה עצומה כלפיו, תרצה להיות קרוב אליו, ולעשות ככל אשר יצוה אותך מתוך רצון עצום.

וכאשר תשמע שהוא מודיע לכולם שהוא רוצה לפגוש אותך, ונפשו יוצאת לראות אותך בעיניו הטהורות, הרי תרוץ אליו תיכף ומיד, מתוך רצון עז ואהבה עצומה. וכאשר תגיע אליו, יאמר לך: בני יקירי, מחמד נפשי, אינך יכול לתאר עוצם אהבתי אליך, נפלאה אהבתי אליך עד מאוד, ולא את מעשיך אני אוהב, גם לא את כשרונותיך, אלא את עצם עצמיותך אני אוהב, כפי שאתה.

והנה אתה ניגש אליו בחיל ורעדה, ולוחש באזניו: האכן אמת שאתה אוהב אותי, האם אתה באמת רוצה אותי? אם כן - הואיל נא להמשיך עבורי את חכמת התורה, ולמלא את חדרי לבבי באוצר של יראת שמים, הבה לי בנים יראים ושלמים, פעל עבורי חיים ארוכים ובריאים, ועורר עבורי פרנסה טובה וכלכלה, הרי אתה אוהב אותי.

הנה כל בר דעת יבין כי נעשתה כאן שטות גדול, הלא משה רבינו מהימנא, לא פחות ולא יותר, מודיע לך שהוא אוהב אותך, שהוא רוצה בך, ומה עובר באותן דקות במוחך? כל כולך עסוק למשוך שפע, הב לי בני, הב לי חיי, הב לי מזוני, שהרי הוא אוהב אותך, וכיון שהוא אוהב אותך - שיעניק, שיושיט יד לעזרה.

אך האדם החכם והנבון, יפרוץ בריקוד נלהב, קשה לתאר את התרוממות לבו, את רגשותיו הפורצות, כאשר מבחר האדם - משה רבינו - אביר הרועים, בחר בו ללא שום סיבה, הלא יחפון לצאת לרחובה של עיר ולרקוד בכל כוחו, לפזז ולכרכר בעוז ותעצומות: "משה רבינו רוצה בי, משה רבינו אוהב אותי".

עבודתנו בעת גילוי 'עת רצון'

מה עושה האדם כאשר יודע שעכשיו ברגעים אלו מתעורר 'עת רצון' למעלה, כגון בראש

השנה כאשר דלתות ארון הקודש פתוחים לפניו, בסעודת פורים כאשר שערי שמים נבקעים, בליל פסח, או בכל עת רצון אחר?

התנועה הטבעית של כל אחד הוא - לנצל הזדמנות זו, לבקש רחמים ולעורר רצון, להפציר על מחילה סליחה וכפרה, להמשיך פרנסה ולהוריד שפע, רוחני וגשמי.

היכן אנחנו? הלא 'עת רצון' היא, הלא ברגעים אלו הקדוש-ברוך-הוא רוצה אותך!!! צא בריקוד, התענג על הרגעים המתוקים האלו, אחוז בכל כוחך באור הרצון, אל תרפה, אל תתן לו לחמוק מידך, פקח עיניך ותעצים את החוייה האלוהית הזאת. כי לא משה רבינו, לא אברהם אבינו, לא מלאך ולא שרף, אלא הקב"ה בעצמו כביכול, מלך-מלכי-המלכים, הוא ולא אחר, אוהב אותך, משתעשע בך, רוצה בך¹.

הגם שאסור להיות שוטה ולאבד את הזמן המסוגל שנותנים לנו, וכאשר מתגלה עת רצון, מותר לנו למשוך השפעות כדי שנוכל לעבדו ית' עבודה תמה מתוך רוב כל, אבל לא כנקודה מרכזית אלא כנספח בלבד.

וגם כאשר הקב"ה מטיב לנו באותה 'עת רצון', כתבו צדיקי החסידות שצריך לשמוח עם עצם הדבר שמלך מלכי המלכים חפץ בנו, אוהב אותנו, ומעניק לנו מתנה, יותר ממה שאנו שמחים עם עצם המתנה שהוא מעניק לנו².

שורש התעוררות רצון האדם בחודש אלול

איך נדע האם אתה באמת יודע להעריך את המתנה הנפלאה הזאת, להתענג על הרצון הזה, להחשיב את הרגעים הנפלאים בהם השי"ת אוהב אותך, רוצה אותך.

המבחן הוא - בתוצאה, במעשים. אם מתעורר בך באמת שמחה עצומה ותענוג נפלא

יט. והוא הדין בכל המועדים. חג השבועות אינו 'יום תפילה' על קנין והבנת התורה, אלא הוא זמן של יחוד ונישואין, וכן שאר זמני קודש שהקב"ה נותן לנו מתנה ומגלה אורו אלינו, הם זמנים של דביקות, אנו צריכים להתדבק אל האור, להתקרב אל השי"ת, ולהתענג עליו.

כ. כמו שכתב בספה"ק **שפת אמת** (פר' וילך תל"ד) וזל"ק: ובמדרש 'זאני תפלות', אומות העולם אוכלין ושותין כו'. פירוש, **שכשיש השפעה להם כל מגמתם לקבל לגרמייהו. ובני ישראל חפצים בהרצון יותר ממה שנותן להם צוריהם ע"י הרצון. ומשתוקקין להתדבק בזה הרצון כנ"ל.** וכל הרצונות בימות החול תלויים ברצון שיש לאדם בשבת. לכן נקרא 'רעוא דרעוין' שהוא הרצון שכל הרצונות באין ממנו. עכ"ל"ק.

וכן איתא בספה"ק **תפארת שלמה** (שער התפילה, מכ"ק) וזל"ק: זהו הפירוש (תהלים קמז, יא) 'רוצה ה' את יראיו' שהשי"ת מראה להם ליראיו הרצון וההטבה למעלה על ישראל כמו האב המראה לבנו פנים שוחקות כשנותן לו מתנה. **הנה הבן חכם, הוא שמח ביותר כאשר האב חפץ ורוצה בו, יותר מכל המתנה שנותן לו.** וכן הקב"ה מראה לצדיקים הרצון הטוב למען (שם סח, ד) 'שמחו ויעלצו לפני אלהים' **כי על זה הם מיחלים, לחסדו, לדעת כי חפץ ה' בעמו** והיחוד נעשה על ידם לעולם. וזהו עיקר היחול והתקוה של הצדיקים על החסדים להעשות עת רצון והיחוד למעלה להשפיע רחמים וחסדים לעולם על ישראל אמן. עכ"ל"ק.

ב'עת רצון' זה שהשי"ת רוצה בך ואוהב אותך, הרי ודאי תתעורר באהבה עצומה וברצון עז כלפי השי"ת, להתכלל בהשי"ת, למסור נפשך להשי"ת, לבטל כל רצון אחר ולקבל על עצמך ברצון מוחלט - לעשות רק רצון השי"ת. ורצון זה מתבטא במעשים, כי 'יהודי בלב' פירושו חוסר רצון, הרצון מנותק מהמעשה. ו'רצון' הוא מלשון 'רץ'^{כא}, השתקקות גדולה שבאה במרוצה לידי מעשה, ואם אין כאן מעשה - סימן הוא שגם רצון איננו.

זהו הנקודה התיכונה של 'חודש אלול', כי בחודש זה מחדש כביכול השי"ת את רצונו לברוא את העולם, בשביל ישראל, כלומר, הקב"ה רוצה אותנו! הוא מתרצה בנו! ורוצה לברוא את העולם בשבילנו! עצם דבר זה צריך לעורר בנו רצון עז להתקרב להשי"ת, לרצות את השי"ת, להתבטל אליו, להתכלל בו, ולשפר מעשינו.

תשובה מתוך ידידות

כשם שהקב"ה מתרצה בנו ומראה לנו אותות אהבה וידידות בבחינת 'דודי לי', כך צריך להיות גם כן 'אני לדודי' מתוך אהבה וידידות.

התשובה בחודש אלול היא גם כן ברוח זה. אין כאן כוונה לטהר עצמו מכל פשעיו לקראת יום הדין, כדי שבית דין של מעלה לא יהא בידם שום עילה ואמתלא לחרוץ את גזר דינו נגד רצונו, כי תשובה כזו, הגם שהיא שלמה בכל פרטיה ותנאיה, וידוי, חרטה על העבר וקבלה לעתיד, ואין כאן עוד עוון ופשע, אך לא זו התשובה של חודש אלול, כי אכן פשע ועוון אין כאן, אך גם ידידות לא מצינו כאן. התשובה בחודש אלול צריכה להיות מתוך רצון להתקרב אליו, לשוב לפניו ית', להיות יותר דבוק אליו.

חז"ל אומרים מהו תשובה? 'אם היה רגיל ללמוד משנה אחת ילמוד שתי משניות, אם היה רגיל ללמוד דף אחד ילמוד שני דפים' (ויק"ר כה, א). לכאורה יש להבין מה זה קשור לתשובה? הרי בתשובה צריכים לבכות להתוודות ולהתחרט? אך חז"ל אומרים לנו כי זוהי צורת התשובה - לחזור ולהתקרב אל השי"ת, לעשות קצת יותר בשבילו, ולהרבות קצת יותר במצוות ומעשים טובים.

תשובה פירושה - להתחיל לחיות עם הקב"ה, לחשוב עליו, שנתחיל לחשוב 'מה ה' רוצה ממני?' איך אוכל להתקרב אליו עוד יותר?

כא. ראה בספה"ק **שם משואל** (פר' וירא, תרע"ה) וזל"ק: לשון 'רץ' יש לפרש מלשון 'רצון', וכבמדרש (ב"ר נ, א) 'והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק' א"ר אייבו רצות אין כתיב כאן אלא רצוא, רצין לעשות שליחותו, ופירשו בו שהוא מלשון רצון וריצוי שהם ששים ושמחים לעשות רצון קונם. ובגזר הקודש, שהפשט והדרש עולים בקנה אחד כי מתוך שהם רוצים לעשות שליחותן בשמחה ואהבה הם ג"כ רצין מהרה למהר שליחותן, עכ"ד.

רצון למעלה מהמצב שלנו

כעת בחודש אלול, כאשר הבורא ית"ש מתעורר לאהוב אותנו ולרצות בנו ללא שום טעם וסיבה, אלא משום רצון פשוט שלמעלה מטעם ודעת, בין אם אנו ראויים ובין אם לא, על כן מתעורר בנו גם כן רצון עצום אל השי"ת, להתקרב אליו ולקיים מצוותיו, ורצון זה שמתעורר בנו הוא גם כן רצון פשוט - למעלה מטעם ודעת, אף שאין אנו נמצאים במצב נעלה של עבודת ה', אלא כל אחד נסחב עם אמתחת עוונותיו וירידותיו, בכל זאת - הרצון שמתגלה אצל כל אחד הוא 'למעלה מטעם ודעת', ללא הגיון, ונובע ממקום שהוא גבוה עד מאוד מהמצוות והעבירות שלנו, והרגשת הירידות והכשלונות שלנו שמנסים להרחיק אותנו מהשי"ת - אינם נוגעים שם כלל.

ונמצא א"כ כי בחודש אלול מתעורר בנו כח להכנס לרצון עצום, שהוא למעלה מהמצב האמיתי שלנו, ולהתעורר בעבודת הבורא ית' שלא לפי ערך מצבינו ומדרגתנו שאנו נמצאים בהם^{כב}.

עבודת 'אדר' ועבודת 'אלול'

מצינו שהקב"ה ברא את העולם לצורך שני טעמים: האחד, משום שרצה לגלות את מידת טובו וחסדו לנבראים, כי הקב"ה הוא שלימות הטוב ומדרך הטוב להטיב. והשני, משום שרצה לגלות מידת מלכותו בעולם, ואין מלכות בלא עם^{כג}.

כב. על פי הספ"ק **שם משמואל** (פר' יתרו, תרע"א) שכתב לענין התעוררות הרצון במנחת שבת, וזל"ק: ענין רעוא דרעוין בסעודה השלישית. הנה העליות בשבת עולות מעלה מעלה עד עת המנחה **שעולה למקור הרצון, והיינו שהוא למעלה מהטעם, וכדרך שאמרו אין טעם לרצון, וא"כ אף שאין ישראל ראויין ח"ו ג"כ הקב"ה בוחר בהם, אף שמצד הטעם אין ראוי לבחור בהם, אעפ"כ הקב"ה בוחר בהם, א"כ כמים פנים אל פנים נתעורר ג"כ אצל איש ישראל אף שאינו עתה כמדרגה ההיא ועומד במדרגה היותר שפלה לומר מה בצע כי נעבוד את אלקים ח"ו וכדומה, אעפ"כ אז באה התעוררות אליו מצד מה, והכח ההוא עוזר לו בששת ימי המעשה איך שהוא שלא יפול ח"ו. עכל"ק.**

כג. יעויין במאמרי ראש השנה שהורחב בענין זה.

שני טעמים אלה מבוארים בספ"ק **באר מים חיים** (בראשית, א) וזל"ק: ושני בחינות היחודים הללו רומזים למה שמבואר בהקדמת עין חיים בשם האר"י ז"ל, **אשר בריאת העולם היה בשביל שני דברים, ושהוא בכדי להיטיב לבריותיו, ובגין דישתמודעין ליה, עיין שם.** כי היחוד מעילא לתתא הוא בכדי להיטיב לבריותיו, כי זה כל בחינת היחוד הלז להמשיך שפע אור וברכה לכל העולמות כאמור. והיחוד מתתא לעילא הוא בגין דישתמודעין ליה, **כי זה כל תכלית הבריאה שידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך וכו',** ועל ידי כך יצמא נפשו ויכמה בשרו להדבק ולהתקשר במלך חי העולמים ברוך הוא וברוך שמו בקשר אמיץ וחזק בל תמוט עולם ועד. עכל"ק.

על דרך זה מבואר בספ"ק **ערבי נחל** (בהעלותך דרוש ב) וזל"ק: יש שני טעמים למה ברא השי"ת את עולמו, טעם א' (ע"ח שער הכללים פ"א) כי מטבע הטוב להיטיב ולא היה לו למי להיטיב, לכן ברא כל העולמות. טעם ב', כי המדה שנקרא השי"ת מלך מחמת מדה זו ברא העולמות כי אין מלך בלא עם. עכד"ק.

ולכן ישנם שני 'ראש השנה'^{נד}: האחד, בראש חודש תשרי שאז נברא העולם 'במעשה' כפי דעת רבי אליעזר, ועל ידי זה התגלה מלכותו ית' בעולם, ועבודתו להמליך עלינו את הקב"ה ולבנות את בני המלכות. והשני, בראש חודש ניסן שאז נברא העולם 'במחשבה' כפי דעת רבי יהושע, ועל ידי זה היה יכול לגלות מידת טובו וחסד ית' בעולם.

ובעבור זה יש עבודה אחת של 'אלול הקודם לתשרי', ויש עבודה נוספת של 'אדר הקודם לניסן'. כי כיון שבחודש אלול התעורר הרצון העליון לברוא את העולם - לצורך גילוי מלכותו ית' שיתקיים בפועל בחודש תשרי, לכן גם מצידנו, הרצון כלפי הבורא ית' בחודש אלול, מתבטא על ידי שאנו מעוררים אצלנו את הרצון, ומבררים בקרבינו כמה אנו רוצים וכמה אנו מוכנים לקבל עלינו עול מלכותו ית', כ'עבד' העובד את רבו בנאמנות מוחלטת.

וכיון שבראש השנה יש 'דין' על כל העולם, ועומק הדין הוא לברר כמה מלכות יש להקב"ה בעולם, ודרכה של מידת המלכות להשתמש בכח הדין כדי לגרום לבני אדם לקבל את עול המלכות, על כן תנועת ההתקרבות של האדם בחודש אלול אל בוראו, צריכה להיות ג"כ במהלך זה, שיתבונן שהקב"ה דורש מאיתו משהו, הקב"ה רוצה מלכות דוקא מבני ישראל, ואם לאו - אין לו מלכות.

ונמצא שתנועת הנפש של 'אלול' הוא אכן שמחה נפלאה על שהשי"ת חפץ בנו, ורצון עצום להתקרב להשי"ת, אך מתוך תביעה, שאנו יודעים שהקב"ה תובע מאיתנו משהו, והולך לבדוק אותנו האם אנו באמת ממליכים אותו עלינו ומגלים מלכותו בעולם^{נה}.

אך באדר יש תנועה אחרת לגמרי, כי הנה בניסן נברא העולם - אך ורק כדי להשפיע. הקב"ה אינו תובע מאיתנו ואינו חפץ לקבל מאיתנו כלום, הוא רוצה רק להשפיע ולהטיב. ולכן בחודש אדר שמתעורר הרצון העליון לברוא את העולם כדי להשפיע ולהטיב, ומאיר בחודש זה 'רעוא דרעוין' כפי שכתב בספה"ק **אהבת שלום** (ר"ה אדר) על 'אדר' שהוא ר"ת ר'עוא ד'רעוין א'שתכת, לכן תנועת הנפש הוא מתוך שמחה עצומה, הנה הקב"ה רוצה אותנו להטיב

כד. כידוע, נחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע האם בתשרי נברא העולם או בניסן נברא העולם. ודברי שניהם צדקו יחדיו, כמו שכתב האריז"ל (שער הכוונות ר"ה דרוש א) כי בתשרי נברא העולם 'במעשה' ובניסן נברא העולם 'במחשבה'.

וכן כתבו התוס' (ר"ה כז.) וז"ל: ומה שסדר ר"ה הקליר בגשם דשמיני עצרת כרבי אליעזר דאמר בתשרי נברא העולם, ובשל פסח יסד כרבי יהושע, אומר ר"ת דאלו ואלו דברי אלהים חיים, ואיכא למימר דבתשרי עלה במחשבה לבראות ולא נברא עד ניסן. עכ"ל.

כה. וכה איתא בספה"ק **אור המאיר** (דרוש לר"ה): ואני נתתי טעם לשבח למה נקרא ימי רצון, **כי אין לך אחד מישראל שלא יעורר לבו בקרבנו עתה בחודש אלול.** ולהיות שעתה זמן תשובה לכל, גדול וקטן שם הוא נמצא, נשלם רצון הבורא ב"ה, **שזה היה קדימת רצונו ב"ה, וימים יוצרו רק לעובדו ביראת הרוממות,** לשלול ימים זולתם שאין מעוררים בני ישראל לעבוד עבודת בוראם, הן המה ימים שאין לו יתברך בהם חפץ, ולא לכיון זה היתה הבריאה, **לכן ימים אלו מר"ה אלול נקרא 'ימי רצון', ימים שעלו ברצונו יתברך, כי כך עלה ברצונו הקדום.** עכד"ק.

לנו, להשפיע לנו. ולכן הוא חודש שמרבים בו שמחה, לעומת חודש אלול שמרבים בו בתביעה עצמית.^כ

אך מנגד, יש לידע כי רצונו של הקב"ה למלוך עלינו, וכביכול 'לקבל' מאיתנו את המלכות, כל כולו הוא מתוך רצון להטיב, עד שמתוך עוצם ההטבה, הוא משפיל עצמו כביכול להיות בבחינת 'מקבל' מאיתנו, וזהו הטבה בתכלית, כי רצון זה של הקב"ה 'לקבל' תענוג מהעולמות התחתונים, אינו חלילה רצון 'לקבל על מנת לקבל' כפשוטו, הס מלהזכיר כזאת, אלא יש בזה סוד נשגב שהבורא מחמת גודל רצונו להטיב לנו, עשה עמנו חסד עצום ונפלא שנותן לנו הרגשה מרוממת זו שאנו גורמים אליו תענוג ונחת רוח כשאנו עושים רצונו ומגדילים מלכותו.^כ

כו. ענין זה, שחודש אדר דומה לחודש אלול, הובא בכמה מספרי החסידות, ונתיק כמה מהם. ראה בספה"ק **שפת אמת** (ליקוטים, ר"ח אדר) וזל"ק: ראש חודש אדר לשון חוזק כמו 'אדיר במרום ה'" כי אדר כמו אלול עת רצון לתשובה, באלול קודם ראש השנה בבחי' יראה, ואדר קודם ניסן שגם כן ראש השנה זמן תשובה מתוך אהבה ושמחה ונדיבות להש"י ובעל תשובה בחילא סגי, לכן נקרא בלשון חוזק, והחודש אשר נהפך כו' בחי' תשובה שנעשין זכיות, וכמו כן אלול הארבעים יום שנהפכו מכעס לרצון בקבלת לוחות אחרונים, וכן אדר ה' קבלת התורה ברצון ונדיבות כמו שכתוב הדר קבלוהו בימי אחשוורוש וכתב [רש"י] מחביבות הנס עיין שם, והכנה לשבת הגדול מ' יום, כמו מאלול ליום הכפורים כמ"ש בזוה"ק משכו כו' שהוא כמו יום הכפורים בעשור. עכל"ק.

ענין זה נזכר גם בספה"ק **זרע קודש** (פר' שמות) יעויין שם.

וראה עוד בספה"ק **עטרת ישועה** (חמשה עשר בשבט) וזל"ק: כי ט"ו בשבט הוא ענין אחד עם ט"ו באב, כמו שאיתא בספרים אשר בריאת העולם במעשה היה בניסן, ובתשרי במחשבה (עיין בתוס' ב"ה כז. ד"ה כמאן מצלין), ובריאת העולם התחיל בכ"ה אלול וכ"ה אדר, נמצא כי ט"ו באב הוא מ"ם יום קודם הבריאה בתשרי, הרי דענין אחד להם. וגבי ט"ו באב אמרו ז"ל (תענית כו:): לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב, וזהו שאמרו גם כן אשר בט"ו בשבט ראש השנה לאילן, כי רא"ש השנה"ה איל"ן עולה יום"טו"ב, היינו טו"ב פעמים יום"ם. עכל"ק.

ועיין עוד בספה"ק **שם משמאל** (פר' שקלים תרע"ג).

כז. וזהו אחד מפלאות תמים דעים, כמו שכתב בספה"ק **אוהב ישראל** (פר' שקלים), וזל"ק: וכביכול כביכול הבורא ברוך הוא ובורך שמו לגדול עוצם אהבתו לבני ישראל עם קרובו ולמען טובו וחסדו הגדול מצמצם את עצמו כביכול וכביכול להקרא בשם בחינת 'פלג גופא'. ובני ישראל הם בחינת 'פלג גופא' השני. והם בסוד דבר ונוק'. וזהו סוד יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, היינו שהקב"ה מייחד את עצמו עם נשמת ישראל וכנ"ל על ידי מעשיהם הטובים ומשפיע להם חסדים ורחמים לבחינת כנסת ישראל לעילא ותתא. עכד"ק.

ענין זה נקרא רצון '**לקבל על מנת להשפיע**', והוא השפעה גדולה ועצומה יותר מהשפעה בעלמא, כי מגודל ההטבה מחשיב עצמו למקבל, ונמצא שהמקבל באמת אינו מקבל אלא משפיע, ואילו המשפיע אינו משפיע אלא מקבל. וכמו כן בהשפעה בעלמא, יש 'משפיע על מנת לקבל' כי ההשפעה עצמה היא תענוג, ויש 'משפיע על מנת להשפיע', וכביכול אצל השי"ת יש בו רצון 'להשפיע על מנת להשפיע', וכמו כן רצון 'לקבל על מנת להשפיע', כי הוא עצמו אינו חסר כלום, וכל רצונו אך להטיב לבריותיו [ראה בהקדמת **הסולם** שמבאר ענין זה בהרחבה].

ועיין בספה"ק **אוהב ישראל** (פר' בעלותך) וזל"ק: עכ"ז **אין אנו יכולין להשיג הדברים על בורין, איזה בחינה נקראת בחינת 'מקבל', ואיזה בחינה נקרא בחינת 'משפיע'**, כי י"ל שהמשפיע בעצמו נקרא מקבל, לגודל

זהו איפוא עבודתינו בחודש אלול, לעורר בקרבנו את הרצון להוציא לפועל את הרצון העליון למלוך עלינו ועל כל הבריאה, להכשיר את עצמנו להיות ראויים להמליך את השי"ת עלינו, ולהיות ראויים שה' ימלוך עלינו.

סיכום פרק ב':

א. רצון השי"ת שמתעורר אלינו מלמעלה בחודש אלול, מעורר את רצונינו להתקרב ולבטל כל הרצונות אליו ית'.

ב. אין לו לאדם להשתמש בגילוי עת רצון לצרכיו האישיים אלא להתענג על מה שהשי"ת רוצה אותו.

ג. הרצון העליון מתעורר לצורך בנין המלכות בחודש תשרי וגם רצונינו בחודש אלול צריכה להיות מתוך תביעה, שיהא בנו רצון להמליך, ושנהיה ראויים שהשי"ת ימלוך עלינו..

התענוג שמקבל מזה שמשפיע, ע"ד שאחז"ל (פסחים קיב). יותר ממה שהעגל רוצה לינק הפרה רוצה להניק, ועכ"ז ב' בחינות המה, וכל אחד נקרא בבחי' חצי צורה, כי צורה שלימה הוא דכר ונוקבא. עכד"ק]

בית דין צדק ובית הוראה - לענייני ריבית שע"י הרה"ג רבי פנחס וינד שליט"א

חברי הנשיאות שליט"א

הגאון רבי יצחק זילברשטיין | הגאון רבי מנדל שפרן | הגאון רבי נפתלי נוסבוים
הגאון רבי שמאי קהת גרוס | הגאון רבי שלמה זעפרני

בס"ד

אלול תשע"ז

רשימת עסקים ומוסדות להם יש היתר עסקה וניתן לקנות בהם ללא חשש ריבית (כפוף להלכות של היתר עסקה) מחולק לפי קטגוריות

רשימה זו מתייחסת לבעיות הקיימות בין העסקים והלקוחות אך ודאי כל עסק ומוסד מחוייב לעבוד על פי היתר עסקה גם כלפי עצמו שהרי כל עסק יש לו חשבון בנק, אשראי, קנייה בהקפה, קנייה בהוזלה, יחסי עובד מעביד, עסקאות ברטר, חשבונות חשמל טלפון גז מים וכדו'.

תוכן העניינים

חברות גז.....	ז	מראות שיניים.....	ז
חברות טלפון ביתי וסלולארי.....	ב	קורסים.....	ז
חברת החשמל.....	ג	חברות תעופה נופש ומלונות.....	ח
עיריות ותאגידי מים.....	ג	ליסינג והשכרת רכב.....	ח
נדל"ן.....	ד	חברות ביטוח.....	ח
עורכי דין.....	ד	כבישי אגרה.....	ט
ריהוט, ומוצרי חשמל.....	ד	צ'ינג'.....	ט
קרמיקה וכלים סינטרים.....	ה	הלוואות כספים.....	י
ביגוד, נעלים, אופטיקה.....	ה	גמ"ח כספים.....	י
כלי בית, שטיחים.....	ה	גמ"ח תרופות, מצרכי שבת.....	יא
תשמישי קדושה, צעצועים ושונות.....	ו	גמ"ח ציוד רפואי, קופות וכלי עבודה.....	יא
מפעלי יצור, אוכל, וצרכניות.....	ו	חברות אשראי.....	יא
מוצרי גרפיקה, וגרפיקאים.....	ו	בנקים.....	יב
חנויות סלולר.....	ו	קרנות פנסיה, גמל, השתלמות, ביטוח.....	יג
מוסדות ועמותות.....	ז	חיסכון לכל ילד.....	יד

חברות גז - הבעיות הנפוצות ושמות החברות החתומים על הית"ע.

חשוב לציין! שיש אופנים בהם חשבון הגז מתנהל מול חברה זכיינית וא"כ צריך שהחברה הזכיינית תהיה חתומה על היתר עסקה ולא מספיק מה שחברה הגדולה חתומה על היתר עסקה.

א. **דמי פיקדון** - כל חברת גז גובה בתחילת החוזה דמי פיקדון עבור הבלונים השעון או הצובר, מעות אלו צוברות הצמדה ולפעמים גם ריבית בכל יום ולאחר ההתנתקות מחברת הגז או מכירת דירה מקבל הלקוח את מעותיו בתוספת הצמדה או ריבית, איסור זה חמור ודמי הפיקדון הם בעצם הלוואה בריבית, כשהלוקח הוא המלווה בריבית.

ב. **איחור בתשלום** - כל לקוח המאחר בתשלום חשבון הגז מתווסף לחשבונו ריביות והצמדות.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
א.א. סוכנויות סופר גז	בי"ד ר' ניסים קרליץ	יש העתק
אינטר גז	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	יש העתק
אמישראלגז	בי"ד הרב משה לוי (כסא רחמים)	יש העתק
גז יגל	בי"ד יחווה דעת	יש העתק
דוגז	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
דור גז ירושלים	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
דור גז החדשה	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
ישראלגז	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	יש העתק
מושליון	טוענים שאינם לוקחים שום ריביות	
מרכז הגז	הרב יעקב אברהם כהן	יש העתק
סופר גז	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
פז גז ירושלים	בי"ד העדה החרדית	יש העתק
פז גז	ועד ההלכה להשקעות וקרנות	יש העתק

חברות טלפון ביתי וסלולארי - בעיות נפוצות ושמות החברות החתומים על הית"ע.

א. **התחייבות לתשלום ריבית** - בכל הסכם מול חברת פלאפונים הנך מתחייב כי במידה ולא תשלם בזמן תתחייב בריבית הגם שכמעט לא מצוי איחור בתשלום היות ואפשרות התשלום היא בהוראת קבע בבנק או בכרטיס אשראי, אך עצם ההתחייבות לשלם ריבית, לפי חלק מהפוסקים היא בעייתית, מה עוד שכבר היו מקרים שחזרו הוראות קבע אף שלא מחוסר יתרה בבנק וחייבו לשלם ריביות.

ב. **חיוב יתר** - דבר מצוי בחברות שונות שמדי פעם יש חיובים מיותרים, כגון שיחות חו"ל שלא בוצעו או שאר חיובים וכשהלקוח מבחין בכך מוחזר הכסף לחשבון הלקוח כולל ריבית והצמדה, או בתביעות כשבית משפט מחייב את החברה לשלם ללקוחות בתוספת ריבית והצמדה.

ג. **קניית מוצרים** - בקניית מוצרים מהחברות ניתנת אפשרות של תשלום מזומן בזול או יותר יקר בתשלומים ומי שקונה בתשלומים ביותר יקר כשפירש שני מחירים יש בזה איסור.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
אינטרנט גולד קוי זהב	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק + הית"ע פרטי (גלאט הון)
אקספון	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
בזק	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
גולן	טוענים שאינם לוקחים ואינם נותנים שום ריביות	
הוט מובייל	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	יש העתק
הוט נייח	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	יש העתק
חלל תקשורת	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק + הית"ע פרטי (גלאט הון)
סלקום	בי"ד הרב קרליץ	יש העתק
פלאפון	רבנות גבעתיים	יש העתק
פרטנר	הרב י.ב. ואזנר	יש העתק
רמי לוי	גלאט הון	יש העתק ומצוין בחוזה

חברת החשמל - הבעיות הנפוצות.

א. איחור בתשלום – כל לקוח המאחר בתשלום חשבון החשמל מתווסף לחשבונו ריביות.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
חברת חשמל	בי"ד הרב קרליץ	יש העתק

עיריות - מים - הבעיות הנפוצות ושמות הערים החתומים על הית"ע.

א. איחור בתשלום המים – כל לקוח המאחר בתשלום חשבון המים מתווסף לחשבונו ריביות.

ב. פעילויות שונות מטעם העיריה – מידי פעם יש כל מיני מיזמים של העיריה אם במופעים או השתלמויות או פעילויות חברתיות למיניהם והמקדימים לשלם מקבלים הנחה או המאחרים משלמים ריבית וכדו'.

ג. דמי חינוך לגנים יש אופנים בהם המקדימים לשלם מקבלים הנחה או המאחרים משלמים ריביות.

שם התאגיד / עירייה		הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
אלעד	עירייה	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
	מיתב	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
אשדוד	עירייה	יש להם היתר עסקה	----
	יובלים	מטעם הרב הורביץ	----
באר שבע	עירייה	לפי הידוע אין להם היתר עסקה	----
	תאגיד	לפי הידוע אין להם היתר עסקה	----
בני ברק	עירייה	ר' מ.ש. קליין, ור' ש. רוזנברג	יש העתק
	מי ברק	ע"פ הרב רוזנבלט	יש העתק
בית שמש	עירייה	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	----
	מי שמש	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	יש העתק
ביתר עילית	עירייה ומים	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	יש העתק
בת ים	עירייה	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
	מי בת ים	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
גבעת זאב	מועצה ומים	מועצה דתית גבעת זאב	יש העתק
	עירייה	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
חיפה	מי כרמל	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
	עירייה	לפי הידוע אין להם היתר עסקה	----
ירוחם	מועצה מקומית	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
	מעיינות הדרום (גם ערד, דימונה, מצפה רמון)	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
ירושלים	עירייה	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
	הגיחון	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
מגדים	מושב מגדים ועד מקומי ואגודה	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	יש העתק + הית"ע פרטי
מטה בנימין	מועצה מקומית	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
מודיעין עילית	מועצה מקומית ומים	בית הוראה ובד"ץ ק"ק מודיעין עילית	יש העתק
נחל שורק	מועצה איזורית	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
נצרת עילית	מי נע	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
ערד	עירייה (לגבי תאגיד המים יעוין בירוחם)	לפי הידוע אין להם היתר עסקה	----
צפת	עירייה	רבנות צפת	מכתב מהרב אליהו
	פלג הגליל	רבנות צפת	מכתב מהרב אליהו
קריית גת	עירייה	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
	מי קריית גת	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	יש העתק + הית"ע פרטי
ראש העין	עירייה	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה
רכסים	עין אפק	הרב בסיס רב העיר	יש העתק
	פלגי מוצקין	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
תל אביב	עירייה	רבנות תל אביב – הרב לאו	יש העתק

נדל"ן - הבעיות הנפוצות ושמות החברות החתומות על הית"ע.

חשוב לציין שכמעט בכל חוזה מצויים סעיפים רבים אשר יש בהם איסורי ריבית ולכן בכל אופן חשוב לתת את החוזה לרב מוסמך לראות שהכל נעשה על פי הדין ללא חשש!

- אחסנת דברים לפני סיום התשלום** – ברוב חוזי רכישת דירה מצוין כי מכירת הדירה בפועל היא בעת מסירת החזקה ובפרט בדירות חדשות, יוצא שעד אותו הזמן עדיין הדירה שייכת למוכר וא"כ התשלומים אותם שילם הקונה הם הלוואה בידי המוכר, ולכן אם המוכר נותן לקונה אפשרות להכניס דברים לדירה או למחסן לפני העברת החזקה משום הקדמת המעות, הרי זה אסור.
- כניסה לדירה לפני סיום התשלום** – אדם הרוכש דירה למגורים ושילם חלק מהתשלום והוא ממתין לקבלת המשכנתא, המוכר מצידו כבר פינה את הדירה ומאפשר לקונה להיכנס לדירה משום הקדמת המעות.
- שימוש המוכר בדירה לאחר העברת החזקה** – מוכר שכבר העביר את החזקה על הדירה לקונה אך לקונה נשאר עדיין חוב ומשום כך המוכר עדיין לא יוצא מהדירה.
- ריבית באיחור תשלומים** – בתשלומים שמבצע המוכר עבור הקונה ומשום כך מתחייב הלקוח לשלם למוכר את ההוצאות ובמידה ומאחר בתשלום משלם ריביות.
- ריבית באיחור במסירת הדירה** – באופן שעדיין לא הועברה חזקת הדירה לקונה והמוכר מתחייב לשלם קנס המתרבה עבור כל יום איחור בהעברת החזקה, הרי הדבר אסור.
- הוזלת מחיר הדירה אם משלם בתשלום ראשון סכום יותר גדול** – באופן שמפרש שתי מחירים שאם ישלם לו לפי המקובל ישלם כך ואם בתשלום ראשון ישלם סכום יותר גדול יוריד לו במחיר הדירה אסור שמוזיל לו עקב הקדמת המעות.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
אפריקה ישראל	ללא רב מוסמך	יש העתק
חג'ג'	ללא רב מוסמך	יש העתק
מצ'לאוי	ללא רב מוסמך	יש העתק
ד. רוטשטיין	ללא רב מוסמך	יש העתק
רוזבאד נדל"ן	ללא רב מוסמך	יש העתק

עורכי דין - הבעיות הנפוצות ושמות המשרדים.

- מחירים שונים** – באופן שנותן מחיר זול למשלם מוקדם או מחיר יקר למשלם מאוחר או בתשלומים.
- חוזים שיש בהם ריבית** – בחוזים לא מצוי כמעט חוזים שאין בהם איסורי ריבית.

שם המשרד	כתובת	חוזה ע"פ היתר עסקה	חתום על הית"ע
דיבון ושות'	מצדה 7 מגדל בסר 4 קומה 28 ב"ב	מצוין בחוזה ע"פ הית"ע ברית פנחס	המשרד לא חתום על הית"ע

ריהוט, ומוצרי חשמל - הבעיות הנפוצות ושמות החנויות החתומות על הית"ע.

- תשלום מראש בהוזלה** – היות ובעלי העסקים צריכים תזרים מזומנים לכן הם מוכנים להוזיל במחיר למי שמשלם מזומן מראש לפני קבלת המוצר, דבר זה נקרא פסיקה בהוזלה ואסור (כשאין למוכר את המוצר ביד) משום שעד שהלקוח מקבל את הזמנתו הרי המעות הלוואה ביד המוכר ובשביל הלוואה זו הוא מוכן לתת ריבית לקונה והריבית היא ההנחה.
- קביעת מחיר בדבר שאין לו מחיר קבוע** – באופן שהלקוח שילם מראש לפני קבלת המוצר ומשום כך קבע לו המוכר את המחיר ומתחייב שלא ישלם יותר אפי' אם יעלה המחיר בינתיים, אם זה דבר שאין לו מחיר קבוע כגון שמשנתה המחיר מיום ליום, או שהוא מוצר שכבר אזל מהמדפים ואין לו מחיר, אסור הדבר (כשאין למוכר את המוצר אצלו) משום פסיקה.

ג. **תשלומים בתוספת תשלום** – באופן שיש שתי אופציות תשלום או במזומן בסך כך וכך ואם בתשלומים בתוספת תשלום, במידה והלקוח מקבל את המוצר לפני שהוא גומר לשלם את התשלומים אסור לשלם תוספת עבור אופציית התשלומים, כמו"כ גם באופן שמשלם בתשלום אחד בצ'ק דחוי ומשום כך משלם יקר יותר מהמקובל בשוק, אסור. שהרי בעל העסק לוקח ריבית משום שצריך להמתין על המעות.

ד. **מפרש** – סעיפים א' ג', אפילו באופן שהמוכר לא מפרש שמוזיל לו, או שמוסיף לו, או ששומר לו על המחיר, מחמת המעות, אולם באופן שהמוכר מפרש אסור בכל אופן שהוא.

שם החנות	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
חשמל החסד	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	רח' ירושלים	בני ברק	----
יצא לאור – מרכז התאורה	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	שדרות יחזקאל 2	מודיעין עילית	----
משי קלאס	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	יחזקאל 39	ירושלים	יש העתק, רשום בחשבוניות
משכל	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	רבי יהודה הנשיא 30	מודיעין עילית	----
נוחות בשיווק ישיר	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	כל הסניפים	כל הארץ	יש העתק, רשום בחשבוניות
קלאסימו	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	בית הדפוס 11	ירושלים	יש העתק, רשום בחשבוניות
רהיטי הקריה	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	נתיבות המשפט 3	מודיעין עילית	----
רהיטי וייס	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	רחוב רש"י 30	בני ברק	----
רהיטי עילית	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	שדרות יחזקאל 2	מודיעין עילית	----
שפיצר רהיטים	ללא גוף רבני מוסמך			----
תינוקי עגלות	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	רבי יהודה הנשיא 30	מודיעין עילית	----

קרמיקה וכלים סינטרים - הבעיות הנפוצות ושמות החנויות החתומות על הית"ע.

א. יעויין בריהוט ומוצרי חשמל.

שם החנות	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
אלפאנט	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	סוקולוב 60	בני ברק	
פורצלנו	ללא גוף רבני מוסמך	אהליהב 3	ירושלים	רשום בחשבוניות

ביגוד, נעלים, אופטיקה - הבעיות הנפוצות ושמות החנויות החתומות על הית"ע.

א. יעויין בריהוט ומוצרי חשמל.

שם החנות	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
נעלים – בית העור	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	בני ברק		
עינית	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	כל הסניפים		רשום בחשבוניות

כלי בית, שטיחים - הבעיות הנפוצות ושמות החנויות החתומות על הית"ע.

א. יעויין בריהוט ומוצרי חשמל.

שם החנות	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
אחת ולתמיד	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	רשב"י 31 (בחניה)	מודיעין עילית	
הכל לבית	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	חפץ חיים 9 פינת מסילת יוסף	מודיעין עילית	
מצעי עילית	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	נתיבות שלום 1	מודיעין עילית	
פדר	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	רבי עקיבא 98	בני ברק	יש העתק + הית"ע פרטי
שטיב סנטר	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	רשב"י 39	מודיעין עילית	
שטיחי סומך	ישיבת קהילת יעקב	רחוב יפו 44	ירושלים	

תשמישי קדושה, צעצועים ושונות - בעיות נפוצות ושמות החנויות החתומות על הית"ע.

א. יעוין בריהוט ומוצרי חשמל.

שם החנות	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
אופני אופקים	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	מסילת יוסף 32	מודיעין עילית	
בלום מכשירי כתיבה	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	עזרת תורה 33	ירושלים	יש העתק, רשום בחשבוניות
גלינסקי תשמישי קדושה	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	רבי יהודה הנשיא 22	מודיעין עילית	
הכל לשולחן	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	הגר"א 1	קריית יערים	יש העתק, רשום בחשבוניות
מרכז הצעצועים	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	נויפלד 15	בני ברק	
ניסן תקשורת	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס		צרפת	יש העתק + הית"ע פרטי
סיוון	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס		צרפת	יש העתק + הית"ע פרטי
סיוון ינובשיון	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס		צרפת	יש העתק + הית"ע פרטי
ספירה ואופק	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס		צרפת	יש העתק + הית"ע פרטי
קונים בדואר	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	אבני נזר 46	מודיעין עילית	
שלום חי אסתר	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס		נתניה	יש העתק + הית"ע פרטי

מפעלי יצור, אוכל, וצרכניות - הבעיות הנפוצות ושמות החנויות החתומות על הית"ע.

א. יעוין בריהוט ומוצרי חשמל.

שם החנות / מפעל	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
כרמל ריקי מצות	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס			יש העתק
למען הקהילה	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	אבן האזל 24	ירושלים	רשום בחשבוניות
מצות יהודה	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	בית הדפוס 31	ירושלים	יש העתק
רוזמרין	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	העבודה 7	ראש העין	יש העתק + הית"ע פרטי
שניב תעשיות נייר	הרב ש.א. שטרן			יש העתק
אלקטרה	הרב אריה דביר			העתק + הית"ע פרטי (גלאט הון)

מוצרי גרפיקה, וגרפיקאים - הבעיות, ושמות החנויות החתומות על הית"ע.

א. יעוין בריהוט ומוצרי חשמל.

ב. **תשלום בהוצלה לפני תחילת העבודה** – גרפיקאי הלוקח מחיר לפי שעת עבודה, ומוכן לקחת מחיר זול יותר באופן שהלקוח משלם מראש לפני תחילת העבודה, הדבר אסור (בקבלות הדין יותר קל).

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
גרפומט	ללא גוף רבני מוסמך	אוהלי יוסף 5	ירושלים	יש העתק
דפוס העילית שבצילום	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	נתיבות המשפט 40	מודיעין עילית	
דפוס מונולין	בי"ד קריית ספר	אבני נזר 3	מודיעין עילית	
דפוס סלה דיגיטל	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס	חפץ חיים 9	מודיעין עילית	
הוצאת ספרים וגשל	ללא גוף רבני מוסמך			יש העתק
הוצאת ספרים עוז והדר	בי"ד הרב וינד - ברית פנחס			יש העתק + רשום בחשבוניות
וקסברגר	ללא גוף רבני מוסמך	כל הסניפים		יש העתק

סלולר - הבעיות הנפוצות ושמות החנויות החתומות על הית"ע.

א. **מבצע למשלם מזומן בלבד** – באופן שהחנות מפרסמת מוצר למכירה בזול בתשלום במזומן ומי שמשלם בצ'ק או אשראי המחיר גבוה יותר אסור הדבר היות ומשלם תוספת עבור המתנת הזמן.

ב. **קביעת מחיר בדבר שאין לו מחיר קבוע** – באופן שהלקוח שילם מראש לפני קבלת המוצר ומשום כך קבע לו המוכר את המחיר ומתחייב שלא ישלם יותר אף אם יעלה המחיר בינתיים, או שמוזיל לו מהמחיר ומפרש שהוא משום הקדמת המעות, אם זה דבר שאין לו מחיר קבוע כגון שמשתנה המחיר מיום ליום, או שהוא מוצר שכבר אזל מהמדפים ואין לו מחיר, או מוצר חדש שעדיין אין לו מחיר אסור הדבר (כשאלו למוכר את המוצר ביד) משום פסיקה.

ג. **השכרת פלאפונים** – באופן שהלקוח רוכש פלאפון וכשמחזיר את המכשיר במצב תקין החנות מתחייבת לרכוש ממנו חזרה ובאופן זה היא נותנת לו להשתמש אם המכשיר תמורת דמי השתמשות הרי המכירה לא חלה והיות ומתנים את השכירות בהלוואה וגם מקבל הלקוח אחריות אסור.

שם החנות	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
בסט פון	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	בית ישראל	ירושלים	יש העתק + הית"ע פרטי
גלרנטר	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	זונפלד 1	ירושלים	יש העתק + הית"ע פרטי
זול סלולר	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	רשב"י 7	מודיעין עילית	
סלולר כשר	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	נודע ביהודה 36	מודיעין עילית	
פלא זול	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	ר' אליעזר בן הורקנוס 8	אשדוד	יש העתק + הית"ע פרטי
קסם פון	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	אבני נזר 46	מודיעין עילית	
רמפל	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס			
I KOSHER	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	חפץ חיים 9	מודיעין עילית	יש העתק ורשום בחשבונית

מוסדות ועמותות – הבעיות, ושמות המוסדות החתומות על הית"ע.

א. **הוזלה למקדימים לשלם** – בהרבה מוסדות יש הנחה למקדימים לשלם את תשלומי הלימודים השונים אם במסגרת הרגילה אם בהשתלמויות שונות, מעות אלו הם הלוואה עד תחילת הלימודים ויוצא שנותנים הנחה עבור ההלוואה.

ב. **ריבית למאחרים בתשלום** – פשוט שאסור.

ג. **יחסי עובד מעביד** – כל המלמדים והמורות חתומים על יחסי 'עובד מעביד' שאומר שאם המעסיק יאחר בתשלומי המשכורת ישלם עבור הלנת שכר וזהו ממש התחייבות לשלם ריבית, ובפרט שחלק מהעובדים הם חילונים וכדו' ועומדים על תנאים אלו.

שם המוסד	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
בנין עד למשפחה בריאה	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס			יש העתק
שער התלמוד	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס			יש העתק
שתילים	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	גוטליב 8	בני ברק	יש העתק

מרפאות שיניים – הבעיות הנפוצות, ושמות המרפאות החתומים על הית"ע.

א. **הוזלה למקדימים לשלם** – קורה הרבה שרופא שיניים קובע מחיר לכל הטיפול שנמשך על פני כמה וכמה טיפולים ומי שמשלם מראש מקבל הנחה, אף שעל חלק העבודה אין איסור בדבר אך היות וכלול במחיר גם הנחה על החומר הרי זה פסיקה בהוזלה ואסור.

באופן שמנהל המרפאה אינו הרופא בעצמו הרי שגם על עצם העבודה אסור לשלם מראש בהוזלה, היות ואין זה נכלל בשכירות פועל אלא במקח לכל דבר ועניין.

ב. **תוספת תשלום עבור איחור או תשלומים** – פשוט שאסור משום ריבית.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
דניאל קליניק	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	אבני נזר 25	מודיעין עילית	

קורסים – הבעיות הנפוצות, ושמות ארגונים החתומים על הית"ע.

א. **הוזלה למקדימים להירשם** – בהרבה חברות שמארגנות קורסים המקדימים להירשם ולשלם מקבלים הנחה מהסכום אותו אמורים לשלם עבור הקורס, דבר זה אסור היות והמעוה הלוואה בידי המארגנים עד תחילת הקורס ומשום כך מוזילים ממחיר הקורס.

ב. **תשלומים בתוספת תשלום** – באופן שיש שתי אופציות תשלום או במזומן בסך כך וכך ואם בתשלומים בתוספת תשלום, במידה והלקוח גומר ללמוד לפני שהוא גומר לשלם את התשלומים אסור לשלם תוספת עבור אופציית התשלומים, גם באופן שמשלם תשלום אחד אך משלם יותר ממה שמקובל בשוק עקב תשלום מאוחר, אסור.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עותק בבית הוראה
איל"ה	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס		יש העתק
חיים של אהבת תורה חיים של תורה / בית הוראה לענייני ריבית פטיפור (סדנאות אפיה)	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	פתח תקווה 16 ירושלים	יש העתק
	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	מודיעין עילית	

חברות תעופה נופש ומלונות – בעיות נפוצות, ושמות החברות החתומים על הית"ע.

- מכירה מוקדמת של כרטיסים או חופשות** – אדם הרוכש כרטיס טיסה או חופשה אם משלם מראש נקבע לו המחיר ואפילו אם הכרטיסים מתייקרים, אינו מוסיף על מה ששילם דבר זה נקרא פסיקה ואסור היות ואין לזה מחיר קבוע יוצא איפא שבגלל ההלוואה הוא שומר ללקוח את המחיר הזול.
- מחיר זול יותר למשלמים מראש** – באופן שמתחילה הוא משלם מחיר זול יותר מהמחיר הרגיל עבור הקדמת המעות ודאי שאסור, כמבואר לעיל.
- מחיר יקר למשלם מאוחר או בתשלומים** – באופן שהלקוח משלם מחיר יותר יקר עקב איחור בתשלום או במידה ומשלם בתשלומים הרי שהדבר אסור.

שם החברה / המלון	הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
אידיאל טורס	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
אל-על	ועד ההלכה להשקעות וקרנות	יש העתק
אירו פנים	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
מלון וגשל	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
נתיבים טורס	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
רביבוס תעופה	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק

ליסינג והשכרת רכב – הבעיות, ושמות החברות החתומות על הית"ע.

- תשלום מאוחר גבוה** – יש תכנית שהלקוח משלם כל חודש והוא יכול להתחרט באמצע, והיות וברור שבתשלום מראש המחיר היה נמוך יותר הרי הוא משלם תוספת עבור המתנת המעות.
- הלוואה בריבית** – כשלקוח הלוואה בריבית לצורך רכישה.
- ריביות על תשלומים** – כשמפרטים כמה סוגי תשלום, או בתשלום ריביות עבור קנסות, דלק, וכדו'.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עותק בבית הוראה
אלבר שירותי מימונית	ללא גוף רבני מוסמך		יש העתק + הית"ע פרטי
אלדן	הרב דביר		יש העתק
גלובל כנפיים	הרב דביר		יש העתק
טו קאר	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	מסילת יוסף 32 מודיעין עילית	יש העתק ורשום בחשבונית
טלקאר מוטורס	הרב פנחס אלטהויז		יש העתק
ליסקאר רם	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס		יש העתק
סיטי קאר	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס		יש העתק
קפיטל מוטורס	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	כל הסניפים	יש העתק + הית"ע פרטי
קרדן רכב	ללא גוף רבני מוסמך		יש העתק
קרוס מוטורס	ועד ההלכה להשקעות וקרנות		יש העתק
l motors	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	מסילת יוסף 32 מודיעין עילית	יש העתק + הית"ע פרטי

חברות ביטוח – הבעיות הנפוצות, ושמות החברות החתומים על הית"ע.

- תשלומים בתוספת תשלום** – באופן שיש שתי אופציות תשלום, או במזומן בסך כך וכך ואם בתשלומים בתוספת תשלום, הרי שהמשלם בתשלומים משלם ריבית על המתנת הזמן שהחברה ממתנה מלקבל את המעות שהרי כבר עכשיו החברה מתחייבת לשלם ביטוח על כל התקופה, ומשום שאינו משלם בשעת ההתחייבות דורשת החברה תשלום נוסף.
- החזרת חיוב** – כשלקוח לא עומד בתשלומים וחזר החיוב, הלקוח משלם ריבית והצמדה על האיחור.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
אי די אי חברה לביטוח	הרב אריה דביר	יש העתק
הכשרה חברה לביטוח	מכון כתר	יש העתק
הכשרת הישוב חברה לביטוח	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
כלל חברה לביטוח	בד"ץ העדה החרדית	
מגדל חברה לביטוח	ללא גוף רבני מוסמך	יש העתק
מנורה	בד"ץ העדה הרדית	יש העתק
ש. שלמה חברה לביטוח	בד"ץ העדה החרדית	יש העתק

כבישי אגרה – הבעיות הנפוצות, ושמות החברות החתומים על הית"ע.

בחברת דרך ארץ מפעילת כביש 6 יש שלש אפשרויות תשלום. 1. לקוח מזדמן שמשלם מחיר מלא ע"י תשלום מספר הרכב ושליחת חשבון לתשלום. 2. ע"י מנוי שנרשמים בחברה ללא עלות ובכל פעם ע"י תשלום מספר הרכב יורד מחשבון הבנק מחיר הנסיעה בהנחה של 20% מהמחיר הרגיל. 3, מנוי פסקל ע"י מכשיר הפסטל שאותו מקבלים מהחברה תמורת דמי עירבון, ובכל פעם ע"י זיהוי מכשיר הפסקל יורד מחשבון הבנק מחיר הנסיעה בהנחה של 40% מהמחיר הרגיל.

א. **הנחה עבור הלוואה** - במנוי הפסקל היות והחברה משתמשת בדמי העירבון הרי דינם כהלוואה, והיות ומשום כך מקבל המנוי הנחה ניכרת יותר משאר המנויים הרי אסור הדבר משום ריבית.

ב. **ריבית עבור איחור תשלום** – לקוח מזדמן שלא משלם בזמן כמובן צריך לשלם ריביות וקנסות שונות.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
דרך ארץ	אין להם היתר עסקה	אין להם היתר עסקה

צ'יינג' – הבעיות הנפוצות, ושמות החנויות החתומים על הית"ע.

חשוב לציין שבצ'יינג' גם באופן שהעסק חתום על היתר עסקה עדיין יש הרבה איסורים שלא מועיל לזה היתר עסקה לכן מאוד צריך להיזהר, ובכל חשש שהוא יש לשאול שאלת רב!!!

א. **פריטת צ'יק עצמי** – אדם שבא לחנות עם צ'יק עצמי דחוי ומבקש מזומן הרי שהוא לוקח הלוואה מבעל החנות ועל כן באופן שגובים עבור צ'יק דחוי יותר מעמלה על צ'יק מזומן הרי זו ריבית קצוצה.

ב. **פריטת צ'יק של אדם אחר** – אדם קיבל צ'יק מחברו ומעוניין לפרוט אותו בצ'יינג' אם הוא לוקח אחריות על הצ'יק הרי דינו כפריטת צ'יק עצמי.

ג. **תוספת מחיר עבור סיכון** – אדם שרוצה לפרוט צ'יק של אדם שיש חשש שלא יהיה כיסוי לצ'יק ובעל החנות מבקש על כך תוספת, אסור.

ד. **הוזלה עקב הקדמת מעות** – אדם בא לצ'יינג' ומעוניין לקנות דולרים בעוד כמה ימים ובאופן שמשלם עכשיו מקבל מחיר טוב יותר בעמלת הפריטה, הרי זה אסור.

ה. **קונה דולרים או מט"ח אחר ומחזיר שקלים לפי השער ביום הפירעון** – אדם הלוקח מהחנות דולרים או מט"ח אחר על מנת לשלם בזמן מאוחר יותר בשקלים לפי השער ביום הפירעון או באותו מטבע שלוה יש אופנים שנחשב הדבר כהלוואת סאה בסאה שאסור אלא א"כ יש לו מטבע מאותו סוג מטבעות שלקח מהצ'יינג'.

ו. **קונה שקלים ומחזיר מט"ח** – אדם הלוקח מהחנות שקלים על מנת להחזיר במט"ח לפי השער בעת הלקיחה אסור אלא א"כ יש ללוקח את כל הסכום שאותו הוא אמור להחזיר.

ז. **קבלת הלוואה בשקלים ע"מ לפרוע במט"ח** – אדם הלוקח הלוואה בשקלים ומחזיר במט"ח אם מחזיר יותר הרי זו ריבית שהרי מוסיף הוא עקב ההמתנה, ובאין לו את סכום הדולרים אפילו מדבר בלשון מכירה אסור.

ח. **ריבית דברים** – צריך מאוד להיזהר בריבית דברים כגון בהלוואה, או בהמתנת זמן וכדו', וצריך לפרש שאמירת תודה היא עבור השירות.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	כתובת	עיר	עותק בבית הוראה
צ'יינג'	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	אלקבץ 1 גבעת שאול	ירושלים	
ג'רוזלם צ'יינג'	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	בן יהודה	ירושלים	יש העתק
קעניג שירותים פיננסים	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	הבבא סאלי 21/1	ביתר עילית	יש העתק
מט"ח כהלכה	בפיקוח צמוד הרב אולמן	נתיבות המשפט 11	מודיעין עילית	
אקספרס המרות	הרב קארפ	אבני נזר 26	מודיעין עילית	
מט"ח אמין	הרב קארפ	חפץ חיים 5	מודיעין עילית	
קפיטל	ללא גוף רבני מוסמך	רח' חסידי קרלין	ירושלים	יש העתק
שלום חי צ'יינג'	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס		נתניה	יש העתק + הית"ע פרטי

הלוואות כספים – הבעיות הנפוצות, ושמות החברות החתומים על הית"ע.

א. הלוואה בריבית – אדם הלווה בריבית מחברת האשראי או חברות מימון פשוט הדבר שזה ריבית קצוצה.

חשוב לציין שגם חברות החתומות על היתר עסקה יש אופנים שאין מועיל ההיתר עסקה ולכן יעשה בכל פעם שאלת רב! כמו כן צריך לדעת שהעיקר צריך שיהיה היתר עסקה גם לחברה המלווה בפועל ולדוגמא בהלוואות חברתיות לא די שהחברה חתומה על היתר עסקה אלא צריך ששטר ההלוואה יהיה בהיתר עסקה וכפוף להלכות של היתר העסקה.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	עותק בבית הוראה
די אם סי הומלנד	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	יש העתק + הית"ע פרטי
הלוואה ברגע 0548526180	בי"ד הרב וינד – ברית פנחס	יש העתק
וי פיננסי טכנולוגיות	בד"ץ עד"ח והרב דביר	יש העתק
כלל מימון אישי	הרב קרליץ והרב דביר	יש העתק
לד אביבים	ללא פיקוח רבני מוסמך	יש העתק
מימון ישיר	רבנות פתח תקווה	יש העתק
קרן מכבי	רבנות תל אביב	יש העתק

גמ"ח כספים – בעיות נפוצות, והפתרונות.

חשוב לציין שישנם גמח"ם שקבלו כל מיני היתרים אך בשטח בפועל אינם מיושמים וכמו כן נוספו בעיות נוספות לכן כשגמ"ח לא מפוקח ע"י רב מוסמך אין לסמוך על היתרים אלו.

א. קבלת הלוואה בדולרים או מט"ח אחר ומחזיר אותו סכום דולרים או מט"ח אחר – כשלווקח הלוואה של \$100 ומחזיר אחר יומיים \$100 או לוקח הלוואה של €100 ומחזיר אחר יומיים €100 אסור הדבר משום הלוואת סאה בסאה (אם יש ללווה \$1 בהלוואת דולרים, או €5 בהלוואת אירו הדבר מותר).

ב. קבלת הלוואה בדולרים או מט"ח אחר ומחזיר שקלים לפי השער ביום הפירעון – אדם המלווה דולרים או מט"ח אחר על מנת להחזיר שקלים לפי השער ביום הפירעון אסור הדבר דהוי הלוואת סאה בסאה וצריך שיהיה ללווה לפחות דולר אחד או במט"ח שיהיה לו מטבע אחד מאותו מטבע שלקח מהגמ"ח, וכמובן שבעל הגמ"ח אינו מחייב את הלווה לשלם בשקלים דווקא, באופן שמחוייב לשלם בשקלים דווקא, אסור הדבר.

ג. קבלת הלוואה בשקלים ומחזיר מט"ח – אדם המלווה שקלים על מנת להחזיר במט"ח לפי השער בעת הלקיחה אסור אלא א"כ יש ללוקח את כל סכום המט"ח שאותו הוא אמור להחזיר, וידבר בלשון מקח ולא הלוואה.

ד. הלוויני ואלוה – באופן שהגמ"ח נותן הלוואה רק למי שמפקיד כסף בגמ"ח הרי אסור הדבר משום שכל מה שנותנים הלוואה רק למי שנותן הלוואה לגמ"ח שהרי הגמ"ח משתמש בכסף זה לצורך הלוואה לשאר חברי הגמ"ח.

ה. ריבית דברים – באופן שהגמ"ח הוא פרטי, והכסף הוא של מנהל הגמ"ח הרי שבאמירת תודה וכדו' יש איסור ריבית.

שם הגמ"ח	כתובת	הבעיה	הפתרון
גמ"ח הכללי דבעלז (אחיעזר ואחיסמך)	אגריפס ירושלים		היתר עסקה נחתם ע"י בית הוראה הרב וינד – ברית פנחס
קופרמן	ישיבת מיר ירושלים	סעיף א'	אין להם פתרון כל אחד צריך לוודא שיש לו לפחות דולר אחד
האגודה הישראלית להלוואות ללא ריבית	רבקה 29 ירושלים		יש להם היתר עסקה ללא גוף רבני מוסמך העתק בבית הוראה

גמ"ח תרופות, מצרכי שבת, – בעיות נפוצות, והפתרונות.

א. בגמ"ח פרטי (שאינו של צדקה) שהמשאיל אינו מחזיר את אותו מוצר שלקח אלא חבילה אחרת כמו גמ"ח תרופות, טיטולים, וכדומה הרי שאינו נחשב להשאלה אלא להלוואה ובאופן זה במוצר שאין לו מחיר ידוע בשוק ואין ללוואה מוצר כזה בבית ואינו דבר מועט אסור הדבר משום סאה בסאה שיתכן שעד שיחזיר יעלה מחיר המוצר (התרופה). וכל שכן שאין להחזיר יותר בכמות כגון לקחת חבילה שיש בה 20 יח' ולהחזיר חבילה גדולה יותר.

שם הגמ"ח	הבעיה	הפתרון
גמ"ח תרופות	בגמ"ח שאינו פרטי אין בעיה היות וזו צדקה. בגמ"ח פרטי יעויין בסעיף א'	בתרופות שגרתיות אין בעיה כשמחזירים אותו כמות, היות ויש להם מחיר קבוע בשוק, אבל בסוגי ויטמינים ותרופות נדירות למיניהם שחלקם ניתן להשיג רק בחו"ל הפתרון הוא שימכור בעל הגמ"ח את המוצר במחיר גבוה מהמחיר הרגיל של המוצר (אפילו ללא נתינת מעות). ויעשה תנאי במכירה שיחזור הלוקח וימכור לבעל הגמ"ח מוצר זהה באותו סכום ואין זה פסיקה היות ומדובר בסכום גבוה יותר מהמחיר.

גמ"ח ציוד רפואי, קופות וכלי עבודה – בעיות נפוצות, והפתרונות.

א. **שימוש במוצר משום הלוואה –** באופן שבכדי להשאיל מוצר נדרש המשאיל לתת דמי פיקדון והגמ"ח משתמש במעות אלו ובשעת החזרת המוצר מחזיר הגמ"ח את מעות הפיקדון, הרי מכיון שבעלי הגמ"ח משתמשים במעות אלו נחשב הדבר להלוואה לכל דבר ועניין ומכיון שכל השאלת המוצר מותנה בנתינת הפיקדון הרי שהשימוש במוצר הוא עבור הלוואת המעות וזהו ריבית. על אף שוודאי כוונת בעלי הגמ"ח היא לצורך השאלת המוצר וכל עניין הפיקדון הוא בכדי להבטיח את החזרת המוצר, אף על פי כן הדבר אסור כמבואר.

ב. יש גמחי"ם שבכדי למנוע את האמור בסעיף א' כותבים בתקנון שהם מוכרים את המוצר באופן שיש באפשרות הלוקח להחזיר את המוצר מתי שירצה ויקבל כספו בחזרה, מקח כזה שתמיד יכולים לחזור הימנו אינו מקח ולכן המעות הם הלוואה ביד המוכר ויוצא שהלוקח משתמש במוצר משום מעות הלוואה ואסור.

שם הגמ"ח	הבעיה	הפתרון
יד שרה	יעויין בסעיף א'	יש פתרון של הרה"ג ר' ניסים קרליץ שליט"א, שהמשאיל נעשה שותף במוצר עם יד שרה כשבסופו ההסכם ישנה אפשרות של חלוקת השותפות בגוד או איגוד, או המשך השותפות בתשלום על השימוש בחלק של יד שרה, עדיף לציין בהסכם שהכל כפוף לתקנת ר' ניסים קרליץ.
כף החיים (גמ"ח קופות)	יעויין בסעיף ב'	הם לא מתחייבים לקנות חזרה אלא רק אם מעוניינים
גמ"ח כלי עבודה, שולחנות, ספסלים, לולים, וכדו'.	יעויין בסעיפים א' וב'	ברוב הגמחי"ם נותנים צ"ק פיקדון ובעלי הגמ"ח אינם משתמשים בצ"ק כלל כך שאין הלוואה אלא השאלה וממילא מותר השימוש במוצר, ומותר אפילו לקחת תשלום למאחרים להחזיר, או תשלום עבור כל יום שימוש שהרי זה כשכירות חפץ, אם נשבר החפץ ישלם כשווי חפץ משומש ולא חפץ חדש שאחריות הופכת את הדבר להלוואה.

חברות אשראי – הבעיות הנפוצות, ושמות החברות החתומים על הית"ע.

א. **עמלה –** אדם העושה עסקה בכרטיס אשראי, בזה שהוא מבקש מחברת האשראי שתשלם במקומו אפילו שחברת האשראי עדיין לא העבירה את הכסף לחנות מכל מקום דינו כלווא מחברת האשראי, לכן אדם המשלם עמלה (דמי כרטיס) הרי שהוא משלם עבור ההלוואה או אפשרות ההלוואה.

ב. **ריביות –** אדם העושה עסקת קרדיט בתשלומים משלם ריביות עבור התשלומים ואסור.

ג. **הלוואה בריבית –** אדם הלווא בריבית מחברת האשראי פשוט הדבר שזה ריבית.

שם החברה	הית"ע מוסמך מטעם	הערות	עותק בבית הוראה
ישראכרט (אמריקן אקספרס)	רבנות	א. חצי מלווא וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
כאל' (דינרס)	הרב ואזנר ורבנות	א. חצי מלווא וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
לאומי קארד	מכון כלכלה ע"פ ההלכה	א. חצי מלווא וכולו פיקדון. ב. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק

בנקים – הבעיות הנפוצות, ושמות הבנקים החתומים על הית"ע.

רצוי מאוד לבקש עותק מהיתר עסקה לחתום עליו ולצרף אותו לתיק בעת פתיחת חשבון ובעת לקיחת הלוואה.

א. **פיקדון** – אדם המפקיד כסף בבנק בחשבון פיקדון מקבל ריביות עבור כספו דבר זה הוא ריבית קצוצה שהרי הכסף הוא הלוואה לבנק והבנק מוסיף ריבית או מתנות.

ב. **עמלת מסגרת אשראי** – אדם המעוניין שיהיה לו אפשרות להיכנס למינוס משלם עמלה, דבר זה אסור היות וכל התשלום הוא עבור האפשרות לקבל הלוואה מהבנק ולכן הוא משלם כל חודש סך מסויים זה.

ג. **מינוס** – אדם הנמצא במינוס בחשבון הבנק משלם ריביות עבור ההלוואה שהוא מקבל מהבנק.

ד. **משכנתא והלוואה לכל מטרה** – אדם הלוקח משכנתא או הלוואה כל שהיא מהבנק משלם ריביות.

שם הבנק	הית"ע מוסמך מטעם	סעיפים	עותק בבית הוראה
מזרחי טפחות	בי"ד ר' ניסים קרליץ	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה בהית"ע הכללי ולא הפרטי.	יש העתק
הפועלים	עדה החרדית והרב עמר	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
לאומי	הרב קרליץ והרב עמר	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
ירושלים	הרב קרליץ	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
אוצר החייל	בד"ץ עדה החרדית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
דיסקונט	בד"ץ עדה החרדית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
דקסיה	בד"ץ עדה החרדית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
הבינלאומי	בד"ץ עדה החרדית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
מרכנתיל	בד"ץ עדה החרדית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
עצמאות	בד"ץ עדה החרדית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
פאג"י	בד"ץ עדה החרדית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
מסד	בד"ץ עדה החרדית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
יהב	רבנות ירושלים - הרב קוליץ	א. חצי מלווה וגם כולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה.	יש העתק
איגוד	רבנות ירושלים – הרב עמר	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
בנק הדואר	הרבנות הראשית	א. חצי מלווה וכולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה. ג. שותפות בנכסים קיימים.	יש העתק
יובנק	ללא גוף רבני מוסמך	א. חצי מלווה וגם כולו פיקדון. ב. רווחים אפי' לפני ההשקעה.	יש העתק

קרנות פנסיה, גמל, השתלמות, ביטוח – הבעיות, ושמות הקרנות המפוקחות.

היות ועל פי החוק כל עובד מפריש משכרו לקרן פנסיה, על כן כל עובד מלבד מה שמחוייב לחתום על שטר היתר עסקה עם המעביד משום יחסי עובד מעביד, צריך גם לוודא מיד בכניסתו לעבודה שכספו מופרש לקרן מפוקחת!!!, על פי החוק בחירת הקופה להפרשות פנסיה וגמל תלויה בהחלטת העובד ולא המעביד.

א. שותפות בחברות המלוות בריבית – אדם שכספי הפנסיה שלו מנוהלים ע"י קרנות שאין בפיקוח הרי שאותם קרנות משקיעות בשליחותו ממש את כספו בחברות שאינם חתומות על הית"ע וממילא עובר באיסורי ריבית.

ב. הלוואה בריבית - באופן שאותם קרנות קונות אגח"ם מחברות שאין להם הית"ע הרי הוא ממש מלווה בריבית לאותם חברות. (לדעת ר' משה פינשטיין מותר 'להלוות' בריבית לחברות בע"מ כיון שאין כאן לווא, אך רוב הפוסקים לא הסכימו לדבריו).

קרן פנסיה		
שם החברה	שם המסלול הכשר	פיקוח מטעם
מיטב דש	איילון מיטב דש פנסיה מקיפה / מסלול הלכה (2156)	גלאט הון / עד"ח
אלטשולר שחם	מסלול הלכה (9760)	תשואה כהלכה
הפניקס פנסיה וגמל	מסלול ההסדר ההלכתי / מסלול הלכה 9984	העדה החרדית
הראל	מסלול הלכה (2173)	גלאט הון / עד"ח
כלל פנסיה וגמל	מסלול הלכה (2004)	העדה החרדית
מנורה מבטחים החדשה	מסלול הלכה (2182)	העדה החרדית
מגדל מקפת	אישית מסלול הלכה (2112) / משלימה מסלול הלכה (2149)	העדה החרדית
פסגות	פנסיה מקיפה, הלכה (2074) / פנסיה כללית, הלכה (1709)	גלאט הון / עד"ח

קופת פנסיונרים		
שם החברה	שם המסלול הכשר	פיקוח מטעם
מיטב דש	מסלול כשר	גלאט הון
הראל	מסלול הלכה למקבלי קצבה (8806)	גלאט הון / עד"ח
כלל	מסלול הלכה (9650)	העדה החרדית
מגדל מקפת	מקפת אישית, הלכתי (8603) / משלימה פנסיונרים, הלכתי (8604)	העדה החרדית
מנורה מבטחים	החדשה מסלול פנסיונרים (2212)	העדה החרדית
פסגות	מקיפה, הלכה מקבלי קצבה (1703) / כללית, הלכה מקבלי קצבה (1713)	גלאט הון / עד"ח

ביטוח מנהלים		
שם החברה	שם המסלול הכשר	פיקוח מטעם
איילון	מסלול הלכה (2251)	גלאט הון / עד"ח
הכשרה		גלאט הון
הפניקס	הסדר הלכתי / מסלול הלכה	העדה החרדית
הראל	אג"ח מדינה (177)	העדה החרדית
כלל	מסלול כהלכה תכלת (205)	העדה החרדית
מגדל	מסלול הלכה (185)	העדה החרדית
מנורה	כהלכה 184 / אג"ח מדינה 180 / אג"ח 181	העדה החרדית

השתלמות למורים		
שם החברה	שם המסלול הכשר	פיקוח מטעם
ארגון המורים "עגור"	מסלול מישור / מסלול כשר	גלאט הון

השתלמות רגילה		
שם החברה	שם המסלול הכשר	פיקוח מטעם
אלטשולר שחם	אג"ח ממשלות (1399)	העדה החרדית
אקסלנס	מסלול שקלי טווח קצר (715) ¹ / מסלול פאסיבי מדדי חו"ל (9919)	העדה החרדית
הפניקס	הסדר הלכתי / מסלול הלכה (9528)	העדה החרדית
הראל	מסלול כהלכה (1523)	גלאט הון / עד"ח
כלל	מסלול הלכה (1534)	העדה החרדית
מגדל	מסלול הלכה (2048)	העדה החרדית
מיטב דש	מסלול הלכה (768)	גלאט הון / עד"ח
מנורה	אג"ח ממשלת ישראל (1408)	העדה החרדית
פסגות	מסלול הלכה (2018)	גלאט הון / עד"ח

¹ בעבר היה שם הלוואות עמיתים, לא ידוע האם סודר.

קופת גמל		
שם החברה	שם המסלול הכשר	פיקוח מטעם
אלטשולר שחם	אג"ח ממשלות (1395)	
אקסלנס	מסלול פאסיבי מדדי חו"ל (9905) / מסלול שקלי טווח קצר (9906) ²	העדה החרדית
אקסלנס	הסדר הלכתי	העדה החרדית
הראל	מסלול כהלכה (1524)	גלאט הון / עד"ח
כלל	תמר מסלול הלכה (1533)	העדה החרדית
מיטב דש	מסלול הלכה (767)	גלאט הון / עד"ח
מנורה (תגמולים ופיצויים)	מסלול אג"ח ממשלת ישראל (1344) / מסלול הלכה (9795)	העדה החרדית
פסגות	פסגות גדיש מסלול הלכה (2017)	גלאט הון / עד"ח

² כנ"ל בהערה 1.

תכנית חיסכון		
שם החברה	שם המסלול הכשר	פיקוח מטעם
איילון	פוליסל / יתרון פיננסי - מסלול הלכה (2251)	העדה החרדית
הפניקס	ההסדר ההלכתי / הלכה / אינווסט הלכה בניהול אקסלנס	העדה החרדית
הראל	אג"ח מדינה (177) / פאסיבי כללי	העדה החרדית
כלל	מסלול כהלכה תכלת (205)	העדה החרדית
מגדל	מסלול הלכה (185)	העדה החרדית
מנורה	כהלכה (184) / אג"ח מדינה (181 / 180)	העדה החרדית
פסגות	מסלול הלכה	גלאט הון / עד"ח

חיסכון לכל ילד - הבעיות הנפוצות ושמות הקרנות המפוקחות.

בתכנית חיסכון לכל ילד באפשרותכם לבחור היכן ינוהלו כספי החיסכון של הילדים בקופת גמל או בבנק ובאיזה מסלול השקעה יושקעו הכספים, במידה ולא תבחרו במהלך תקופת הבחירה שזה חצי שנה מהולדת הילד באופן שכבר יש לכם ילדים הביטוח לאומי יפקיד את כספי החיסכון באותו מסלול של הילד האחרון ובאם זה ילדכם הראשון הביטוח לאומי יפקיד את כספי החיסכון במסלול ברירת מחדל שברוב המקרים הדבר כרוך באיסורי ריבית.

א. אם אתם בוחרים שהכסף יופקד בבנק יעויין לעיל בבנקים החששות, ולכן חשוב לעשות היתר עסקה עם הבנק על שם הילד.

ב. אם אתם בוחרים במסלול קופת גמל יעויין לעיל בקרנות פנסיה גמל החששות, ולהלן רשימת המסלולים שבהם ניתן להפקיד את כספי החיסכון ללא חשש ריבית.

כמו"כ הורים שכבר יש להם ילדים ברוך ה', ומשום מה לא בחרו בתקופת הבחירה מסלול כשר עבור כספי החיסכון, מחוייבים להעביר את הכספים למסלולים הכשרים, העברת הכספים נעשית ע"י החברה אשר בה מעוניינים ההורים להפקיד את כספי החיסכון, ולכן עליהם להתקשר לאותה חברה בה הם חפצים להעביר את כספי החיסכון ולבקש להעביר את כספי החיסכון למסלול הכשר בחברתם, (או ע"י האתר של החברה) והם עושים את העברה בפועל.

שם החברה	שם המסלול הכשר	פיקוח מטעם
אינטרגמל	סיכון מועט, בינוני, מוגבר, הלכה (ללא רווח)	בד"ץ עדה החרדית
אלטשולר שחם	הלכה	(בד"ץ) תשואה כהלכה
אקסלנס נשואה	הלכה	בד"ץ עדה החרדית
הלמן אלדובי	הלכה	בד"ץ עדה החרדית
הראל	הלכה	בד"ץ וגלאט הון
מגדל מקפת	הלכה	בד"ץ עדה החרדית
מיטב דש	הלכה	בד"ץ וגלאט הון
מנורה	הלכה	בד"ץ עדה החרדית
פסגות	הלכה	בד"ץ וגלאט הון

לבעלי עסקים

ניתן להזמין רב מבית ההוראה אל העסק לזיהוי המכשולות בתחום הריבית ועריכת היתר עסקה במידת הצורך המעוניינים שגם העסק שלהם יהיה נקי מחשש ריבית יצרו קשר 0527637733 (באין מענה ניתן להשאיר הודעה) כמ"כ עסקים החתומים על היתר עסקה יתקשרו למספר הנ"ל לעדכן את עסקם ברשימה ולשלוח את עותק ההית"ע למייל u.052763@gmail.com

כמ"כ ניתן להזמין שיעורים מפי רבני בית ההוראה לענייני ריבית בנושאי ריבית האקטואלים

הערות על חוברת זו ניתן לשלוח למייל המצויין לעיל

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים לע"נ או לרפואת וכל המוסיף מוסיפים לו מן השמים

מענה לשאלות בהלכות ריבית בשפות עברית אנגלית וצרפתית 02 - 5015920

קו הרבית - שיעורים הלכה יומית, מדור לילדים ולנשים, סיפורים 072 - 3705882